

II

(Muud kui seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) 2021/2085,

19. november 2021,

millega luuakse ühisettevõtted programmi „Euroopa horisont“ raames ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EÜ) nr 219/2007, (EL) nr 557/2014, (EL) nr 558/2014, (EL) nr 559/2014, (EL) nr 560/2014, (EL) nr 561/2014 ja (EL) nr 642/2014

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 187 ja artikli 188 esimest lõiku,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust ⁽¹⁾,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Selleks et saavutada liidu rahastamise võimalikult suur mõju ja anda kõige tõhusam panus liidu poliitikaeesmärkide saavutamisse, kehtestati Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/695 ⁽³⁾ (edaspidi „programmi „Euroopa horisont“ käsitlev määrus“) poliitika- ja õigusraamistik Euroopa partnerluste loomiseks era- ja avaliku sektori partneritega. Euroopa partnerlused on teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi „Euroopa horisont“ (edaspidi „programm „Euroopa horisont““) poliitilise lähenemisviisi väga oluline element. Need luuakse selleks, et viia ellu liidu prioriteetid, mis kuuluvad programmi „Euroopa horisont“ alla, ja tagada selge mõju liidule ja seal elavatele inimestele, mida saab tõhusamalt saavutada partnerluses – rakendades partnerite ühist strateegilist visiooni – võrreldes olukorraga, kui liit tegutseks ükski.
- (2) Selliste strateegiliste eesmärkide saavutamisel nagu kiirem liikumine kestliku arengu eesmärkide saavutamise ning keskkonnahoidliku ja digitaalse Euroopa loomise poole on tähtis roll eeskätt programmi „Euroopa horisont“ samba „Üleilmsed probleemid ja Euroopa tööstuse konkurentsivõime“ raames loodud Euroopa partnerlustel, mis peaksid ka aitama taastada enneolematust COVID-19 pandeemiaga kaasa toodud kriisist. Euroopa partnerlused tegelevad keeruliste piiriüleste probleemidega, mille lahendamiseks on vaja terviklikku lähenemisviisi. Need võimaldavad käsitleda käesolevale määrusele lisatud mõjuhinnangutes kirjeldatud ülemineku-, süsteemseid ja turutõrkeid, tuues kokku mitmesugused osalejad eri väärtusahelatest ja ökosüsteemidest, et teha tööd ühise visiooni kujundamiseks ning selle ülekandmiseks konkreetsetesse tegevuskavadesse ja tegevuse koordineeritud elluviimisse. Peale selle võimaldavad need koondada jõupingutusi ja vahendeid ühistele prioriteetidele, et lahendada keerukaid probleeme.

⁽¹⁾ 21. oktoobri 2021. aasta arvamus (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata).

⁽²⁾ ELT C 341, 24.8.2021, lk 29.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. aprilli 2021. aasta määrus (EL) 2021/695, millega luuakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm „Euroopa horisont“ ja kehtestatakse selle osalemis- ja levitamise reeglid ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 1290/2013 ja (EL) nr 1291/2013 (ELT L 170, 12.5.2021, lk 1).

- (3) Et viia ellu prioriteete ja saavutada mõju, tuleks Euroopa partnerluste loomisse kaasata ulatuslikult asjaomaseid sidusrühmi kõikjalt Euroopast, sealhulgas tööstus, teadusasutused, kohalikul, piirkondlikul, riigi või rahvusvahelisel tasandil avalikke teenuseid osutavad asutused ning kodanikuühiskonna organisatsioonid, nagu teadusuuringuid ja innovatsiooni toetavad või sellega tegelevad sihtasutused. Partnerlused peaksid olema ka üks vahenditest, mille abil tugevdada koostööd era- ja avaliku sektori partnerite vahel rahvusvahelisel tasandil, sealhulgas ühendades teadus- ja innovatsiooniprogrammid ning piiriülesed investeeringud teadusuuringutesse ja innovatsiooni, millega tuuakse vastastikust kasu inimestele ja ettevõtetele, tagades samal ajal, et liit suudab kaitsta oma huve strateegilistes valdkondades.
- (4) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1291/2013 (*) loodud programmi „Horisont 2020“ vahehindamise käigus ilmnes, et aja jooksul on kasutusele võetud märkimisväärne hulk partnerlusvahendeid ja -algatusi – programmi raames kasutatakse seitset rakendamiskiisi ja viiakse ellu peaaegu 120 partnerlusalgatust. Lisaks vahendite ja algatuste arvukusest tingitud keerukusele on leitud, et nende suutlikkus anda panus seonduva poliitika elluviimisse liidu ja riigi tasandil ei ole kokkuvõttes piisav, hoolimata sellest, et nad avaldavad oma eesmärkide poole liikumisel positiivset mõju, näiteks pikaajaliste tegevuskavade kehtestamise, muul juhul hajutatud osaliste vahelise teadus- ja innovatsioonikoostöö struktureerimise ning lisainvesteeringute võimendamise kaudu. Seepärast tehti programmi „Euroopa horisont“ mõjuhindangus kindlaks vajadus käsitleda ja otstarbekohastada liidu teadusuuringute ja innovatsiooni rahastamist, eelkõige partnerluste puhul, ning suunata partnerlused ümber suurema mõju saavutamisele ja liidu prioriteetide elluviimisele.
- (5) Selliste küsimustega tegelemiseks ja Euroopa investeeringute puhul seatud kaugemale vaatava eesmärgi saavutamiseks tuleks programmi „Euroopa horisont“ raames ette näha teadus- ja innovatsioonipartnerlusi käsitleva komisjoni poliitika märkimisväärne lihtsustamine ja reformimine. Et kajastada programmi „Euroopa horisont“ süsteemset olemust, mille eesmärk on aidata kaasa liiduliikmetele üleminekutele kestlikkusega seotud eesmärkide saavutamiseks, tuleks programmi „Euroopa horisont“ raames neid partnerlusi tulemuslikumalt kasutada, rakendades strateegilisemat, sidusamat ja mõjupõhisemat lähenemiskiisi.
- (6) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2020/852 (†) kehtestati üldine raamistik selle kindlaksmääramiseks, kas konkreetne majandustegevus liigitub kestlike investeeringute määramisel keskkonnasäästlikuks tegevuseks. Määrusega luuakse ühine alus, mida investorid, pangad, tööstus ja teadlased saavad kasutada investeerimisel projektidesse ja majandustegevusse, mis avaldavad märkimisväärset positiivset mõju kliimale ja keskkonnale ega kahjusta oluliselt kumbagi neist. See on alus keskkonnahoidlike investeeringute tegemiseks liidus.
- (7) Kui see on asjakohane, peaksid Euroopa partnerlused arvesse võtma määruse (EL) 2020/852 artiklis 3 osutatud tehnilisi sõelumiskriteeriume ja artikli 17 kohast olulise kahju ärahoidmise põhimõtet kui vahendeid, mille abil suurendada oma projektide valmidust ja väljavaateid keskkonnahoidlikuks rahastamiseks, mis on oluline Euroopa partnerluste pakutavate innovatiivsete tehnoloogiate ja lahenduste turul kasutuselevõtuks ja laiemaks kasutamiseks. Tehniliste sõelumiskriteeriumide keskmes on teaduslikud tõendid. Euroopa partnerluste raames elluviidav teadus- ja innovatsioonitegevus peaks mängima olulist rolli selle tagamisel, et ettevõtjad saavutavad või ületavad nimetatud määrusega kehtestatud standardid ja piirmäärad ning säilitavad tehniliste sõelumiskriteeriumide ajakohasuse ja kooskõla komisjoni 11. detsembri 2019 teatises esitatud Euroopa rohelise kokkuleppe eesmärkidega.
- (8) Programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse alusel peaks olema võimalik luua Euroopa partnerlusi kolmes eri vormis, nimelt kaasrahastatud, programmi- ja institutsionaliseeritud partnerlustena. Institutsionaliseeritud Euroopa partnerluste – mis on ühisettevõtteid era- ja avaliku sektori partnerite vahel – loomisega peaks kaasnema uus liidu õigusakt ja spetsiaalsete rakendusstruktuuride kehtestamine kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELI toimimise leping) artikliga 187.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1291/2013, millega luuakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm „Horisont 2020“ aastateks 2014–2020 ning tunnistatakse kehtetuks otsus nr 1982/2006/EÜ (ELT L 347, 20.12.2013, lk 104).

(†) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2020. aasta määrus (EL) 2020/852, millega kehtestatakse kestlike investeeringute hõlbustamise raamistik ja muudetakse määrust (EL) 2019/2088 (ELT L 198, 22.6.2020, lk 13).

- (9) Programmi „Euroopa horisont“ käsitlevas määruses on määratud kindlaks kaheksa prioriteetset valdkonda, kus võiks kavandada ELi toimimise lepingu artikli 185 või 187 kohaselt loodud institutsionaliseeritud Euroopa partnerlusi. Nendes prioriteetsetes valdkondades on esitatud mitu selliste institutsionaliseeritud Euroopa partnerluste loomise algatust, millest üheksa on hõlmatud käesoleva määrusega.
- (10) Ühissetevõtete teadus- ja innovatsioonitegevust tuleks rahastada programmist „Euroopa horisont“, nagu on sätestatud programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse artiklites 12 ja 13. Võimalikult suure mõju saavutamiseks peaksid ühissetevõtted arendama tihedat koostoiimet programmi „Euroopa horisont“ muude algatustega ning liidu muude programmide ja rahastamisinstrumentidega, eelkõige nendega, mis toetavad innovatiivsete lahenduste kasutuselevõttu, haridust ja regionaalarengut, et suurendada majanduslikku ja sotsiaalset ühtekuuluvust ning vähendada tasakaalustamatust.
- (11) Euroopa partnerluste ja eelkõige institutsionaliseeritud Euroopa partnerluste puhul rakendatav uus poliitiline lähenemisviis eeldab partnerluste tegevust reguleeriva õigusraamistiku kehtestamist uudsel viisil. Ehkki ühissetevõtete loomine ELi toimimise lepingu artikli 187 alusel programmi „Horisont 2020“ elluviimiseks on osutunud edukaks, tuleb nende rakendamist edendada. Seepärast on käesoleva määruse eesmärk suurendada rakendamise sidusust, tõhusust, avatust, tulemuslikkust ja mõjupõhisust, koostades programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse ja programmi „Horisont 2020“ rakendamisel saadud kogemuste põhjal ühissätteid, mida kohaldatakse kõigi ühissetevõtete suhtes ühetaoliselt. Selle eesmärk on hõlbustada Euroopa partnerluste vahelise koostöö ja koostoime loomist, kasutades sellega täielikult ära partnerluste omavahelisi seoseid organisatsioonilisel tasandil. Ühissetevõtted peaksid otsima võimalusi kaasata oma tööprogrammide koostamisel aruteludesse teiste Euroopa partnerluste esindajaid, tegema kindlaks valdkonnad, kus vastastikku täiendava või ühistegevusega saaks lahendada probleemid tõhusamalt ja tulemuslikumalt, vältima kattumist, kooskõlastama oma tegevuse ajakava ning tagama juurdepääsu tulemustele ja muudele asjakohastele teadmiste vahetamise vahenditele.
- (12) Pärast omavahelise koostoime väljaselgitamist peaksid ühissetevõtted määrama kindlaks selle osa eelarvest, mida tuleks kasutada vastastikku täiendava või ühistegevuse jaoks. Peale selle on käesoleva määruse eesmärk suurendada tõhusust ja ühtlustada reegleid, intensiivistades tegevusalast koostööd ja uurides võimalusi saavutada mastaabisääst, sealhulgas näha ette tugiteenuste osutamine, et pakkuda ühissetevõtetele horisontaalset tuge. Tugiteenused peaksid lihtsustama suurema mõju saavutamist ja ühiste huvipunktide ühtlustamist, säilitades samal ajal teatava paindlikkuse, et vastata iga ühissetevõtte erivajadustele. Tugiteenuste struktuur tuleks luua ühissetevõtete poolt sõlmitavate teenustaseme kokkulepete kaudu. Tugiteenused peaksid hõlmama koordineerimist ja haldustoe pakkumist valdkondades, kus teenuste analüüs on osutunud tõhusaks ja kulutasuvaks, ning niipalju kui võimalik tuleks arvesse võtta iga eelarvehahendite kasutaja vastutust käsitleva nõude täitmist ja reeglite, sealhulgas intellektuaalomandi õiguste ühtlustamist. Õiguslik ülesehitus tuleks kavandada nii, et vastata kõige paremini ühissetevõtete ühiste vajadustele, tagada ühissetevõtete tihe koostöö ja uurida igasugust võimalikku koostoiimet Euroopa partnerluste seas ja sellest tulenevalt programmi „Euroopa horisont“ eri osade vahel ning ühissetevõtete hallatavate muude programmide vahel.
- (13) Käesolevale määrusele lisatud ühissetevõtteid käsitlevates mõjuhindangutes on esitatud tõendid, mis õigustavad Euroopa partnerluste rakendamist kooskõlas programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määrusega üksnes siis, kui programmi „Euroopa horisont“ teiste osadega, sealhulgas muus vormis Euroopa partnerlusega, ei saavutataks eesmarke või vajalikku oodatavat mõju ning kui sellist rakendamist õigustab pikaajaline perspektiiv ja kõrge integratsioonitase.
- (14) Programmis „Euroopa horisont“ on võetud Euroopa partnerluste puhul kasutusele strateegilisem, sidusam ja mõjupõhisem lähenemisviis, tuginedes programmi „Horisont 2020“ vahehindamisel saadud kogemustele. Kooskõlas selle uue ambitsioonika lähenemisviisiga on käesoleva määruse eesmärk kasutada institutsionaliseeritud Euroopa partnerlusi tõhusamalt, eeskätt keskendudes selgetele eesmärkidele, tulemustele ja mõjule, mida on võimalik saavutada 2030. aastaks, ning tagades selge panuse sellega seotud liidu prioriteetide ja poliitika elluviimisse. Suurema teadusliku, sotsiaalmajandusliku ja keskkonnamõju saavutamisel ning tulemuste kasutuselevõtu tagamisel on väga oluline tihe koostöö ja koostoime muude asjaomaste algatustega liidu, riigi ja piirkonna tasandil, eelkõige teiste Euroopa partnerlustega. Sel eesmärgil võivad ühissetevõtted kohaldada programmi „Euroopa horisont“ käsitlevaid sätteid, mis võimaldavad eri liiki koostoiimet, näiteks alternatiivset, kumulatiivset või kombineeritud rahastamist ning vahendite ümberpaigutamist. Üldise mõju hindamisel tuleks innovatiivsete lahenduste turul kasutuselevõtu kiirendamise hõlbustamiseks arvesse võtta ühissetevõtetest tulenevaid laiemaid investeringuid, mis tehakse lisaks partnerite panusele ja mis aitavad saavutada partnerluste eesmarke.

- (15) Selleks et tagada sidus lähenemisviis ning saavutada Euroopa partnerluste teaduslik, tehnoloogiline, majanduslik, ühiskondlik ja keskkonnalane mõju seoses programmi „Euroopa horisont“ eesmärkidega ja liidu prioriteetidega, tuleks käesolevas määruses kehtestada ühised üld- ja erieesmärgid, mille peaksid saavutama kõik ühissettevõtted. Kõik ühissettevõtted panustavad ühiselt nende eesmärkide saavutamisse, täites oma individuaalsed eesmärgid. Peale selle määratakse käesoleva määruse ühissätete osas kindlaks ühised tegevuseesmärgid, mis tulenevad nõukogu otsusega (EL) 2021/764⁽⁶⁾ loodud programmi „Euroopa horisont“ eriprogrammi (edaspidi „teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi „Euroopa horisont“ rakendamise eriprogramm“) jaoks kehtestatud eesmärkidest. Kõik ühissettevõtted peaksid täitma oma ülesandeid, et täita programmi „Euroopa horisont“ käsitlevas määruses Euroopa partnerluste jaoks kehtestatud põhimõtteid ja kriteeriume (artikkel 10 ja III lisa) ning pakkuda Euroopa lisaväärtust võrreldes projektikonkurssidega programmi „Euroopa horisont“ peamise tööprogrammi raames. Ühissettevõtete eesmärgid ja ülesandeid täiendavad lisaeesmärgid ja -ülesanded, mis on iga ettevõtte puhul spetsiifilised. Võttes arvesse konkreetsete ühissettevõtete eripära ja poliitikakonteksti, peaks nende sekkumispõhimõtete programmiga „Euroopa horisont“ vastavusse viimine toetama ühissettevõtete edusammude koordineeritud hindamist, mis toimub osana programmi „Euroopa horisont“ seire- ja hindamistegevusest.
- (16) Käesolev määrus põhineb programmi „Euroopa horisont“ käsitlevas määruses sätestatud põhimõtetel ja kriteeriumidel, mille hulka kuuluvad avatus ja läbipaistvus, suur võimendav mõju ja kõigi asjaosaliste pikaajalised kohustused. Üks käesoleva määruse eesmärgid on tagada, et ühissettevõtted ja nende meetmed oleksid avatud mitmesugustele üksustele, sealhulgas uustulnukatele, keda jälgitakse samuti programmi „Euroopa horisont“ rakendamise eriprogrammi käsitleva otsuse artikli 6 lõike 5 kohase Euroopa partnerluste strateegilise koordineerimise protsessi raames. Nimetatud partnerlused peaksid olema avatud üksustele, kes soovivad töötada ühise eesmärgi nimel ja on selleks suutelised, need peaksid soodustama sidusrühmade ulatuslikku ja aktiivset osalemist partnerluste tegevustes, liikmeskonnas ja juhtimises ning kandma hoolt selle eest, et tulemused toovad kasu kõigile eurooplastele, eelkõige tulemuste laialdase levitamise ja kasutuselevõttelsete meetmete võtmisega üle kogu liidu. Kolmandates riikides asuvate erasektorist pärit liikmete ja nende koosseisu kuuluvate või nendega seotud üksuste puhul tuleks tagada julgeoleku ja avaliku korraga seotud liidu ja ühissettevõtte huvide kaitset. Selleks peaks komisjon saama nõuda erasektorist pärit liikmetelt asjakohaste meetmete võtmist. Selliste meetmete hulka võivad kuuluda konfidentsiaalse teabega asjakohaselt ümberkäimine või teatavate üksuste puhul osalemise piiramine erasektorist pärit liikme konkreetse operatiivse tegevusega.
- (17) Programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse artikli 22 lõike 5 sidusa kohaldamise tagamiseks peaksid ühissettevõtted tagama sidususe lähenemisviisiga, mis on võetud programmi „Euroopa horisont“ tööprogrammi alusel rahastatavate meetmete jaoks seoses nimetatud artikli kohaldamisega, ning liidu õigusaktide ja suunistega, mis on asjakohased selle kohaldamiseks asjaomase ühissettevõtte tööprogrammi samalaadsete teemade puhul.
- (18) Kui komisjon või liikmesriigid kaaluvad ühissettevõtte konkreetsete meetmete puhul osalemise piiramist vastavalt programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse artikli 22 lõikele 5, peaksid komisjon ja liikmesriigid püüdma jõuda igal üksikjuhul eraldi riikide esindajate rühmas enne tööprogrammi vastuvõtmist kokkulepitud seisukohale. Ametiasutuste nõukoguga ühissettevõtete puhul peaks nimetatud artikli kohaldamise kiitma heaks ametiasutuste nõukogu pärast komisjoni taotluse saamist ja enne tööprogrammi vastuvõtmist. Peale selle peaks tegevusdirektor andma esimehe taotlusel korrapäraselt teavet programmi „Euroopa horisont“ komitee asjakohasele koosseisule, lisaks komisjoni kohustusele teavitada programmikomiteed programmi „Euroopa horisont“ rakendamise eriprogrammi käsitleva otsuse artikli 14 lõike 7 ja III lisa alusel, ning eelkõige enne ühissettevõtte tööprogrammi vastuvõtmist seoses programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse artikli 22 lõike 5 rakendamisega.
- (19) Programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse III lisas nõutakse, et rahalised ja mitterahalised panused muudelt liikmetelt kui liit peaksid moodustama vähemalt 50 % ja võivad ulatuda kuni 75 %ni ühissettevõtte eelarveliste kulukohustuste kogusummast. Seevastu liidu panus, sealhulgas assotsieerunud riikide täiendavad vahendid, ei tohiks ületada 50 % iga ühissettevõtte eelarveliste kulukohustuste kogusummast. Sellest tulenevalt tuleks käesolevas määruses määrata muudelt liikmetelt kui liidult nõutav panus kindlaks samal või kõrgemal tasemel kui liidu panus. Liidul peaks olema võimalik oma panust vähendada, kui muud liikmed kui liit ei täida oma kohustusi.

⁽⁶⁾ Nõukogu 10. mai 2021. aasta otsus (EL) 2021/764, millega kehtestatakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi „Euroopa horisont“ rakendamise eriprogramm ja tunnistatakse kehtetuks otsus 2013/743/EL (ELT L 167I, 12.5.2021, lk 1).

(20) Kooskõlas programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse artikli 10 lõike 1 punktiga c peavad ühissettevõtted tegelema kõigi rahaliste toetuste tsentraliseeritud haldamisega, kasutades koordineerivat lähenemisviisi. Sellest tulenevalt peaks iga osalev riik sõlmima ühissettevõttega ühe või mitu halduskokkulepet, milles määratakse kindlaks kõnealuses osalevas riigis asuvatele taotlejatele toetuse maksmise ja selle kohta aruandmise koordineerimismehhanism. Selleks et tagada sidusus oma riiklike strateegiliste prioriteetidega, tuleks osalevatele riikidele anda vetoõigus nende riiklike rahaliste panuste kasutamise suhtes taotlejate puhul, kes asuvad nendes osalevates riikides. Toetusesaajate halduskoormuse vähendamiseks, lihtsustamise saavutamiseks ja tõhusama rakendamise tagamiseks peaks iga osalev riik püüdma sünkroniseerida oma maksegraafikut, aruandlust ja auditeid ühissettevõtte omadega ning lähendada oma kulude rahastamiskõlblikkust programmi „Euroopa horisont“ käsitlevale määrusele. Osalevates riikides asuvad toetusesaajad, kes delegeerisid maksetegevuse ühissettevõttele, peaksid vastavalt programmi „Euroopa horisont“ käsitlevale määrusele allkirjastama ühissettevõttega ühe toetuslepingu.

(21) Kooskõlas programmi „Euroopa horisont“ käsitlevas määruses sätestatud eesmärkidega tuleb institutsionaliseeritud Euroopa partnerluste loomise ühe eeltingimusena tagada, et partnerid annavad panuse kogu ühissettevõtte kestuse jooksul. Sellega seoses peaksid erasektori partnerid andma märkimisväärse osa oma panusest mitterahalise panuse kujul ühissettevõtte tegevuskulude katteks. Ühissetvõtetel peaks olema võimalik määrata kindlaks meetmed, et hõlbustada sellist panustamist oma tööprogrammide raames, eelkõige vähendades rahastamismäärasid. Need meetmed peaksid põhinema ühissettevõtte konkreetsetel vajadustel ja vastavatel tegevustel. Igakülgset põhjendatud juhtudel peaks olema võimalik kehtestada lisatingimused, milles nõutakse ühissettevõtte liikme, tema koosseisu kuuluvate või temaga seotud üksuste osalemist tegevuses, kus ühissettevõtte tööstuspartneritel võib olla oluline roll, nagu turule lähemal asuvad ulatuslikud näidis- ja juhtprojektid, ja kus nad saavad madalamate rahastamismäärade kaudu rohkem panustada. Tegevdirektor peaks jälgima liikmete osalemise taset, et juhatus saaks võtta asjakohaseid meetmeid, tagades tasakaalu partnerite võetud kohustuste ja avatuse vahel. Igakülgset põhjendatud juhtudel võib kapitalimahutust, mis on tehtud näiteks ulatuslike näidis- või juhtprojektide jaoks, käsitada rahastamiskõlbliku kuluna kooskõlas kohaldatava õigusraamistikuga.

(22) Vastavalt programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse artikli 15 lõikele 3 peaks olema võimalik käsitada Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/1058 ⁽⁷⁾ loodud Euroopa Regionaalarengu Fondist (ERF), Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/1057 ⁽⁸⁾ loodud Euroopa Sotsiaalfond+ist (ESF+), Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/1139 ⁽⁹⁾ loodud Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondist (EMKF) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1306/2013 ⁽¹⁰⁾ loodud Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) kaasrahastatud programmide rahalisi eraldisi osalevate liikmesriikide panustena ühissetvõtetesse, tingimusel et tagatakse kooskõla Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1060 ⁽¹¹⁾ asjakohaste sätete ning fondispetsiifiliste määrustega. Peale selle peaks saama

⁽⁷⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1058, mis käsitleb Euroopa Regionaalarengu Fondi ja Ühtekuuluvusfondi (ELT L 231, 30.6.2021, lk 60).

⁽⁸⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1057, millega luuakse Euroopa Sotsiaalfond+ (ESF+) ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1296/2013 (ELT L 231, 30.6.2021, lk 21).

⁽⁹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. juuli 2021. aasta määrus (EL) 2021/1139, millega luuakse Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfond ja muudetakse määrust (EL) 2017/1004 (ELT L 247, 13.7.2021, lk 1).

⁽¹⁰⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1306/2013 ühise põllumajanduspoliitika rahastamise, haldamise ja seire kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 352/78, (EÜ) nr 165/94, (EÜ) nr 2799/98, (EÜ) nr 814/2000, (EÜ) nr 1290/2005 ja (EÜ) nr 485/2008 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 549).

⁽¹¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1060, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid (ELT L 231, 30.6.2021, lk 159).

käsitada Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/241⁽¹²⁾ loodud taaste- ja vastupidavusrahastu (edaspidi „rahastu“) eraldisi ühissetevõtetes osalevate liikmesriikide panustena, tingimusel et tagatakse kooskõla rahastu sätete ning riiklikes taaste- ja vastupidavuskavades võetud kohustustega.

- (23) Koosõlas põhimõttega, et panused peavad jagunema ühissetevõtete liikmete seas õiglaselt, peaksid ühissetevõtete halduskulude katteks tehtavad rahalised panused jagunema võrdselt liidu ja muude liikmete kui liit vahel. Kõrvalekaldumist sellest põhimõttest tuleks kaaluda üksnes erandlikel ja igakülgset põhjendatud juhtudel, näiteks kui ühissetevõtte mõne muu liikme kui liit suuruse või liikmeskonna struktuuri tõttu oleks koosseisu kuuluva või seotud üksuse, eelkõige väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEd) panuse tase nii kõrge, et see seaks tõsiselt ohtu stiimuli saada või jääda ühissetevõtte liikme koosseisu kuuluvaks või temaga seotud üksuseks. Sellistel juhtudel peaks muude liikmete kui liit iga-aastane rahaline panus ühissetevõtte halduskulude katteks moodustama vähemalt 20 % iga-aastastest halduskuludest ning VKEde panus peaks olema märkimisväärselt väiksem kui suuremate liikme koosseisu kuuluvate või liikmega seotud üksuste panus. Kui on saavutatud liikmeskonna kriitiline mass, mis võimaldab suuremat panust kui 20 % iga-aastastest halduskuludest, tuleks iga-aastased panused liikme koosseisu kuuluva või liikmega seotud üksuse kohta säilitada või tuleks neid suurendada, et järk-järgult kasvatada muude liikmete kui liit osakaalu üldises panuses ühissetevõtte iga-aastaste halduskulude katmisse. Ühissetevõtte muud liikmed kui liit peaksid püüdma suurendada enda koosseisu kuuluvate või endaga seotud üksuste arvu, et suurendada oma panust 50 %ni ühissetevõtte halduskuludest selle eluea jooksul.
- (24) Programmi „Euroopa horisont“ käsitlevas määruses nõutakse, et partnerid peavad tõendama oma pikaajalisi kohustusi, sealhulgas minimaalse avaliku või erasektori investeeringute osakaalu kaudu. Sellest tulenevalt peab liit määrama käesolevas määruses kindlaks liikmesriikides, programmiga „Euroopa horisont“ assotsieerunud riikides asuvad või rahvusvahelistest organisatsioonidest asutajaliikmed. Ühissetevõtte liikmeskonda peaks siiski olema võimalik pärast ühissetevõtte loomist vajaduse korral laiendada assotsieerunud liikmetega, kes on valitud avatud ja läbipaistva menetluse käigus, võttes arvesse eeskätt tehnoloogia arengut või uute riikide ühinemist programmiga „Euroopa horisont“.
- (25) Võimalus saada ühissetevõttesse panustavaks partneriks ilma ühissetevõtte liikmeks hakkamata tuleks anda ka õigussubjektidele, kellel on huvi toetada ühissetevõtte eesmärke oma konkreetsetes uurimisvaldkondades.
- (26) Vastavalt programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse artikli 16 lõikele 5 tuleks programmiga „Euroopa horisont“ assotsieerunud kolmandatest riikidest pärit rahaliste panuste puhul võtta arvesse assotsieerunud kolmandate riikide õigussubjektide osaluse taset. Liidu panust ühissetevõttesse võib vastavalt suurendada programmiga „Euroopa horisont“ assotsieerunud kolmandate riikide panustega, võttes arvesse selliste õigussubjektide osaluse taset ning tingimusel, et muud liikmed kui liit või nende koosseisu kuuluvad või nendega seotud üksused panustavad vähemalt sama suure summa, mille võrra liidu panust suurendatakse.
- (27) Ühissetevõtte asutamisega tagatakse kaasatud liikmetele vastastikku kasu toov avaliku ja erasektori partnerlus, sealhulgas suurendades asjaomasele tööstusele seitsme aasta jooksul tehtavate suurte eelarveeraldiste kindlust. Asutajaliikmeks või assotsieerunud liikmeks või nende koosseisu kuuluvaks või nendega seotud üksuseks saamine võimaldab liikmetel saavutada kas otse või tööstusharu esindajate kaudu mõju ühissetevõtte juhatuses. Juhatus on ühissetevõtte otsuseid tegev organ, kes määrab kindlaks partnerluse pikaajalise strateegilise suuna ja iga-aastased prioriteedid. Liit, asjakohasel juhul osalevad riigid, asutajaliikmed ja assotsieerunud liikmed peaksid saama panustada ühissetevõtte tegevuskava ja prioriteetide kindlaksmääramisse, mida tehakse strateegilise teadusuuringute ja innovatsiooni kava vastuvõtmise ja võimaliku muutmisega, samuti iga-aastase tööprogrammi vastuvõtmisse, sealhulgas projektikonkursside sisu, konkreetse projektikonkursi teema puhul kohaldatava rahastamismäära ning seonduvate esitamise-, hindamise-, valimise-, määramise- ja läbivaatamismenetluste reeglite kindlaksmääramisse.

⁽¹²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. veebruari 2021. aasta määrus (EL) 2021/241, millega luuakse taaste- ja vastupidavusrahastu (ELT L 57, 18.2.2021, lk 17).

- (28) On asjakohane, et muud liikmed kui liit võtavad kinnituskirjaga, või asjakohasel juhul ühise kinnituskirjaga, milles märgitakse ära nende panuste kogusumma, endale kohustuse rakendada käesolevat määrust, ilma et sellega kehtestataks tingimusi nende ühinemiseks. Need kinnituskirjad peaksid olema õiguslikult kehtivad kogu ühissetevõtte kestuse jooksul ning ühissetevõtte ja komisjon peaksid neid hoolikalt kontrollima. Ühissetevõtteid peaksid looma õigus- ja organisatsioonilise keskkonna, mis võimaldab liikmetel täita oma kohustusi, tagades samal ajal atraktiivsuse kõikide sidusrühmade jaoks, ühissetevõtte pideva avatuse ja läbipaistvuse selle rakendamise ajal, eelkõige prioriteetide kehtestamiseks ja osalemiseks projektikonkurssidel.
- (29) Programmi „Euroopa horisont“ edasine lihtsustamine on väga oluline. Sellega seoses peaks olema partneritel, kes ei pea enam aru andma rahastamiskõlblmatutest kuludest, lihtsustatud aruandlusmehhanism. Mitterahalisi panuseid tegevuskulude katteks tuleks arvutada üksnes rahastamiskõlbllike kulude põhjal ning nende kohta tuleks esitada aruanne ja neid tuleks auditeerida kooskõlas eritoetuslepingute suhtes kohaldatava mehhanismiga. Selline rahastamiskõlbllike kulude põhjal arvutamine võimaldab üksnes tegevuskulude katteks tehtud mitterahaliste panuste automatiseeritud arvutamist, kasutades programmi „Euroopa horisont“ IT-vahendeid, vähendab partnerite halduskoormust ja muudab panustest teatamise mehhanismi tõhusamaks. Ühissetevõtteid peaksid tegevuskulude katteks tehtud mitterahalisi panuseid tähelepanelikult jälgima ning tegevusdirektor peaks korrapäraselt koostama ja tegema üldsusele kättesaadavaks aruanded, et teha kindlaks, kas mitterahaliste panustega seotud eesmärkide saavutamisel tehtavad edusammud on piisavalt rahuldavad. Juhatus peaks hindama nii tegevuskulude katmise panustavate liikmete jõupingutusi kui ka tulemusi, samuti muid tegureid, nagu VKEde osalemise tase ja ühissetevõtte atraktiivsus uustulnukate jaoks. Vajaduse korral peaks juhatus rakendama asjakohaseid parandusmeetmeid, võttes arvesse avatuse ja läbipaistvuse põhimõtet.
- (30) Ühissetevõtteid peaksid andma muudele liikmetele kui liit pidevalt võimaluse ja stiimuli ühendada oma teadus- ja innovatsioonitegevus ühissetevõtte teadus- ja innovatsioonitegevusega. Ühissetevõtteid ei tuleks anda rahalist toetust lisategevuse jaoks. Küll aga võib seda arvestada liikmete mitterahalise panusena lisategevusesse, kui see aitab saavutada ühissetevõtte eesmärgi ja on otseselt seotud ühissetevõtte tegevusega, sealhulgas ühissetevõtte rahastatud kaudsete meetmete rahastamiskõlblmatud kulud, kui see on iga-aastases lisategevuse kavas ette nähtud. Sellise seose saab kindlaks teha ühissetevõtte rahastatavate kaudsete meetmete või varasemate algatuste tulemuste kasutuselevõtu või märkimisväärse liidu lisaväärtuse tõendamise kaudu. Vastavad kulud peaksid kinnitama asjaomase üksuse määratud sõltumatu auditeerimisasutus hindamismeetodiga, mida ühissetevõtte saab kahtluse korral kontrollida. Käesolevas määruses tuleks sätestada iga ühissetevõtte puhul täpsemalt lisategevuse ulatus, mis on vajalik soovitud suunatuse ja mõju saavutamiseks. Lisaks peaksid ühissetevõtte juhatused otsustama, kas panuste hindamisel on vaja kasutada lihtsustatud meetodeid, nagu kindlasummalised maksed või ühikuhinnad, et saavutada lihtsustamine, kulutasuvus ja konfidentsiaalsete äriandmete asjakohasel tasemel kaitse.
- (31) Ühissetevõtte juhitud tuleks tagada sobivad otsustusprotsessid, et tulla toime kiiresti muutuva sotsiaal-majandusliku ja tehnoloogilise keskkonnaga ning üleilmsete väljakutsetega. Ühissetevõtteid peaksid saama kasutada kõikide asjakohaste sidusrühmade eksperditeadmisi, nõu ja tuge, et tõhusalt täita oma ülesandeid ning tagada koostöö liidu ja riigi tasandil. Seepärast tuleks ühissetevõttele anda õigus luua nõuandeorganeid, kes annavad neile eksperdinõu ja täidavad muid nõuandva iseloomuga ülesandeid, mis on vajalikud ühissetevõtte eesmärkide saavutamiseks. Nõuandeorganite loomisel peaksid ühissetevõtteid tagama oma tegevusvaldkondade ekspertide tasakaalustatud esindatuse, sealhulgas soolise tasakaalu. Nende organite antav nõu peaks hõlmama teaduslikku vaatenurka, nagu ka riiklike ja piirkondlike ametiasutuste ja ühissetevõtte muude sidusrühmade seisukohti.
- (32) Ühissetevõtteid peaksid tagama, et liikmesriike teavitatakse piisavalt nende tegevusest, et nad suudavad anda liikmesriikides elluviidava tegevuse kohta õigeaegset teavet ning et neil on võimalus panustada ettevalmistus- ja otsustusprotsessi. Selline dialoog liikmesriikidega on eriti oluline, pidades silmas koostööd ning vajadust tagada jõupingutuste ja tegevuse kooskõla riigi, piirkonna, liidu ja Euroopa tasandil, et saavutada suurem mõju. Ühissetevõtteid, milles liikmesriigid liikmete või koosseisu kuuluvate üksustena otseselt ega kaudselt ei osale, peaksid looma riikide esindajate rühma, et kooskõlastada oma tegevus poliitika ja meetmetega, mida viiakse ellu riigi ja piirkonna tasandil.

- (33) Ühisettevõtetal peaks olema võimalik luua teaduslik nõuandeoragan. See organ või selle liikmed peaksid suutma pakkuda ühisettevõttele sõltumatut teaduslikku nõu ja tuge. Teaduslik nõu peaks olema seotud eeskätt iga-aastaste tööprogrammide ja lisategevusega ning vajaduse korral ühisettevõtte ülesannete muu aspektiga.
- (34) Et ühisettevõtted oleksid teadlikud oma tegevusvaldkondade sidusrühmade seisukohtadest ja arvamustest kogu väärtusahela lõikes, peaks ühisettevõtetal olema võimalik luua nõu andvad sidusrühmade rühmad, kellega saab vastavalt ühisettevõtte vajadustele konsulteerida horisontaalsetes või konkreetsetes küsimustes. Sellised rühmad peaksid olema avatud ühisettevõtte tegevusvaldkonnas tegutsevatele avaliku ja erasektori sidusrühmadele, sealhulgas organiseeritud huvirühmadele ja rahvusvahelistele huvirühmadele liikmesriikidest, assotsieerunud riikidest või muudest riikidest.
- (35) Ühisettevõtted peaksid tegutsema avatult ja läbipaistvalt, edastama oma asjakohastele organitele korrapäraselt ja õigel ajal kogu nõutava teabe ning tutvustama oma tegevust, sealhulgas avalikkusele suunatud teavitamis- ja levitamistegevuse kaudu. See hõlmab kooskõlas konfidentsiaalsusreeglitega toimuvat õigeaegset teabe andmist riikide kaupa jaotumise, ühisettevõtte rahastatavate kaudsete meetmete kohta esitatud toetuseavalduste ja nendes meetmetes osalemise, iga projektikonkursi ja projektide elluviimise hindamise tulemuste, muude asjakohaste liidu programmide ja muude Euroopa partnerlustega saavutatava koostoime, lisategevuse, lubatud ja tegelikult tehtud rahaliste ja mitterahaliste panuste ja ühisettevõtte eelarve täitmise ning ühisettevõtte eesmärkide ja lisategevuseks tehtud mitterahaliste panuste vahelise seotuse kohta.
- (36) Ühisettevõtete rakendamisel tuleks kasutada struktuuri ja reegleid, mis suurendavad tõhusust ja tagavad lihtsustamise. Selleks peaksid ühisettevõtted võtma vastu spetsiaalselt enda vajadustele kohandatud finantsreeglid kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) 2018/1046⁽¹³⁾ artikliga 71.
- (37) Ühisettevõtete rakendamine peaks põhinema kriteeriumidel, mis on institutsionaliseeritud Euroopa partnerluste jaoks sätestatud programmi „Euroopa horisont“ käsitlevas määruses. Rakendamise toetamiseks tuleks kasutada komisjoni hallatavaid elektroonilisi vahendeid. Teave, mis on seotud ühisettevõtete rahastatavate kaudsete meetmetega, sealhulgas tulemustega, on väga oluline, et töötada välja, viia ellu, jälgida ja hinnata liidu poliitikat või programme. Seepärast peaksid ühisettevõtted tagama, et liidu institutsioonidel, organitel ja asutustel on juurdepääs kogu teabele, mis on seotud ühisettevõtete rahastatavate kaudsete meetmetega, sealhulgas kaudsetes meetmetes osalevate toetusesaajate panuste ja tulemustega. Sellist juurdepääsuõigust peaks olema võimalik kasutada üksnes mitteärilisel otstarbel ja konkurentsiväliselt ning see peaks olema kooskõlas kohaldatavate konfidentsiaalsusreeglitega. Liidu institutsioonide, organite ja asutuste töötajatele sellele teabele juurdepääsu andmisel tuleks kohaldada asjakohaseid IT- ja infoturbe standardeid ning vajalikkuse ja proportsionaalsuse põhimõtet.
- (38) Osalemine kaudsetes meetmetes, mida ühisettevõtted rahastavad programmi „Euroopa horisont“ alusel, peaks olema kooskõlas programmi „Euroopa horisont“ käsitlevas määruses sätestatud reeglitega. Ühisettevõtted peaksid tagama nende reeglite järjekindla kohaldamise, tuginedes komisjoni poolt vastu võetud asjakohastele meetmetele. Ühisettevõtted peaksid kasutama komisjoni koostatud üldise toetuslepingu näidist. Mis puudutab aega, mille jooksul saab esitada vastuväiteid tulemuste omandiõiguse üleandmise suhtes, millele on osutatud programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse artikli 40 lõikes 4, siis tuleks võtta arvesse innovatsioonitsükli kestust valdkondades, kus asjaomane ühisettevõtte tegutseb.
- (39) Üks ühisettevõtete põhieesmärke on suurendada liidu majanduslikku suutlikkust ning eelkõige liidu teaduslikku ja tehnoloogilist juhtpositsiooni. Peale selle kerkib COVID-19 järgse taastumise raames esile vajadus investeerida peamistesse tehnoloogiatesse, nagu 5G, tehisintellekt, pilvtehnoloogia, küberturvalisuse tehnoloogia ja keskkonnahoidlik tehnoloogia, ning neid tehnoloogiaid liidus väärtustada. Ühisettevõtted peaksid aitama kaasa avatud teaduse tugevdamisele vastavalt programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse artiklitele 14 ja 39. Siin mängivad tähtsat rolli kõigi osalejate tulemused ning projekti raames saavutatud tulemuste ja neile ligipääsemise

⁽¹³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määrus (EL, Euratom) 2018/1046, mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1).

õiguse kaudu saavad liidu rahastamisest kasu kõik osalejad, isegi need, kes ei ole saanud liidult rahalisi vahendeid. Seepärast peaks ühissetevõtete õigus esitada liidu huvide kaitsmiseks vastuväiteid tulemuste omandiõiguse üleandmise ja tulemuste kasutamiseks ainulitsentside andmise suhtes kehtima ka nende osalejate puhul, kellele liit ei ole eraldanud rahalisi vahendeid. Selle vastuväidete esitamise õiguse kasutamisel peaks ühissetevõtte tagama kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega õiglase tasakaalu liidu huvide ja põhiõiguste kaitsmise vahel seoses liidult rahastust mitte saanud osalejate tulemustega, võttes arvesse seda, et need osalejad ei saanud meetme jaoks, millega tulemused saavutati, liidult mingeid rahalisi vahendeid.

- (40) Liidu rahalist panust tuleks hallata kooskõlas usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõttega ja eelarve kaudset täitmist reguleerivate normidega, mis on sätestatud määruses (EL, Euratom) 2018/1046.
- (41) Lihtsustamise eesmärgil tuleks vähendada kõigi osalejate halduskoormust. Vältida tuleks topeltauditeid ning ülemäärasel hulgal dokumente ja aruandlust. Käesoleva määruse kohaste liidu vahendite saajate auditid tuleks teha kooskõlas programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määrusega ja muude asjakohaste liidu rahastamisprogrammidega.
- (42) Liidu ja ühissetevõtete teiste liikmete finantshuve tuleks kogu kulutsükli jooksul kaitsta proportsionaalsete meetmetega, mis hõlmavad õigusnormide rikkumise ärahoidmist, avastamist ja uurimist, kaotatud, alusetult makstud või ebaõigesti kasutatud summade sissenõudmist ning asjakohasel juhul haldus- ja rahaliste karistuste kehtestamist vastavalt määrusele (EL, Euratom) 2018/1046. Pidades silmas mõne ühissetevõtte elluviidavate meetmete eripära, mis eeldab meetmete rakendamise jaotamist mitme aasta peale, peaks olema võimalik jagada komisjoni ja ühissetevõtte mitmeaastased eelarvelised kulukohustused iga-aastasteks osamakseteks. Sellega seoses võib keskkonnahoidliku lennunduse ühissetevõtte, Euroopa raudtee ühissetevõtte ja Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi arendava kolmanda ühissetevõtte eelarvelised kulukohustused jagada iga-aastasteks osamakseteks. Kuni 31. detsembrini 2024 ei tohiks nende eelarveliste kulukohustuste kogusumma ületada 50 % vastavast liidu maksimaalsest panusest. Alates 1. jaanuarist 2025 ei tohiks vähemalt 20 % järelejäänud aastate koondeelarvest olla kaetud iga-aastaste osamaksetega.
- (43) Pidades silmas ühissetevõtete eripära ja praegust staatust, tuleks nende suhtes jätkuvalt kohaldada eraldiseivat eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetlust. Raamatupidamisarvestust ning selle aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust peaks auditeerima kontrollikoda.
- (44) Vastavalt programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse artikli 10 lõike 2 punktile c peaksid ühissetevõtted rakendama selget elutsükli põhist lähenemisviisi. Liidu finantshuvide piisavaks kaitsmiseks tuleks ühissetevõtted luua ajavahemikuks, mis lõpeb 31. detsembril 2031, et võimaldada neil täita oma toetuste kasutamise seotud kohustusi seni, kuni viimaste algatatud kaudsete meetmete elluviimine on lõppenud. Ühissetevõtteid tuleks rahastada liidu programmide 2021.–2027. aasta mitmeaastase finantsraamistiku alusel. Ühissetevõtted peaksid saama 31. detsembriks 2028 käivitada projektikonkursside, mis on igakülgselt põhjendatud juhtudel seotud 2021.–2027. aasta mitmeaastasest finantsraamistikust tuleneva allesjäänud eelarve kättesaadavusega.
- (45) Seoses komisjoni Euroopa roheline kokkuleppe prioriteediga, mida toetavad komisjoni 11. oktoobri 2018. aasta teatis „Kestlik biomajandus Euroopas: majanduse, ühiskonna ja keskkonna vaheliste sidemete tugevdamine“, 28. novembri 2018. aasta teatis „Puhas planeet kõigi jaoks: Euroopa pikaajaline strateegiline visioon, et jõuda jõuka, nüüdisaegse, konkurentsivõimelise ja kliimanetraalse majanduseni“; 11. märtsi 2020. aasta teatis „Uus ringmajanduse tegevuskava. Puhtama ja konkurentsivõimelisema Euroopa nimel“; 20. mai 2020. aasta teatis „ELi elurikkuse strateegia aastani 2030 – toome looduse oma ellu tagasi“; 20. mai 2020. aasta teatis „Strateegia „Talustaldrikule“ õiglase, tervisliku ja keskkonnahoidliku toidusüsteemi edendamiseks“ ja 17. oktoobri 2020. aasta teatis „Kestlikust toetav kemikaalistrateegia. Mürgivaba keskkonna loomise suunas“, peaks Euroopa bioressursipõhine sektor, sealhulgas VKEd, piirkonnad ja esmatootjad, muutuma kliimanetraalseks, ringluspõhisemaks ja

kestlikumaks, jäädes samal ajal konkurentsivõimeliseks üleilmisel tasandil. Tugev, ressursitõhus ja konkurentsivõimeline bioressursipõhine innovatsiooni ökosüsteem aitab vähendada sõltuvust taastumatust fossiilsest toorainest ja maavaradest ning kiirendada nende asendamist. See aitab arendada kestlikkuse ja ringluspõhise innovatsiooni kaudu välja taastuvaid bioressursipõhiseid tooteid, materjale ja protsesse ning jäätmetest ja biomassist saadavaid toitaineid. Selline ökosüsteem võimaldab luua väärtust ka kohalikest lähteainetest, sealhulgas jäätmetest, jääkidest ja kõrvalsaadustest, ning seeläbi luua töökohti ja soodustada majanduskasvu ja arengut kogu liidus – mitte üksnes linnapiirkondades, vaid ka biomassi tootvates maapiirkondades ja rannikualadel, mille puhul on sageli tegemist äärealadega, kus tööstuse arengust saadakse harva kasu.

- (46) Programmi „Horisont 2020“ alusel asutatud biotoorainel põhinevate tööstusharude ühisetevõtte on keskendunud ressursside säästvale kasutamisele, eelkõige ressurssimahukates ja suure mõjuga sektorites, nagu põllumajandus, tekstiilitööstus ja ehitus, võttes sihikule ennekõike kohalikud ettevõtjad, tootjad, vabrikud ja tehased. 2017. aasta oktoobris avaldatud ühisetevõtte vahhindamise aruanne sisaldas 34 soovitusi, mida on arvesse võetud käesoleva määrusega asutatava bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa ühisetevõtte kavandamisel. Bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa ühisetevõtte ei ole biotoorainel põhinevate tööstusharude ühisetevõtte otsene jätk, vaid pigem programm, mis tugineb varasema algatuse saavutustele ja mille raames tegeletakse selle vajakajäämistega. Esitatud soovitude kohaselt peaks bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa ühisetevõtte kaasama suurema hulga sidusrühmi, kelle hulka kuuluvad primaarsektor (nimelt põllumajandus, vesiviljelus, kalandus ja metsandus) ning jäätmete, jääkide ja kõrvalsaaduste tootjad, piirkondlikud ametiasutused ja investitorid, et vältida turutorkeid ja mittekestlikke bioressursipõhiseid protsesse. Oma eesmärkide saavutamiseks peaks ühisetevõtte rahastama üksnes selliseid projekte, mille puhul on arvesse võetud ringluse ja kestlikkuse põhimõtet ning planeedi taluvuspiire.
- (47) Bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa ühisetevõtte peaks looma lahenduste kasutuselevõtu rühmad, kes toimivad nõuandeorganitena ja kes osalevad aktiivselt strateegilistes aruteludes, mille raames määratakse kindlaks partnerluse tegevuskava. On väga oluline kaasata need nõuandeorganid juhtimisstruktuuri, et tagada laiem osalemine ja suuremad erasektori investeeringud bioressursipõhises ringmajandussektoris. Kasutuselevõtu rühmad peaksid eelkõige pakkuma tuge juhatuse strateegiliste koosolekute jaoks, kus tööstusjuhid ja sidusrühmade esindajad koos komisjoni kõrgetasemeliste esindajatega kogunevad koos alalise juhatusega, et pidada arutelusid ja määrata kindlaks partnerluse strateegiline suund.
- (48) Keskkonnahoidliku lennunduse ühisetevõtte põhieesmärk peaks olema aidata vähendada lennunduse ökoloogilist jalajälge, kiirendades kliimaneutraalse lennundustehnoloogia väljatöötamist selle võimalikult varajaseks kasutuselevõtuks, aidates seeläbi märkimisväärselt kaasa Euroopa roheline kokkuleppe ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1119⁽¹⁴⁾ (edaspidi „Euroopa kliimamäärus“) kaugelveatavate keskkonnamõju leevendamise eesmärkide saavutamisse, st aidata saavutada eesmärk vähendada 2030. aastaks heidet võrreldes 1990. aasta tasemega 55 % ja saavutada hiljemalt 2050. aastaks kliimaneutraalsus kooskõlas ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni alusel vastu võetud Pariisi kokkuleppega⁽¹⁵⁾. Seda eesmärki on võimalik saavutada üksnes siis, kui kiirendatakse ja optimeeritakse lennundusvaldkonna teadus- ja innovatsiooniprotsesse ning parandatakse liidu lennundustööstuse üleilmset konkurentsivõimet. Keskkonnahoidliku lennunduse ühisetevõtte peaks tagama ka selle, et keskkonnahoidlikum lennundus on endiselt ohutu, turvaline ja tõhus inimeste ja kaupade vedamiseks õhuteed pidi.
- (49) Keskkonnahoidliku lennunduse ühisetevõtte tugineb ühisetevõtetega Clean Sky ja Clean Sky 2 puhul saadud kogemustele. Uus Euroopa partnerlus peaks olema edasipüüdlikum, keskendudes murranguliste näidisprojektide arendamisele. Kooskõlas ühisetevõtte Clean Sky 2 vahhindamise järeldustega tuleks uue algatuse puhul tagada, et iga näidisprojekt on kriitilise tähtsusega järgmiste õhusõidukite programmide arendamiseks, kandmaks hoolt selle eest, et väljaarendatud tehnoloogia võetaks tõepoolest kasutusele võimalikult vara, mis on esmatähtis. Seepärast peaks uus ühisetevõtte keskenduma selle üksikute kasutuselevõtteeesmärkide nähtavuse suurendamisele ning ühisetevõtte seire-, haldus- ja aruandlussuutlikkuse parandamisele, et kajastada Euroopa partnerluse eesmärkide saavutamiseks vajalike teadus- ja innovatsioonialaste jõupingutuste keerukust.

⁽¹⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1119, millega kehtestatakse kliimaneutraalsuse saavutamise raamistik ning muudetakse määruseid (EÜ) nr 401/2009 ja (EL) 2018/1999 (Euroopa kliimamäärus) (ELT L 243, 9.7.2021, lk 1).

⁽¹⁵⁾ ELT L 282, 19.10.2016, lk 4.

- (50) Keskkonnahoidliku lennunduse ühissetevõtte peaks põhinema Euroopa lennundustööstuse tugeval juhtpositsioonil ja selle liikmeskond peaks olema mitmekesine, koondades kõikvõimalikke sidusrühmi ja ideid üle kogu Euroopa. Et teha kindlaks kõige paljutöötavamad lähenemisviisid ja üksused, kes suudavad neid rakendada, avaldas komisjon ideede väljendamiseks potentsiaalsetele liikmetele osalemiskutse. Juhatusel peaks olema lubatud valida selle osalemiskutse ja tulevaste osalemiskutsete tulemuste põhjal assotsieerunud liikmed, et laiendada kiiresti liikmeskonda.
- (51) Selleks et keskkonnahoidliku lennunduse ühissetevõtte ja Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi arendava kolmanda ühissetevõtte teadus- ja innovatsioonitegevuse mõju heite edukale vähendamisele ja lennundussektori digitaliseerimisele oleks võimalikult suur ning et kiirendada selle mõju avaldumist, peaksid kõnealused ühissetevõtted tegema Euroopa partnerluse raames tihedat koostööd Euroopa Liidu Lennundusohutusametiga (EASA), mis tagab väljatöötatud uue tehnoloogiaga seotud teadmiste operatiivse vahetamise. See koostöö on väga oluline, et kiirendada selle tehnoloogia kasutuselevõttu turul, lihtsustades seonduvate toodete ja teenuste sertifitseerimise protsessi, nagu nõutakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2018/1139 ⁽¹⁶⁾.
- (52) Selleks et saavutada võimalikult suur koostoime programmide vahel liidu, riigi ja piirkonna tasandil, peaksid keskkonnahoidliku lennunduse ühissetevõtte riikide esindajate rühma liikmed uurima võimalusi anda riigi tasandil rahalist toetust suurepärasele ettepanekutele, mida ühissetevõtte ei valinud rahastamiseks välja ettepanekute laekumise suure hulga tõttu.
- (53) Euroopa seisab silmitsi keerulise olukorraga, kus tal tuleb mängida juhtrolli järgmise põlvkonna õhusõidukite keskkonnamuutuste ümberkujundamise kiirendamisel ja kasvuhoonegaaside heitkoguste ühiskondlike kulude arvessevõtmisel lennutranspordi ärimudelil ning samal ajal tagada Euroopa toodetele võrdsed tingimused ülemaailmsel turul. Seepärast peaks keskkonnahoidliku lennunduse ühissetevõtte toetama Euroopa esindajaid nende rahvusvahelistes standardimise ja seadusandluse alastes jõupingutustes.
- (54) Viimase viie aasta jooksul on kasvanud järsult huvi vesiniku vastu ning kõik liikmesriigid on allkirjastanud ja ratifitseerinud ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverentsi 21. istungjärgul (COP21) vastu võetud Pariisi kokkuleppe (edaspidi „Pariisi kokkuleppe“). Euroopa rohelise kokkuleppeeesmärk on muuta liit õiglaseks ja jõukaks nüüdisaegse ressursitõhusa ja konkurentsivõimelise majandusega ühiskonnaks, kus 2050. aastaks puudub kasvuhoonegaaside netoheide. Esmatähtsate valdkondade hulka kuuluvad saastevaba vesinik, kütuseelemendid ja muud alternatiivkütused ning energia salvestamine. Vesinik on olulisel kohal komisjoni 8. juuli 2020. aasta teatistes „Kliimanetraalse Euroopa vesinikustrateegia“ ja „Kliimanetraalse majanduse saavutamine – lõimitud energiasüsteem kliimanetraalse Euroopa nimel“, samuti on see oluline selleks, et kutsuda ellu Euroopa saastevaba vesiniku liit, mis koondab kõik sidusrühmad, et teha kindlaks tehnoloogiaga seotud vajadused, investeerimisvõimalused ja regulatiivsed tõkked eesmärgiga kujundada välja liidu saastevaba vesiniku ökosüsteem, mis aitab vähendada praegust sõltuvust fossiilkütustest ja kasvuhoonegaaside heiteid asjaomastes sektorites. Saastevaba vesiniku ühissetevõtte saab võimaldada teadusuuringute ja innovatsiooni tulemuste kasutuselevõttu selliste investeerimisraamistike nagu Euroopa saastevaba vesiniku liidu ja vesiniku valdkonnas üleeuroopalist huvi pakkuvate tähtsate projektide abil.
- (55) Alates 2008. aastast on toetatud vesinikurakendustele keskenduvat teadus- ja innovatsioonitegevust, peamiselt kütuseelementide ja vesiniku valdkonna ühissetevõtete kaudu, nimelt FCH ühissetevõtte ja ühissetevõtte FCH 2 Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusega nr 1982/2006/EÜ ⁽¹⁷⁾ loodud seitsmenda raamprogrammi ja programmi „Horisont 2020“ raames, ent samuti tavapärase koostööprojektidega, mis hõlmavad kõiki vesiniku väärtusahela etappe/valdkondi. Saastevaba vesiniku ühissetevõtte peaks suurendama ja integreerima liidu teadussuutlikkust, et

⁽¹⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2018. aasta määrus (EL) 2018/1139, mis käsitleb tsiviillennunduse valdkonna ühisnorme ja millega luuakse Euroopa Liidu Lennundusohutusamet ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 2111/2005, (EÜ) nr 1008/2008, (EL) nr 996/2010, (EL) nr 376/2014 ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 2014/30/EL ning 2014/53/EL ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 552/2004 ja (EÜ) nr 216/2008 ning nõukogu määrus (EMÜ) nr 3922/91 (ELT L 212, 22.8.2018, lk 1).

⁽¹⁷⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta otsus nr 1982/2006/EÜ, mis käsitleb Euroopa Ühenduse teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse seitsmendat raamprogrammi (2007–2013) (ELT L 412, 30.12.2006, lk 1).

kiirendada turuleviimiseks valmis kõrgtehnoloogiliste saastevaba vesiniku rakenduste väljatöötamist ja täiustamist lõppkasutamiseks energia-, transpordi-, ehitus- ja tööstussektoris. See on võimalik vaid siis, kui samal ajal tugevdatakse liidu saastevaba vesiniku väärtusahela, eelkõige VKEde konkurentsivõimet.

- (56) Selleks et saavutada saastevaba vesiniku ühissetevõtte teaduslikud eesmärgid, tuleks kõigile vesinikumajandusega seotud sektoritele anda võimalus osaleda ühissetevõtte strateegilise teadusuuringute ja innovatsiooni kava koostamises ja elluviimises. Saastevaba vesiniku ühissetevõtte meetmete puhul tuleks võtta arvesse laialt levinud tehnoloogiatele alternatiivi pakkuvate murranguliste tehnoloogiate suundumusi. Kaasata tuleks avalik sektor, eelkõige piirkondlikud ja riiklikud ametiasutused (viimati nimetatud vastutavad kliimapoliitika ja turumehhanismidega seotud meetmete kehtestamise eest), et kaotada lõhe turustamisvalmis tehnoloogia väljatöötamise ja ulatusliku kasutuselevõtu vahel.
- (57) Saastevaba vesiniku ühissetevõtte hõlmab teaduskogukonda ühenduse Hydrogen Europe Research liikme näol ning seega ei ole teadusnõu andvat organit vaja luua.
- (58) Kuna vesinikku saab kasutada kütusena või energiakandjana ja energia salvestamiseks, on oluline seada saastevaba vesiniku partnerluse raames sisse struktureeritud koostöö mitmete teiste Euroopa partnerlustega, eelkõige lõppkasutuse jaoks. Saastevaba vesiniku Euroopa partnerlus peaks looma sidemed eelkõige heitevaba maantee- ja veetranspordi, Euroopa raudteesektori, keskkonnahoidliku lennunduse, planeedi heaolu toetavate protsesside ja puhta terase Euroopa partnerlustega. Sellega seoses tuleks luua juhatusele aru andev struktuur, et tagada nende partnerluste koostöö ja koostoime vesiniku valdkonnas. Saastevaba vesiniku ühissetevõtte oleks ainus partnerlus, mis keskendub vesiniku tootmise tehnoloogiale. Koostöös lõppkasutuse partnerlustega tuleks keskenduda ennekõike tehnoloogia tutvustamisele ja ühisele tehniliste kirjelduste koostamisele.
- (59) Raudteed annavad panuse Euroopa ühtse transpordipiirkonna toimimisse ning on oluline osa liidu pikaajalisest kestliku arengu strateegiast. Majandusliku suuruse poolt on Euroopa raudteesektori loodav otsene kogulisandväärtus 69 miljardit eurot ja kaudse väärtuse suuruseks hinnatakse 80 miljardit eurot. Raudteesektor pakub tööd otseselt 1,3 miljonile inimesele ja kaudselt enam kui miljonile inimesele.
- (60) Komisjoni 10. märtsi 2020. aasta teatises Euroopa uue tööstusstrateegia kohta rõhutatakse, et säästva ja aruka liikuvuse sektoril, näiteks raudteesektoril, on nii vastutus kui ka potentsiaal juhtida digi- ja roheüleminekut, toetada Euroopa tööstuse konkurentsivõimet ja parandada ühenduvust. Seepärast peaksid nii raudtee-, maantee-, lennu- kui ka veetransport andma oma panuse eesmärgi vähendada transpordist pärit heidet 2050. aastaks 90 %. Esmajärjekorras peaks oluline osa praegu 75 % ulatuses mööda maanteed toimuvast sisemisest kaubaveost minema üle raudteele ja siseveeteedele.
- (61) 2014. aastal loodi ühissetevõtte Shift2Rail, et juhtida varasema algatuse Shift2Rail teadus-, arendus- ja valideerimis-tegevust, ühendades oma liikmete eraldatud avaliku ja erasektori vahendid ning kasutades ära sisemised ja välised tehnilised vahendid. Ühissetevõtte lõi uusi, konkurentsireeglitega kooskõlas olevaid koostöövorme raudteesektori kogu väärtusahela sidusrühmade ja traditsioonilise raudteesektori väliste sidusrühmade vahel ning kasutas Euroopa Liidu Raudteeameti kogemusi ja eksperditeadmisi koostalitlusvõime ja ohutusega seotud küsimustes.
- (62) Euroopa raudtee ühissetevõtte eesmärk peaks olema tagada suure läbilaskevõimega integreeritud Euroopa raudteevõrk, kaotades koostalitlusvõimet pärssivad tõkked ja pakkudes täielikuks integreerimiseks lahendusi, mis hõlmavad liikluskorraldust, sõidukeid, taristut ja teenuseid, ning seades sihiks projektide ja innovatiivsete lahenduste kiirema kasutuselevõtu ja kasutamise. Seda tehes tuleks Euroopa Liidu Raudteeameti koordineerimisel ära kasutada digitaliseerimise ja automatiseerimise pakutavad tohutud võimalused vähendada raudteesektoris kulusid, parandada läbilaskevõimet ning suurendada paindlikkust ja töökindlust ning see peaks põhinema sektori ühisel usaldusväärsel ja toimival süsteemi ülesehitusel.

- (63) Euroopa raudtee ühissetevõtte peaks oma üldkavas määrama kindlaks oma esmatähtsa teadus- ja innovatsiooni-tegevuse, süsteemi üldise ülesehituse ja ühtlustatud talitluskontseptsiooni, sealhulgas ulatusliku tutvustamistegevuse ja juhtalgatuste valdkonnad, millega kiirendatakse Euroopa ühtse raudteepiirkonna toetamiseks vajalike lõimitud, koostalitlusvõimeliste ja standarditud innovatiivsete tehnoloogialahenduste levikut.
- (64) Raudteesektor on keeruline süsteem, kus taristuettevõtjate, raudtee-ettevõtjate (rongiettevõtjad) ja nende vastavate seadmete (taristu ja veerem) vahel on väga tihe seos. Uuendusi ei ole võimalik teha ilma ühiste tehniliste kirjelduste ja ühise strateegiata, mida rakendatakse kogu raudteesüsteemis. Seepärast peaks Euroopa raudtee ühissetevõtte süsteemisammas, mis saab sisendit asjakohastelt sidusrühmadelt nii väljastpoolt ühissetevõtet kui ka ühissetevõtte seest, võimaldama sektoril ühtlustuda, tuginedes ühtsele talitluskontseptsioonile ja ühtsele süsteemi ülesehitusele, sealhulgas raudteesüsteemi aluseks olevate teenuste, funktsionaalsete üksuste ja liidete määratlusele. Ühissetevõtte peaks pakkuma üldise raamistiku, kandmaks hoolt selle eest, et teadusuuringud on kooskõlas ühiselt kokku lepitud ja ühiste tegevusvajaduste ja klientide nõudmistega. Süsteemisamba väljund peaks toetama koostalitlusvõimet kogu raudteevõrgus, sealhulgas üleeuroopalise transpordivõrgu TEN-T põhi- ja üldvõrk, põhiliinid ja piirkondlikud liinid, mis ei kuulu üleeuroopalisse transpordivõrku. Euroopa raudtee ühissetevõtte juhtimismudel is otsustusprotsessis peaks kajastuma komisjoni juhtiv roll Euroopa raudteesüsteemi ühtlustamisel ja integreerimisel, eelkõige ühtse talitluskontseptsiooni ja süsteemi ülesehituse kiirel ja tõhusal väljatöötamisel, kaasates nõuandja ja tehnilise toe pakkuja rollis erasektori partnereid.
- (65) Kandmaks hoolt selle eest, et madala tehnoloogilise valmiduse tasemega seotud teadusuuringute tulemusi kasutatakse tulemuslikult kõrgematel tehnoloogilise valmiduse tasemetel, eeskätt Euroopa raudtee ühissetevõttes, peaks sellist tegevust juhtima ühissetevõtte programmibüroo.
- (66) Selleks et tagada kiire üleminek ja liikmeskonna laienemine, peaks Euroopa raudtee ühissetevõtte juhatusel olema lubatud valida assotsieerunud liikmed komisjoni avaldatud osalemiskutse tulemuste põhjal.
- (67) Kooskõlas ÜRO kestliku arengu eesmärkide, eelkõige 3. kestliku arengu eesmärgi kohaste komisjoni prioriteetidega ja 9. märtsi 2020. aasta ühisteatisega „Tervikliku Aafrika strateegia suunas“ on liit võtnud kindlalt nõuks anda oma panus, et tagada kõigile tervislik elu ja edendada kõigi heaolu, seada sisse veelgi tugevam partnerlus kahe mandri vahel ning toetada teadus- ja innovatsioonisuutlikkuse arengut Aafrikas. Ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühissetevõtte peaks keskenduma nakkushaiguste, näiteks HIVi, malaaria ja tuberkuloosi tõrjumiseks vajaliku diagnostika ja ravi ning asjakohaste vaktsiinide, nagu ka muu tervisetehnoloogia puudumise probleemile, kuid samuti Aafrikas, eelkõige Sahara-taguses Aafrikas, levivatele vaesusega seotud ja tähelepanuta jäetud nakkushaigustele. COVID-19 pandeemia on näidanud, et olukorras, kus maailma eri piirkonnad on kaubanduse ja turismi kaudu üksteisega rohkem ühendatud, võivad nakkushaigused levida kiiresti üle kogu maailma. Seepärast on väga tähtis arendada tervisetehnoloogiat, et piirata nakkushaiguste levikut ning võidelda nende vastu, kui nad on juba levinud, kaitsmaks asjaomaste riikide ja liidu kodanike tervist. Selleks et saavutada maailmas tervishoiu valdkonnas tugevam juhtpositsioon, kui on saavutatud varasema EDCTP2 algatuse raames, tuleks partnerluse ulatust laiendada, et hõlmata reageerimine tekkivatele nakkushaiguste ohtudele, suurenevatele antimikroobikumiresistentsusega seotud probleemidele ja mittenakkuslike haiguste puhul esinevale komorbiidsusele.
- (68) Sahara-tagust Aafrikat kahjustavate nakkushaiguste tõrjumiseks nüüdisaegsete tehnoloogiliste vahendite abil on vaja kaasata suur hulk osalejaid ja võtta pikaajalisi kohustusi. Ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühissetevõtte peaks vahendama tulemuslikku ja kestlikku võrgustike loomist ja koostööd põhja-lõuna ja lõuna-lõuna suunal, luues sidemeid arvukate era- ja avaliku sektori organisatsioonidega, et tugevdada projektide raames ja asutuste vahel tehtavat koostööd. Samuti peaks programm aitama sisse seada uut põhja-lõuna ja lõuna-lõuna suunalist koostööd mitut riiki ja toimumiskohta hõlmavate uuringute tegemiseks Sahara-taguses Aafrikas. Peale selle peaks korrapäraselt korraldatav rahvusvaheline konverents – Euroopa ja arengumaade kliiniliste uuringute partnerluse (EDCTP) foorum – andma Euroopast, Aafrikast ja mujalt pärit teadlastele ja asjaomastele võrgustikele võimaluse jagada tulemusi ja ideid ning luua koostöösidemeid.

- (69) Ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühissetevõtte peaks tuginema programmide EDCTP ja EDCTP2 raames saadud kogemustele ning saavutama liidu, liikmesriikide, assotsieerunud riikide ja Aafrika riikide investeeringuid kaasates tulemusi, mida riikidel üksi või üksnes liidu teadusuuringute raamprogrammiga ei oleks võimalik saavutada. EDCTP ühendus, mis esindab programmis osalevaid riike, peaks panustama lisategevusega ja võib panustada rahaliselt EDCTP3 programmi ja selle elluviimisse. See peaks tagama Sahara-taguste riikide sisulise osalemise otsustusprotsessis, mis on oluline haigustest tuleneva koormuse vähendamiseks neis riikides. Ühissetevõttesse tuleks kaasata teised rahvusvaheliste teadusuuringute rahastajad, nagu heategevusorganisatsioonid, ravimitööstus ja muud kolmandad riigid, kes peaksid osalema partnerluses panustavate partneritena vajaduspõhiselt. Et suurendada programmi mõju, peaks ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühissetevõttel lisaks olema konkreetsete projektikonkursside puhul võimalus määrata kindlaks õigussubjektid, kes võivad osaleda kaudsetes meetmetes. Tööprogrammis peaks olema võimalik näha ette, et sellistel õigussubjektidel ei ole õigust saada ühissetevõttelt rahalisi vahendeid.
- (70) Ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühissetevõttesse kuuluvad liikmesriigid ja assotsieerunud riigid EDCTP ühenduse liikmetena ning riikide esindajate rühma ei tuleks seega luua.
- (71) On oluline, et ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühissetevõtte rahastatavad või ühissetevõtte tööprogrammiga muul moel hõlmatud teadusuuringud on täielikult kooskõlas Euroopa Liidu põhiõiguste hartaga, Euroopa inimõiguste konventsiooniga ja selle lisaprotokollidega, Maailma Arstide Liidu 2008. aasta Helsingi deklaratsioonis esitatud eetikapõhimõtetega, inimravimite tehniliste nõuete rahvusvahelise ühtlustamiskoostöö vastu võetud hea kliinilise tava standarditega, asjakohaste liidu õigusaktidega ning teadusuuringute asukohariikide eetikainormidega. Peale selle peaks ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühissetevõtte nõudma, et innovatiivsed lahendused ja sekkumised, mis töötatakse välja programmi raames toetatavate kaudsete meetmete tulemuste põhjal, peavad olema taskukohased ja kättesaadavad haavatavatele elanikkonnarühmadele.
- (72) Selleks et ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühissetevõtte oleks edukas ja kannustaks partnerluses kaasa lööma, peaks ühissetevõtte rahastama üksnes selliseid õigussubjekte, kes asuvad liikmesriikides või assotsieerunud riikides või kes asuvad EDCTP assotsiatsiooni riigis vastavalt programmi „Euroopa horisont“ käsitlevale määrusele. Sahara-taguse Aafrika riikides ja muudes kolmandates riikides asuvaltel üksustel peaks siiski olema võimalik osaleda projektikonkurssidel, ilma et neile eraldataks rahalisi vahendeid. Lisaks peaksid üksused, mis asuvad mõnes muus kui EDCTP3 ühenduse liikmeks olevas riigis, olema rahastamiskõlblikud teatavate projektikonkursside teemade või rahvatervist ohustava hädaolukorraga seotud projektikonkursside puhul, kui see on ette nähtud tööprogrammis. Ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühissetevõtte peaks võtma kõik asjakohased meetmed, sealhulgas lepingulised meetmed, et kaitsta liidu finantshuve. Tuleks taotleda teadus- ja tehnoloogialepingute sõlmimist kolmandate riikidega. Kui üksused, mis asuvad kolmandas riigis, kellega ei ole sellist lepingut sõlmitud, osalevad rahaliste vahenditega kaudses meetmes, peaks ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühissetevõtte kohaldama liidu huvide kaitseks alternatiivseid abinõusid, nimelt peaks meetme finantsjuhtimine toimuma liikmesriigis või assotsieerunud riigis ning eelmaksete summat ja toetuslepingu vastutust käsitlevaid sätteid tuleks kohandada, et neis võetaks asjakohaselt arvesse finantsriske.
- (73) Seoses komisjoni prioriteetidega „Inimeste hüvanguks toimiv majandus“ ja „Digiajastule vastav Euroopa“ peaks Euroopa tööstus, sh VKEd, muutuma keskkonnahoidlikumaks, ringluspõhisemaks ja digitaalsemaks, jäädes samal ajal konkurentsivõimeliseks üleilmsel tasandil. Komisjon on rõhutanud meditsiiniseadmete ja digitehnoloogiate rolli tekkivate probleemide lahendamisel ning e-tervise teenuste kasutamist kvaliteetsete tervishoiuteenuste osutamisel ja on kutsunud üles tagama varustamise taskukohaste ravimitega, et täita liidu vajadusi, toetades samal ajal innovatiivset ja maailmas juhtpositsioonil olevat Euroopa ravimitööstust. Innovatiivse tervishoiu algatuse ühissetevõtte eesmärk on aidata parandada liidu tervishoiusektori kui liidu teadmispõhise majanduse nurgakivi konkurentsivõimet ning suurendada majandustegevust tervisetehnoloogia, ennekõike terviklike terviselahenduste väljatöötamisel, olles niiviisi vahend, mis aitab suurendada tehnoloogilist juhtpositsiooni ja edendada meie riikide ühiskonna digiüleminekut. Sellised poliitilised prioriteetid on võimalik saavutada, kui tuua terviseiga seotud teadusuuringute ja innovatsiooni jaoks loodava avaliku ja erasektori partnerluse raames kokku olulised osalejad, kelleks on akadeemilised ringkonnad, eri suuruses ettevõtted ja tervishoiualaste uuenduste lõppkasutajad.

Innovatiivse tervishoiu algatuse ühissetevõtte peaks aitama saavutada eesmärgi, mis on kindlaks määratud Euroopa vähktõvevastase võitluse kavas ja Euroopa terviseühitsuse tegevuskavas antimikroobikumiresistentsuse vastu võitlemiseks. Innovatiivse tervishoiu algatuse ühissetevõtte tegevus peaks olema kooskõlas komisjoni 10. märtsi 2020. aasta teatisega „Euroopa uus tööstusstrateegia“, 10. märtsi 2020. aasta teatisega „VKEde strateegia kestliku ja digitaalse Euroopa kujundamiseks“ ning 25. novembri 2020. aasta teatisega Euroopa ravimistrateegia kohta.

- (74) Innovatiivse tervishoiu algatuse ühissetevõtte tugineb innovatiivsete ravimite algatuse 2. ühissetevõtte (ühissetevõtte IMI 2) kogemustele, sealhulgas tööle, mida tehti varasema algatuse raames COVID-19 pandeemia vastu võitlemiseks. Ühissetevõtte IMI 2 vahehindamise käigus esitatud soovitude kohaselt peab jätkualgatus „võimaldama muudel tööstussektoritel teha ravimitööstusega aktiivselt koostööd, et kasutada uute tervishoiuvaldkonna sekkumismeetmete väljatöötamisel ära nende eksperditeadmisi“. Seetõttu peavad tööstussektorid hõlmama biofarmaatsia, biotehnoloogia ja meditsiintechnoloogia sektoreid, sealhulgas digitaalvaldkonnas tegutsevaid ettevõtteid. Ühissetevõtte peaks hõlmama haiguste ennetamist, diagnostikat, ravi ja ohjamist ning selle loomisel tuleb asjakohaselt arvesse võtta haiguse raskusest tulenevat suurt koormust patsientidele ja ühiskonnale või mõlemale ning mõjutatud isikute arvu, samuti haiguse suurt majanduslikku mõju patsientidele ja tervishoiusüsteemidele. Rahastatavad meetmed peavad vastama liidu rahvatervise vajadustele ning toetama ohutute, inimesekesksete, tõhusate, kulutasuvate ning patsientidele ja tervishoiusüsteemidele taskukohaste tervishoiualaste uuenduste tegemist.
- (75) Selleks et tagada parimad võimalused genereerida uusi teaduslikke ideid ning tegeleda edukalt teadus- ja innovatsiooni-tegevusega, peaksid innovatiivse tervishoiu algatuse ühissetevõtte põhiosalejad olema teadlased eri liiki üksustest nii avalikust kui ka erasektorist. Samal ajal peaksid andma ühissetevõtte strateegilisse kavandamisse ja meetmetesse panuse lõppkasutajad, nagu liidu kodanikud, tervishoiuspetsialistid ja tervishoiuteenuste osutajad, kandmaks hoolt selle eest, et ühissetevõtte vastab nende vajadustele. Lisaks – suurendamaks tõenäosust, et rahastatavate meetmete tulemused vastavad kasutuselevõtuks vajalikele nõuetele ja seega saavutatakse oodatud mõju – peaksid partnerluse tegevusse varakult panustama liiduüleised ja riiklikud reguleerivad asutused, tervisetehnoloogia hindamise asutused ja tervishoiu rahastajad, kelle puhul tuleb tagada igasuguse huvide konflikti puudumine. Kogu see panus peaks aitama keskendada teadustegevus paremini valdkondadele, kus esineb rahuldamata vajadusi.
- (76) Praegused tervisealased väljakutsed ja ohud on üleilmsed. Seepärast peaks innovatiivse tervishoiu algatuse ühissetevõtte olema avatud osalemiseks rahvusvahelistele teadusringkondadele, tööstusele ja reguleerivatele asutustele, et saada kasu laiemast juurdepääsust andmetele ja oskusteabele, reageerida tekkivatele terviseohtudele ja saavutada vajalik ühiskondlik mõju, eelkõige paremad tervisetulemused liidu kodanikele. Samal ajal tuleks lõviosa partnerluse tegevusest ellu viia liikmesriikides ja programmiga „Euroopa horisont“ assotsieerunud riikides.
- (77) Partnerluse eesmärkides tuleks keskendada konkurentsieelsele etapile, millega luuakse turvaline keskkond tervisetehnoloogia valdkonnas tegutsevate ettevõtjate tõhusaks koostööks. Et kajastada innovatiivse tervishoiu algatuse ühissetevõtte integreerivat laadi, aidata vähendada tervishoiusektori eri valdkondade kapseldumist ning tugevdada tööstuse ja akadeemiliste ringkondade koostööd, peaks enamik ühissetevõtte raames rahastatavaid projekte olema valdkonnaüleised.
- (78) Mõiste „peamised digitehnoloogiad“ osutab elektroonikakomponentidele ja -süsteemidele, millele tuginevad kõik peamised majandussektorid. Komisjon on rõhutanud vajadust seda tehnoloogiat Euroopas kasutada, eriti Euroopa poliitikaprioriteetide elluviimisel, näiteks digitaalvallas juhtpositsiooni saavutamisel. Valdkonna olulisus ja liidu sidusrühmade ees seisvad väljakutsed nõuavad kiiret tegutsemist, et Euroopa innovatsiooni- ja väärtusahelatesse ei jääks ühtegi nõrka lüli. Seetõttu tuleks luua liidu tasandil mehhanism, mille abil ühendada ja suunata liikmesriikide, liidu ja erasektori toetus elektroonikakomponentide ja -süsteemide valdkonna teadusuuringutele ning innovatsioonile.

- (79) Peamiste digitehnoloogiate ühisettevõtte peaks tegelema selgelt kindlaks määratud teemadega, mis võimaldavad Euroopa tööstusel laiemalt projekteerida, toota ja kasutada elektroonikakomponentide ja -süsteemide sektoris kõige innovatiivsemat tehnoloogiat. Selleks et aidata uurimisrühmadel ja Euroopa tööstusel säilitada tiheda konkurentsiga rahvusvahelises kontekstis oma praegune tugevus ja liidrikoht ning kaotada lüngad tehnoloogias, mis on oluline liidu põhiväärtusi, sealhulgas privaatsust ja usaldust, turvalisust ja ohutust arvesse võtva digiülemineku toimumiseks Euroopas, on vajalik Euroopa tasandil struktureeritud ja kooskõlastatud rahaline toetus. Uue tehnoloogia väljatöötamiseks ja innovatsiooni kiireks kasutuselevõtuks turul on oluline koostöö ökosüsteemi väärtusahelate kõiki osi esindavate sidusrühmade seas. Sidusrühmade, eelkõige VKEde kaasamiseks tekkivates või seotud tehnoloogiavaldkondades või mõlemas on väga tähtsad ka avatus ja paindlikkus.
- (80) Peamiste digitehnoloogiate ühisettevõtte peaks ühendama rahalised ja tehnilised vahendid, mis on tähtsad selleks, et pidada sammu sektoris toimuva üha kiirema innovatsiooniga, saavutada oluline mõju ülekandumine ühiskonnale ja jagada riske, kohandades strateegiaid ja investeringuid Euroopa ühisest huvist lähtudes. Seepärast peaksid peamiste digitehnoloogiate ühisettevõtte liikmed olema liit, liikmesriigid ja vabatahtlikkuse alusel programmiga „Euroopa horisont“ assotsieerunud riigid ning erasektorist pärit liikmetena ühendused, kes esindavad oma koosseisu kuuluvaid üksusi. Liikmesriikide osalemine lihtsustab järjekindlat kooskõlastamist riiklike programmide ja strateegiatega ning vähendab jõupingutuste kattumist ja killustatust, tagades samal ajal koostoime sidusrühmade ja meetmete seas.
- (81) Rakendades toetusi, mida osalevad riigid on andnud oma kaudsetes meetmetes osalevatele riiklikele osalejatele, peaks peamiste digitehnoloogiate ühisettevõtte arvesse võtma seda, et osalevad riigid peavad järgima rangeid riiklike eelarvetele. Sellega seoses peaksid osalevad riigid võtma enne iga-aastase tööprogrammi vastuvõtmist esialgsed finantskohustused ning sõlmima ühisettevõttega õiguslikult siduvad lepingud, milles määratakse kindlaks osalevate riikide jaoks kohustus maksta oma panus kaudsetesse meetmetesse kogu ühisettevõtte kestuse jooksul. Sellised lepingud tuleks sõlmida ühisettevõtte iga-aastase eelarvemenetluse ja tööprogrammi koostamise raames. Juhatus peaks võtma neid esialgseid kohustusi asjakohaselt arvesse iga-aastase tööprogrammi vastuvõtmisel. Ametiasutuste nõukogu peaks valima välja ettepanekud. Alles pärast neid samme peaks eelarvevahendite kasutaja võtma kooskõlas ühisettevõtte finantsreeglitega nende kaudsete meetmetega seotud eelarvelised ja juriidilised kohustused.
- (82) Ühisettevõttes ECSEL juurutatud praktika jätkamiseks tuleb teha erand programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse artiklist 34, et kõigist osalevatest riikidest pärit toetusesaajate suhtes oleks sõltuvalt osaleja liigist (eriti VKEd ja mittetulunduslikud õigussubjektid) ja meetme liigist alati võimalik kohaldada erinevaid rahastamismäärasid. See peaks tagama õige tasakaalu sidusrühmade osalemises peamiste digitehnoloogiate ühisettevõtte rahastatavates meetmetes ning suurendama VKEde kaasatust, mille edendamist soovitati ühisettevõtte ECSEL vahendamisel.
- (83) Peamiste digitehnoloogiate ühisettevõttesse kuuluvad liikmesriigid ja assotsieerunud riigid ametiasutuste nõukogu liikmetena ning riikide esindajate rühma ei tuleks seega luua.
- (84) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 549/2004⁽¹⁸⁾ loodud liidu ühtse Euroopa taeva õigusraamistikuga püütakse reformida institutsiooniliste, tegevus-, tehnoloogiliste ja regulatiivsete meetmete abil Euroopa lennuliikluse korraldamise süsteemi, et parandada selle toimimist, pidades silmas suutlikkust, ohutust, tõhusust ja keskkonnamõju.

⁽¹⁸⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. märtsi 2004. aasta määrus (EÜ) nr 549/2004, millega sätestatakse raamistik ühtse Euroopa taeva loomiseks (ELT L 96, 31.3.2004, lk 1).

- (85) Nõukogu määrusega (EÜ) nr 219/2007⁽¹⁹⁾ loodud Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi teadus- ja arendusprojektiga (edaspidi „projekt SESAR“) püütakse ajakohastada lennuliikluse korraldamist ning ühendada omavahel tehnoloogiline ja tegevusalane innovatsioon, et toetada ühtset Euroopa taevast. Selle eesmärk on töötada 2035. aastaks välja tehnoloogialahendused hästi toimiva lennuliikluse korraldamise süsteemi jaoks, et tagada toimiv lennutranspordisektor, mis ei ole ülekoormatud ning on veelgi turvalisem ning keskkonna- ja kliimasõbralikum kooskõlas Euroopa rohelise kokkuleppe ja Euroopa kliimamäärusega. Projekt SESAR hõlmab kolme omavahel seotud, pidevat ja arenevat koostööprotsessi, mille raames määratakse kindlaks, töötatakse välja ja võetakse kasutusele innovatiivsed tehnoloogilised süsteemid ja käitamisprotseduurid, millele tugineb Euroopa lennuliikluse korraldamise üldkavas määratletud digitaalne Euroopa taevas, millele on osutatud nõukogu otsuses 2009/320/EÜ⁽²⁰⁾.
- (86) Euroopa lennuliikluse korraldamise üldkava, millega ühendatakse lennuliikluse korraldamise alane teadus- ja innovatsioonitegevus kasutuselevõtustsenaariumidega, et saavutada ühtse Euroopa taeva tulemuslikkuse eesmärgid, on planeerimisvahend lennuliikluse korraldamise ajakohastamiseks kõikjal Euroopas.
- (87) Ühissetevõtte SESAR loodi eesmärgiga juhtida projekti SESAR määratlemis- ja arendusetappi, ühendades oma liikmetelt pärit avaliku ja erasektori rahalised vahendid ning tuginedes sisestele ja välistele tehnilistele ressurssidele, ent samuti selleks, et viia ellu ja vajaduse korral ajakohastada Euroopa lennuliikluse korraldamise üldkava. Sellega loodi uus ja tõhus sidusrühmadevahelise koostöö vorm sektoris, kus edasimineku on võimalik vaid siis, kui kõik sidusrühmad rakendavad uusi lahendusi sünkroniseeritud viisil. Võttes arvesse SESARi kaubamärgi edukat juurutamist, peaks uus Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi arendav kolmas ühissetevõtte jätkama selle kaubamärgi kasutamist.
- (88) Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi arendav kolmas ühissetevõtte peaks tuginema ühissetevõtte SESAR kogemustele ja võtma üle selle liidus tehtavate lennuliikluse korraldamise alaste teadusuuringute koordineerija rolli. Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi arendava kolmanda ühissetevõtte põhieesmärk peaks olema tugevdada ja veelgi rohkem lõimida Euroopas teadus- ja innovatsioonisuutlikkust, aidates kiirendada sektori digitaliseerimist ning muuta sektor vastupidavamaks ja kohandatavaks liikluses esinevatele kõikumistele. Ühissetevõtte peaks innovatsiooni abil suurendama mehitatud ja mehitamata õhusõidukeid kasutava lennutranspordi ning lennuliikluse juhtimissüsteemi teenuste konkurentsivõimet, et toetada majanduse taastumist ja kasvu. Ta peaks välja töötama innovatiivsed lahendused ja kiirendama nende kasutuselevõttu turul, et muuta ühtne Euroopa taevas lendamiseks kõige tõhusamaks ja keskkonnahoidlikumaks õhuruumiks maailmas.
- (89) Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi arendav kolmas ühissetevõtte peaks olema võimeline koostama ja valideerima tehnilise teabe, mis on komisjonile abiks lennuliikluse korraldamise reguleerimisel, näiteks valmistama ette kõik tehnilised dokumendid ühtset Euroopa taevast käsitleva Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse kohaste ühisprojektide jaoks, tegema tehnilisi uuringuid ja toetama standardimistegevust. Samuti peaks ühissetevõtte tagama otsusega 2009/320/EÜ kehtestatud Euroopa lennuliikluse korraldamise üldkava haldamise, sealhulgas seire, aruandluse ja ajakohastamise. Peale selle peaks komisjoni hääle arv olema võrdeline liidu panusega eelarvesse ja moodustama vähemalt 25 % hääle koguarvust. Sellise korraldusega tagatakse, et komisjon säilitab suutlikkuse juhtida poliitilisest vaatenurgast ühissetevõtte tööd nende ülesannete täitmisel, kasutades selliste asutuste jaoks loodud tugevdatud järelevalvemehhanismi.
- (90) Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi arendavas kolmandas ühissetevõttes peaks olema võimalik osaleda eri vormis võimalikult paljudel sidusrühmadel kõigist liikmesriikidest ja programmiga „Euroopa horisont“ assotsieerunud riikidest, sealhulgas VKEdel. Liikmete seas tuleks tagada sobiv tasakaal nii mehitatud kui ka mehitamata õhusõidukite seadmete tootjate, õhuruumi kasutajate, aeronavigatsiooniteenuse osutajate, lennujaamade, sõjaliste ühenduste ja kutseühingute vahel ning osalemisel tuleks pakkuda võimalusi VKEdele, akadeemiliste ringkondade esindajatele ja teadusasutustele. Et teha kindlaks kõige paljutootavamad lähenemisviisid ja üksused, kes suudavad neid rakendada, avaldas komisjon potentsiaalsetele liikmetele osalemiskutse. Juhatusel peaks olema lubatud valida selle osalemiskutse tulemuste põhjal assotsieerunud liikmed, et oleks võimalik laiendada kiiresti liikmeskonda.

⁽¹⁹⁾ Nõukogu 27. veebruari 2007. aasta määrus (EÜ) nr 219/2007 ühissetevõtte loomise kohta Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi (SESAR) väljaarendamiseks (ELT L 64, 2.3.2007, lk 1).

⁽²⁰⁾ Nõukogu 30. märtsi 2009. aasta otsus 2009/320/EÜ, millega kinnitatakse ühtse Euroopa taeva Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi (SESAR) projekti Euroopa lennuliikluse korraldamise üldkava (ELT L 95, 9.4.2009, lk 41).

- (91) Marsruudi navigatsioonitasud kannavad täiel määral õhuruumi kasutajad, kes panustavad kaudselt teadus- ja arendustegevusse, mida rahastavad peamised lennuliikluse korraldamise sidusrühmad, nagu aeronavigatsiooniteenuse osutajad või õhuruumi kasutajate kasutatavaid sõidukeid ehitav või seadmetega varustav tööstus. Seetõttu peaksid õhuruumi kasutajad olema Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi arendava kolmanda ühissetevõtte juhatuses asjakohaselt esindatud.
- (92) Kandmaks hoolt selle eest, et lennuliikluse korraldamise alaste ettevalmistavate uuringute tulemusi (madala tehnoloogilise valmiduse tasemega) kasutatakse tulemuslikult kõrgematel tehnoloogilise valmiduse tasemetel, eeskätt Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi arendavas kolmandas ühissetevõttes, peaks sellist tegevust juhtima ühissetevõtte programmibüroo.
- (93) Euroopa Lennuliikluse Ohutuse Organisatsioonil (Eurocontrol) on olemas asjakohane taristu ning vajalikud haldusalased, IT, side ja logistika tugiteenused. Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi arendav kolmas ühissetevõtte peaks seda taristut ja neid teenuseid ära kasutama. Sellega seoses olgu öeldud, et koostoime, mida on võimalik saavutada haldusressursside koondamisel teiste ühissetevõtetega, kasutades ühiseid tugiteenuseid, on vähene. Seepärast peaks Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi arendav kolmas ühissetevõtte käesoleva määrusega ette nähtud tugiteenustest loobuma.
- (94) Selleks et luua nutivõrkude ja -teenuste partnerluse eesmärkide saavutamiseks ulatuslik sidusrühmade baas, on loodud nutivõrkude ja -teenuste tööstuse ühendus (6G-IA), mis põhineb eelneval ühendusel. Kuna sellel uuel ühendusel on esimestel aastatel pärast loomist eeldatavasti vaid piiratud arv koosseisu kuuluvaid ja seotud üksuseid, on võetud eesmärk kaasata uusi liikmeid nutivõrkude ja -teenuste väärtusahelas tegutsevate sidusrühmade seast. Võttes arvesse kõnealuse ühenduse eeldatavasti mõõdukat suurust ning mõju selle koosseisu kuuluvatele VKEdele, ei ole ühenduse jaoks jätkusuutlik panustada algatuse kestuse jooksul nutivõrkude ja -teenuste ühissetevõtte halduskulude katmisse 50 % ulatuses, eriti esimestel aastatel pärast selle asutamist. Peale selle on COVID-19 pandeemia põhjustatud kriis ja selle mõju majandusele tekitanud probleeme Euroopa ettevõtjatele, sealhulgas info- ja kommunikatsioonitehnoloogia valdkonnas. Seepärast tuleks tagada, et ühissetevõtte erasektorist pärit osalejad suudavad täita oma kohustusi ning et tingimused jäävad atraktiivseks ja innustavad uusi partnereid ühendusega liituma. Seetõttu peaks muude liikmete kui liit iga-aastane rahaline panus halduskulude katteks moodustama vähemalt 20 % iga-aastastest halduskuludest. Eelkõige peaks olema võimalik, et koosseisu kuuluvad VKEd annavad väiksema panuse kui suuremad ettevõtjad. Ühissetevõtte muud liikmed kui liit peaksid püüdma suurendada enda koosseisu kuuluvate või endaga seotud üksuste arvu, et suurendada oma panust algatuse kestuse jooksul 50 %ni ühissetevõtte halduskuludest.
- (95) Seoses komisjoni 2019.–2024. aasta prioriteetidega „Digiajastule vastav Euroopa“ ja „Inimeste hüvanguks toimiv majandus“ ning komisjoni teatise „Euroopa digituleviku kujundamine“ valguses kindlaks määratud poliitikaeesmärkidega peab Euroopa arendama välja 5G-võrkudel põhineva esmatähtsa digitaristu ja suurendama 2030. aastaks oma tehnoloogilist suutlikkust 6G-süsteemide jaoks. Sellega seoses on komisjon rõhutanud Euroopa nutivõrkude ja -teenuste partnerluse strateegilist tähtsust ühenduvusel põhinevate turvaliste teenuste pakkumiseks tarbijatele ja ettevõtetele. Nimetatud prioriteedid on võimalik saavutada, kui tuua Euroopa partnerlusse, mis tugineb 5G-alase avaliku ja erasektori partnerluse varasema algatuse saavutustele 5G tehnoloogia ja standardite edukal väljatöötamisel, kokku peamised osalejad, st tööstus, akadeemilised ringkonnad ja avaliku sektori asutused.
- (96) Nutivõrkude ja -teenuste ühissetevõtte on kavandatud käsitleda digitaristu valdkonna poliitikaküsimusi, toetama 5G taristu kasutuselevõttu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/1153 ⁽²¹⁾ loodud Euroopa ühendamise rahastu teise etapi (CEF2) digitaalvaldkonna programmi kohaldamisalas ning laiendama 6G-võrkude teadusuuringute ja innovatsiooni tehnoloogilist ulatust. Kaasates tihedalt liikmesriike, peaks ühissetevõtte parandama

⁽²¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. juuli 2021. aasta määrus (EL) 2021/1153, millega luuakse Euroopa ühendamise rahastu ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 1316/2013 ja (EL) nr 283/2014 (ELT L 249, 14.7.2021, lk 38).

reageerimist liidu poliitikale ja sotsiaalsetele vajadustele, mis on seotud võrkude energiatõhususe, küberturvalisuse, tehnoloogilise juhtpositsiooni, privaatsuse ja eetikaga, ning laiendama teadusuuringuid ja innovatsiooni võrkudelt pilvepõhiste teenuste osutamisele ning komponentidele ja seadmetele, mis võimaldavad osutada teenuseid kodanikele ja mitmesugustele sektoritele, nagu tervishoid, transport, tootmine ja massiteabevahendid.

- (97) Nutivõrkude ja -teenustega seotud avaliku poliitika eesmärgi ei saa käsitleda vaid asjaomane tööstus ja komisjon. Nende terviklikuks ja koordineeritud käsitlemiseks on vajalik liikmesriikide strateegiline kaasamine juhtimisstruktuuri osana. Seepärast peaks juhatus võtma võimalikult suurel määral arvesse riikide esindajate rühma arvamusi, eriti seoses tööprogramme ja rahastamisotsuseid käsitlevate strateegiliste suunistega.
- (98) Kõrgtehnoloogilisele 5G taristule tuginedes töötatakse välja ökosüsteemid digi- ja roheülemineku jaoks ning järgmise sammuna 6G tehnoloogia kasutuselevõtuks Euroopas. CEF2 digitaalvaldkonna programm ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/694⁽²²⁾ loodud program „Digitaalne Euroopa“ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/523⁽²³⁾ loodud „InvestEU“ pakuvad võimalusi 5G-põhiste ja hiljem 6G-põhiste digitaalsete ökosüsteemide väljaarendamiseks. Võttes arvesse sellistesse kasutuselevõtuprojektidesse kaasatavate avaliku ja erasektori sidusrühmade suurt hulka, on oluline koordineerida strateegilise kava kehtestamist, panustamist programmitöösse ning sidusrühmade teavitamist ja kaasamist selliste programmide raames. Nutivõrkude ja -teenuste ühissetevõtte kui strateegiline alus nende ülesannete täitmisel peaks koordineerima strateegiliste kasutuselevõtu kavade väljatöötamist asjakohaste valdkondade jaoks, näiteks 5G-süsteemide kasutuselevõtuks maanteedel ja raudteedel. Need kavad peaksid muu hulgas toetama kasutuselevõtu tegevuskavade, peamiste võimalike koostöömodelite ja muude strateegiliste küsimuste kindlaksmääramist.
- (99) Programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse artikli 20 lõikes 3 on sätestatud, et vajaduse korral peab komisjon või rahastamisasutus tegema selliste ettepanekute puhul, millega seoses ilmnevad julgeoleku küsimused, julgeolekukontrolli.
- (100) Kooskõlas nõukogu 3. detsembri 2019. aasta järeldustega ja komisjoni 26. märtsi 2019. aasta soovitusel, mis käsitleb 5G-võrkude küberturvalisust liidu tasandil koordineeritavate meetmete võtmiseks, avaldas liikmesriikide võrgu- ja infoturbe koostöörühm 2020. aasta jaanuaris 5G-võrkude küberturvalisust käsitleva ELi riskimaandusmeetmete paketi (edaspidi „meetmepakett“). Meetmepaketis on hulk strateegilisi ja tehnilisi meetmeid ning toetavaid meetmeid, et maandada liidu koordineeritud riskihindamise aruandes esitatud peamisi 5G-võrkude küberturvalisuse riske ning anda suuniseid selliste meetmete valimiseks, mis tuleks seada esikohale riigi ja liidu tasandi riskimaandamiskavades. Komisjoni 29. jaanuari 2020. aasta teatises ELi meetmepaketi rakendamise kohta kiidetakse heaks kõik meetmepaketis kindlaks määratud meetmed ja suunised ning rõhutatakse vajadust kohaldada piiranguid, sealhulgas vajalikke erandeid, tarnijate suhtes, kelle riskitaset peetakse liidu koordineeritud riskihindamises kindlaks määratud tegurite põhjal kõrgeks, samuti vajadust võtta meetmeid, et vältida sõltuvust neist tarnijatest. Selles on kindlaks määratud ka rida konkreetseid meetmeid, mille komisjon võtab eelkõige selle tagamiseks, et asjaomaste tehnoloogiavaldkondadega seotud liidu rahastamisprogrammides osalemise eeltingimuseks seatakse turvanõuete täitmine, kasutades täielikult ära ja rakendades edaspidigi turvalisust puudutavaid nõudeid. Seepärast tuleks käesoleva määruse rakendamiseks kehtestada asjakohased sätted, et kajastada turvameetmeid, mis võetakse tegevuse raames, mida rahastavad nutivõrkude ja -teenuste ühissetevõtte ning tema soovitusel põhjal muud rahastamisasutused, kes rakendavad nutivõrkude ja -teenuste valdkonnas muid liidu programme.

⁽²²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2021. aasta määrus (EL) 2021/694, millega luuakse programm „Digitaalne Euroopa“ ja tunnistatakse kehtetuks otsus (EL) 2015/2240 (ELT L 166, 11.5.2021, lk 1).

⁽²³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. märtsi 2021. aasta määrus (EL) 2021/523, millega luuakse programm „InvestEU“ ja millega muudetakse määrust (EL) 2015/1017 (ELT L 107, 26.3.2021, lk 30).

- (101) Programmi „Horisont 2020“ kohased ühissettevõtted loodi ajavahemikuks, mis kestab kuni 31. detsembrini 2024. Ühissettevõtted peaksid jätkama vastavate teadusprogrammide toetamist, rakendades kuni oma tegevuse lõpetamiseni seni ellu viimata meetmeid, mis on algatatud või mille rakendamist on jätkatud nõukogu määruste (EÜ) nr 219/2007, (EL) nr 557/2014, ⁽²⁴⁾ (EL) nr 558/2014, ⁽²⁵⁾ (EL) nr 559/2014, ⁽²⁶⁾ (EL) nr 560/2014, ⁽²⁷⁾ (EL) nr 561/2014 ⁽²⁸⁾ ja (EL) nr 642/2014 ⁽²⁹⁾ alusel ning kooskõlas nende määrustega. Õiguskindluse ja selguse huvides tuleks need määrused seepärast kehtetuks tunnistada.
- (102) Liit peaks tegutsema vaid siis, kui on võimalik tõendada, et liidu tasandi meetmed on tõhusamad kui riigi, piirkonna või kohalikul tasandil võetavad meetmed. Ühissettevõtted keskenduvad valdkondadele, kus liidu tasandil tegutsemisel on tõendatav lisaväärtus, võttes arvesse nende jõupingutuste mahtu, kiirust ja ulatust, mis tuleb teha, et liit saavutaks oma ELi toimimise lepingus kindlaks määratud pikaajalised eesmärgid ning suudaks ellu viia oma strateegilised poliitilised prioriteedid ja täita oma kohustusi. Peale selle tuleks kavandatud ühissettevõtteid käsitada sama valdkonna riiklike ja piirkondlike meetmeid täiendavate algatustena, mis peaksid neid meetmeid tugevdama.
- (103) Kuna käesoleva määruse eesmärke ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab neid tarbetu dubleerimise vältimiseks, kriitilise massi säilitamiseks ning avalike vahendite optimaalseks kasutamiseks paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealusel artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (104) Selleks et tagada asjaomases poliitikavaldkonnas toetuse andmise järjepidevus, peaks käesolev määrus jõustuma kiireloomulisena selle avaldamise päeval,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

ESIMENE OSA

ÜHISSÄTTED

I JAOTIS

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Reguleerimise

Käesoleva määrusega asutatakse programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse artikli 10 lõike 1 punktis c osutatud institutsionaliseeritud Euroopa partnerluste rakendamiseks üheksa ühissettevõtet ELi toimimise lepingu artikli 187 tähenduses. Selles määratakse kindlaks ühissettevõtete eesmärgid ja ülesanded, liikmeskond, töökorraldus ja muud tegevusreeglid.

⁽²⁴⁾ Nõukogu 6. mai 2014. aasta määrus (EL) nr 557/2014 innovatiivsete ravimite algatuse teise ühissettevõtte asutamise kohta (ELT L 169, 7.6.2014, lk 54).

⁽²⁵⁾ Nõukogu 6. mai 2014. aasta määrus (EL) nr 558/2014 ühissettevõtte Clean Sky 2 asutamise kohta (ELT L 169, 7.6.2014, lk 77).

⁽²⁶⁾ Nõukogu 6. mai 2014. aasta määrus (EL) nr 559/2014 kütuseelementide ja vesiniku valdkonna teise ühissettevõtte asutamise kohta (ELT L 169, 7.6.2014, lk 108).

⁽²⁷⁾ Nõukogu 6. mai 2014. aasta määrus (EL) nr 560/2014 biotoorainel põhinevate tööstusharude ühissettevõtte asutamise kohta (ELT L 169, 7.6.2014, lk 130).

⁽²⁸⁾ Nõukogu 6. mai 2014. aasta määrus (EL) nr 561/2014 ühissettevõtte ECSEL asutamise kohta (ELT L 169, 7.6.2014, lk 152).

⁽²⁹⁾ Nõukogu 16. juuni 2014. aasta määrus (EL) nr 642/2014, millega luuakse ühissettevõtte Shift2Rail (ELT L 177, 17.6.2014, lk 9).

*Artikkel 2***Mõisted**

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „muu liige kui liit“ – ühissettevõtte liikmeks olev osalev riik, erasektorist pärit liige või rahvusvaheline organisatsioon;
- 2) „asutajaliige“ – liikmesriigis või programmiga „Euroopa horisont“ assotsieerunud riigis asuv õigussubjekt või rahvusvaheline organisatsioon, mida on nimetatud käesolevas määruses või mõnes selle lisas ühissettevõtte liikmena;
- 3) „assotsieerunud liige“ – liikmesriigis või programmiga „Euroopa horisont“ assotsieerunud riigis asuv õigussubjekt või rahvusvaheline organisatsioon, kes ühineb ühissettevõttega, olles allkirjastanud artikli 6 lõike 3 kohase kinnituskirja ja saanud artikli 7 alusel heakskiidu;
- 4) „osalev riik“ – liikmesriik või programmiga „Euroopa horisont“ assotsieerunud riik, kes on kinnituskirjaga teatanud oma osalemisest asjakohase ühissettevõtte tegevuses;
- 5) „erasektorist pärit liige“ – avaliku või eraõiguse alusel asutatud õigussubjekt, kes on ühissettevõtte muu liige kui liit, osalevad riigid ja rahvusvahelised organisatsioonid;
- 6) „koosseisu kuuluvad üksused“ – üksused, mis kuuluvad ühissettevõtte erasektorist pärit liikme koosseisu, kui erasektorist pärit liige on ühendus vastavalt asjaomase liikme põhikirjale;
- 7) „panustav partner“ – riik, rahvusvaheline organisatsioon või õigussubjekt, kes ei ole ühissettevõtte liige, liikme koosseisu kuuluv üksus ega kummagagi seotud üksus, kuid kes toetab oma konkreetses uurimisvaldkonnas ühissettevõtte eesmärke ja kelle taotlus on artikli 9 kohaselt heaks kiidetud;
- 8) „mitterahaline panus tegevuskulude katteks“ – erasektorist pärit liikmete või nende koosseisu kuuluvate või kummagi nendega seotud üksuste, rahvusvaheliste organisatsioonide või panustavate partnerite panus, mis hõlmab nende rahastamiskõlblikke kaudsete meetmete rakendamise kulusid, millest on maha arvatud ühissettevõtte ja selles osalevate riikide panus nende kulude katmisse;
- 9) „lisategevus“ – tegevus, mis sisaldub tööprogrammi põhiosale lisatud iga-aastases lisategevuse kavas ja mille jaoks ühissettevõtte ei anna rahalist toetust, kuid mis aitab saavutada ühissettevõtte eesmärke ja on otseselt seotud ühissettevõtte projektide või varasemate algatuste tulemuste kasutuselevõtuga või millel on märkimisväärne liidu lisaväärtus;
- 10) „mitterahaline panus lisategevusse“ – erasektorist pärit liikmete, nende koosseisu kuuluvate või kummagi nendega seotud üksuste panus või rahvusvaheliste organisatsioonide panus, mis hõlmab nende lisategevuse elluviimisel tekkinud kulusid, millest on maha arvatud liidu ja ühissettevõttes osalevate riikide panus nende kulude katmisse;
- 11) „varasem algatus“ – ühissettevõtte tegevusvaldkonnas ellu viidud partnerlus, mille jaoks anti mõne varasema liidu teadusuuringute raamprogrammi raames rahalist toetust;
- 12) „strateegiline teadusuuringute ja innovatsiooni kava“ – programmi „Euroopa horisont“ rakendusperioodi hõlmav dokument, milles on kindlaks määratud peamised prioriteedid ning oluline tehnoloogia ja innovatsioon, mida on vaja ühissettevõtte eesmärkide saavutamiseks;
- 13) „tööprogramm“ – programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse artikli 2 punktis 25 osutatud dokument;

- 14) „huvide konflikt“ – määruse (EL, Euratom) 2018/1046 artiklis 61 osutatud olukord, mis on seotud finantsjuhtimises osaleja või mõne muu isikuga;
- 15) „uustulnukas“ – üksus, kes saab esimest korda toetust konkreetselt ühissettevõtelt või varasemalt algatuselt ning kes ei ole kõnealuse ühissettevõtte või varasema algatuse asutajaliige.

Artikkel 3

Asutamine

1. Ajavahemikuks, mis lõpeb 31. detsembril 2031, asutatakse liidu asutustena järgmised ühissettevõtted, mida rahastatakse mitmeaastase finantsraamistiku 2021–2027 alusel:
 - a) bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa ühissetevõtte;
 - b) keskkonnahoidliku lennunduse ühissetevõtte;
 - c) saastevaba vesiniku ühissetevõtte;
 - d) Euroopa raudtee ühissetevõtte;
 - e) ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühissetevõtte;
 - f) innovatiivse tervishoiu algatuse ühissetevõtte;
 - g) peamiste digitehnoloogiate ühissetevõtte;
 - h) Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi arendav kolmas ühissetevõtte;
 - i) nutivõrkude ja -teenuste ühissetevõtte.
2. Lõikes 1 osutatud liidu ühissetevõtetele osutatakse ühiselt kui „ühissetevõtetele“.
3. Selleks et võtta arvesse programmi „Euroopa horisont“ kestust, algatatakse ühissetevõtete projektikonkursid hiljemalt 31. detsembril 2027. Igakülgset põhjendatud juhtudel võib projektikonkursid algatada hiljemalt 31. detsembril 2028.
4. Ühissetevõtted on juriidilised isikud. Neil on igas liikmesriigis kõige laialdasem õigus- ja teovõime, mis juriidilistele isikutele vastavalt asjaomase riigi õigusele antakse. Eelkõige võivad nad omandada ja võõrandada vallas- ja kinnisvara ning olla kohtus menetlusosaliseks.
5. Ühissetevõtete asukoht on Belgias Brüsselis.
6. Kui ei ole märgitud teisiti, kohaldatakse esimese ja kolmanda osa sätteid kõigi ühissetevõtete suhtes. Teise osa sätteid kohaldatakse vastava konkreetse ühissetevõtte suhtes.
7. Esimeses ja kolmandas osas peetakse ühissetevõttele või selle organile viitamisel silmas kõiki ühissetevõtteid ja vastavaid organeid ning nende pädevust sama ühissetevõtte muude organite suhtes, kui ei ole märgitud teisiti.

II JAOTIS

ÜHISETTEVÖTETE TOIMIMINE

1. PEATÜKK

Eesmärgid ja ülesanded

Artikkel 4

Eesmärgid ja põhimõtted

1. Käesoleva määruse artiklis 3 osutatud ühisettevõtted aitavad saavutada programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse artiklis 3 sätestatud üld- ja erieesmärke.
2. Kaasates partnerid Euroopa lisaväärtusega teadus- ja innovatsiooniprogrammi väljatöötamise ja rakendamise, taotlevad ühisettevõtted ühiselt järgmisi üldesimärke:
 - a) tugevdada ja lõimida teadus-, innovatsiooni- ja tehnoloogilist suutlikkust ning soodustada koostöösuhteid liidus, et toetada uute kvaliteetsete teadmiste ja oskuste loomist ja levitamist, eelkõige üleilmsete väljakutsete käsitlemiseks, liidu konkurentsivõime, Euroopa lisaväärtuse, vastupanuvõime ja kestlikkuse kindlustamiseks ja tõhustamiseks ning Euroopa teadusruumi tugevdamisele kaasaaitamiseks;
 - b) kindlustada kestlikkusest lähtuv liidu väärtusahelate üleilmne juhtpositsioon ja vastupanuvõime peamiste tehnoloogiate ja tööstussektorite valdkonnas kooskõlas Euroopa tööstusstrateegia ja VKEsid käsitleva strateegiaga, Euroopa roheline kokkulepe, Euroopa taastekava ja muu asjakohase liidu poliitikaga;
 - c) töötada välja innovatiivsed lahendused kliima-, keskkonna-, tervise-, digitaal- ja muude üleilmsete väljakutsete jaoks ning kiirendada nende kasutuselevõttu kogu liidus, aidates sellega ellu liidu strateegilisi prioriteete, kiirendada liidu majanduskasvu ning tugevdada innovatsiooni ökosüsteeme ning saavutada samal ajal Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kestliku arengu eesmärgid ja jõuda liidus hiljemalt 2050. aastaks kliimanetraalsuseni kooskõlas Pariisi kokkuleppega, parandades seeläbi Euroopa kodanike elukvaliteeti.
3. Ühisettevõtted taotlevad järgmisi erieesmärke:
 - a) suurendada kriitilist massi ning teadus- ja tehnoloogilist suutlikkust ja pädevusi koostööl põhinevas ning valdkonna-, poliitika- ja piiriülese ning interdistsiplinaarses teadus- ja innovatsioonitegevuses kogu liidus ning hõlbustada nende integreerimist Euroopa ökosüsteemidesse;
 - b) kiirendada rohe- ja digiüleminekut ning majanduslikke, sotsiaalseid ja ühiskondlikke muutusi valdkondades ja sektorites, mis on strateegilise tähtsusega liidu prioriteetide saavutamiseks, eelkõige et vähendada 2030. aastaks kasvuhoonegaaside heidet kooskõlas Euroopa roheline kokkulepe ja Euroopa kliimamäärusega kindlaks määratud kliima- ja energiaeesmärkidega;
 - c) suurendada olemasolevate ja uute Euroopa innovatsiooni ökosüsteemide ja majanduse väärtusahelate, sealhulgas idufirmade ning VKEde teadus- ja innovatsioonisuutlikkust ja tulemuslikkust;
 - d) kiirendada innovatiivsete lahenduste, tehnoloogiate, teenuste ja oskuste kasutuselevõttu, kasutamist ja levitamist Euroopa tugevdatud teadusuuringute ja innovatsiooni ökosüsteemides ja tööstusökosüsteemides, sealhulgas lõppkasutajate, muu hulgas VKEde ja idufirmade, kodanike ning reguleerivate asutuste ja standardiorganisatsioonide ulatusliku ja varajase kaasamise ja nendega koosloomise kaudu;
 - e) teha uute toodete, tehnoloogiate, rakenduste ja teenuste puhul keskkonnatoime, energia-, ressursisäästlikkuse, ühiskonna-, ringluse ja tootlikkuse alaseid täiustusi, kasutades liidu suutlikkust ja ressursse.
4. Ühisettevõtetel on samuti määruse teises osas sätestatud lisaeesmärgid.

5. Programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse rakendamisel peavad ühissettevõtted kinni kõnealuse määruse artiklis 7 sätestatud põhimõtetest.
6. Ühissettevõtted järgivad tingimusi ja kriteeriume, mis on sätestatud Euroopa partnerluste jaoks programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse artiklis 10 ja III lisas.

Artikkel 5

Tegevuseesmärgid ja ülesanded

1. Ühissettevõtted juhivad järgmistest tegevuseesmärkidest kooskõlas programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse III lisas sätestatud kriteeriumidega ning aitavad saavutada programmi „Euroopa horisont“ tegevuseesmärgi, mis on sätestatud programmi „Euroopa horisont“ rakendamise eriprogrammis:
 - a) tugevdada ja levitada tiptasemel teadmisi, sealhulgas edendades laialdasemat osalemist ja soodustades koostöösidemeid kogu liidus;
 - b) tugevdada teaduse tiptaset, sealhulgas võttes oma tegevuste elluviimisel asjakohasel juhul arvesse tiptasemel alus- ja eesliiniuuringute tulemusi;
 - c) soodustada VKEde teadus- ja innovatsioonitegevust ning aidata kaasa innovatiivsete ettevõtete, eelkõige idufirmade, VKEde ja erandjuhul väikeste keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtete loomisele ja laiendamisele;
 - d) tugevdada teadusuuringute ja innovatsiooni ning asjakohasel juhul hariduse, koolituse ja muude poliitikavaldkondade vahelist seost, sealhulgas vastastikust täiendavust riigi, piirkonna ning liidu teadus- ja innovatsioonipoliitika ja -tegevusega;
 - e) tugevdada soolise võrdõiguslikkuse lõimimist kõigisse valdkondadesse, sealhulgas soolise mõõtme rakendamine teadusuuringutes ja innovatsioonis;
 - f) suurendada koostööd Euroopa teadusuuringute ja innovatsiooni valdkonnas ning sektorite ja teadusharude, sealhulgas sotsiaal- ja humanitaarteaduste vahel;
 - g) tugevdada rahvusvahelist koostööd liidu poliitikaeesmärkide ja rahvusvaheliste kohustuste toetamiseks;
 - h) suurendada üldsuse teadlikkust ja omaksvõttu ning reageerimist nõudlusele ning julgustada uute lahenduste levitamist ja kasutuselevõttu, kaasates asjakohasel juhul kodanikud ja lõppkasutajad ühise kavandamise ja loomise protsessi;
 - i) soodustada teadusuuringute ja innovatsiooni tulemuste kasutamist ning aktiivselt levitada ja kasutada neid tulemusi, eelkõige erasektori investeeringute võimendamiseks ja poliitikakujundamiseks;
 - j) kiirendada tööstuse ümberkujundamist ja vastupanuvõime saavutamist kõikides väärtusahelates, sealhulgas parandades innovatsioonialaseid oskusi ja edendades digitehnoloogiat;
 - k) toetada seonduva liidu poliitika teaduslikku tõendus põhist rakendamist ning reguleerimis-, standardimis- ja kestlikku investeerimistegevust riiklikul, Euroopa ja üleilmsel tasandil.
2. Ühissettevõtted rakendavad eesmärkide saavutamisel süsteemset lähenemisviisi ja täidavad järgmisi ülesandeid:
 - a) toetavad rahaliselt, peamiselt toetuste vormis, kaudseid teadus- ja innovatsioonimeetmeid, mis on välja valitud avatud, läbipaistvate ja konkurentsi põhimõttele tuginevate projektikonkursside kaudu, välja arvatud igakülgset põhjendatud juhtudel vastavalt nende tööprogrammidele, et kehtestada lisatingimusi, millega nõutakse ühissettevõtte liikmete, nende koosseisu kuuluvate või nendega seotud üksuste osalemist ühissettevõtte tegevuses;
 - b) arendavad tihedat koostööd ja tagavad kooskõlastamise muude Euroopa partnerlustega, sealhulgas eraldades asjakohasel juhul osa ühissettevõtte eelarvevahenditest ühiste projektikonkursside jaoks;
 - c) püüavad saavutada ja maksimeerida koostoiimet seonduvate liidu, riigi ja piirkonna tasandi meetmete ja programmidega, eriti nendega, mis toetavad innovatiivsete lahenduste kasutuselevõttu ja kasutamist, koolitust, haridust ja regionaalarengut, nagu ühtekuuluvuspoliitika fondid või riiklikud taaste- ja vastupidavuskavad, ning asjakohasel juhul püüavad saavutada ja maksimeerida võimalusi saada nende meetmete ja programmide raames lisavahendeid;

- d) aitavad oma tegevusega kaasa mitmeaastasele strateegilisele planeerimisele, aruandlusele, seirele ja hindamisele ning programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse artiklites 50 ja 52 sätestatud programmi „Euroopa horisont“ muude nõuete täitmisele, näiteks poliitika kohta tagasiside andmise ühise raamistiku rakendamine;
 - e) edendavad VKEde ja idufirmade kaasamist oma tegevusse ja tagavad nende õigeaegse teavitamise, kooskõlas programmi „Euroopa horisont“ eesmärkidega;
 - f) töötavad oma strateegilises teadusuuringute ja innovatsiooni kavas välja sihipärase lähenemisviisi uustulnukate, eelkõige VKEde, kõrgharidusasutuste ja teadusasutuste ligimeelitamise ning koostöövõrgustike laiendamise meetmete rakendamiseks;
 - g) kaasavad käesolevas määruses sätestatud eesmärkide saavutamiseks vajalikud avaliku ja erasektori vahendid;
 - h) jälgivad edusamme käesolevas määruses sätestatud eesmärkide saavutamisel ning kooskõlas programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse artikli 50 ning III ja V lisa sätetega;
 - i) koostavad ja viivad ellu oma tööprogrammi;
 - j) teevad koostööd võimalikult suure hulga sidusrühmadega, sealhulgas – kuid nendega piirdumata – detsentraliseeritud asutuste, teadusasutuste ja kõrgharidusasutuste, lõppkasutajate ja avaliku sektori asutustega, eelkõige selleks, et määrata kindlaks iga ühissettevõtte prioriteedid ja tegevus ning tagada läbipaistvus, avatus ja kaasatus ning kasu ühiskonnale;
 - k) korraldavad teabe-, teavitamis-, avalikustamis-, levitamise- ja kasutuselevõtutegevust, kohaldades *mutatis mutandis* programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse artiklit 51, sealhulgas teevad programmi „Euroopa horisont“ ühises e-andmebaasis õigel ajal kättesaadavaks ja ligipääsetavaks üksikasjaliku ja sidusa teabe rahastatud teadus- ja innovatsioonitegevuse tulemuste kohta;
 - l) pakuvad komisjonile tehnilist, teaduslikku ja haldustuge, mida ta vajab oma ülesannete täitmisel, et tagada ühissettevõtete konkreetsete tegevusvaldkondade korralik toimimine ja areng liidus;
 - m) aitavad tõhustada teaduse ja poliitika vahelist seost, edendada avatud teadust, tagades tulemuste parema kasutamise, täita poliitikavajadusi ning hoogustada tulemuste kiiremat rakendamist, levitamist ja kasutamist kooskõlas programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse artiklitega 14 ja 39;
 - n) selgitavad välja teadus- ja innovatsiooniprojektide juhtimisel saadud teadmised ja nende projektide tulemused ning annavad neist kooskõlas poliitika kohta tagasiside andmise ühise raamistikuga ning Euroopa rohelise kokkuleppe eesmärgi toetavate strateegiate ja meetmetega aru komisjonile, et komisjon saaks kasutada neid olemasolevate poliitikameetmete jälgimisel, hindamisel ja vajaduse korral parandamisel või uute poliitikaalgatuste ja otsuste kujundamisel;
 - o) toetavad komisjoni kestlikke investeeringuid käsitleva määruse (EL) 2020/852 artikli 3 kohaste usaldusväärsete teaduspõhiste tehniliste sõelumiskriteeriumide väljatöötamisel ja rakendamisel, jälgides ja hinnates nende rakendamist oma majandussektoris, et vajaduse korral anda poliitikakujundamise jaoks sihtotstarbelist tagasisidet;
 - p) võtavad arvesse määruse (EL) 2020/852 artikli 17 kohast olulise kahju ärahoidmise põhimõtet selle määruse kohaldamisalasse kuuluvate ühissettevõtete tegevuse puhul ja kõnealuse määruse sätteid, et asjakohasel juhul parandada juurdepääsu kestlikule rahastamisele;
 - q) täidavad muid käesolevas määruses sätestatud eesmärkide saavutamiseks vajalikke ülesandeid.
3. Lisaks käesolevas artiklis ja teises osas sätestatud eesmärkidele võib ühissetevõtetele anda lisaülesandeid, mille jaoks on vajalik liidu programmide vaheline kumulatiivne, täiendav või kombineeritud rahastamine.

2. PEATÜKK

Liikmed, panustavad partnerid ja panused

Artikkel 6

Liikmed

1. Artiklis 3 osutatud ühissetevõtete liikmed on liit, keda esindab komisjon, ja kõik järgmised teises osas täpsustatud osalejad:
 - a) osalevad riigid,
 - b) asutajaliikmed,
 - c) assotsieerunud liikmed.
2. Ühissetevõtte liikmelisust ei saa loovutada kolmandale isikule ilma käesoleva jaotise 3. peatüki 1. jaos osutatud juhatus eelneva nõusolekuta.
3. Asutajaliikmed ja assotsieerunud liikmed kirjutavad alla kinnituskirjale, milles kirjeldatakse üksikasjalikult liikmelisuse ulatust, st sisu, tegevust ja kestust, asutajaliikmete ja assotsieerunud liikmete panust ühissetevõttesse, sealhulgas artikli 11 lõike 1 punktis b osutatud kavandatud lisategevust.

Artikkel 7

Assotsieerunud liikmete valimine

1. Ühissetevõtte võib esitada avatud ja läbipaistvaid osalemiskutseid selliste assotsieerunud liikmete valimiseks, kes võivad potentsiaalselt aidata kaasa ühissetevõtte eesmärkide saavutamisele. Sellised osalemiskutsed avaldavad ühissetevõtte, kelle asutajaliikmed on loetletud I, II ja III lisas. Osalemiskutses kirjeldatakse põhisuutlikkust, mis on vajalik ühissetevõtte eesmärkide saavutamiseks, ning võidakse nõuda taotlejatelt oma võimalike panuste kirjeldamist. Kõik osalemiskutsed avaldatakse ühissetevõtte veebisaidil ning edastatakse kõigi asjakohaste kanalite kaudu, sealhulgas asjakohasel juhul riikide esindajate rühma vahendusel, et tagada ühissetevõtte eesmärkide saavutamise huvides võimalikult laialdane osalemine.
2. Tegevdirektor kasutab liikmeks saamise taotluste hindamisel sõltumatute ekspertide ja vajaduse korral ühissetevõtte asjakohaste organite abi, vaadeldes taotleja dokumenteeritud teadmisi, kogemusi ja lisaväärtust ühissetevõtte eesmärkide saavutamisel, taotleja rahanduslikku usaldusvärsust ning võetud pikaajalist kohustust anda ühissetevõttesse rahaline ja mitterahaline panus ning võttes arvesse võimalikku huvide konflikti.
3. Juhatus hindab liikmeks saamise taotlusi ja kiidab need heaks või lükkab tagasi.

Artikkel 8

Liikmelisuse muutmine või lõpetamine

1. Ühissetevõtte iga liige võib lõpetada oma liikmelisuse ühissetevõttes. Lõpetamine jõustub pöördumatult kuue kuu möödumisel pärast seda, kui on teavitatud ühissetevõtte tegevdirektorit, kes annab sellest teada teistele liikmetele. Lõpetamise kuupäevast alates vabastatakse liige kõigist kohustustest peale nende, mille ühissetevõtte kiitis heaks või võttis enne liikmelisuse lõpetamist, kui ei ole kokku lepitud teisiti.
2. Iga erasektorist pärit liige teavitab ühissetevõtet õigel ajal igast liikmetevahelisest ühinemisest või omandamisest, mis võib mõjutada ühissetevõtet, või kui liikme võtab üle üksus, kes ei ole ühissetevõtte liige.

3. Juhatus otsustab, kas lõpetada lõikes 2 osutatud liikme liikmelisus, et tagada talitluspidevus ja kaitsta liidu või ühissettevõtte huve. Lõpetamine jõustub pöördumatult hiljemalt kuue kuu möödumisel pärast juhatuse otsust või selles otsuses kindlaks määratud kuupäeval, olenevalt sellest, kumb on varasem. Asjaomane liige (asjaomased liikmed) ei osale juhatuses toimuval hääletusel.
4. Iga erasektorist pärit liige teavitab ühissettevõtet õigel ajal igast muust olulisest muudatusest oma omandilises kuuluvuses, kontrollis või koosseisus. Kui komisjon leiab, et muudatus tõenäoliselt mõjutab liidu või ühissettevõtte huve, mis on seotud julgeoleku või avaliku korraga, võib ta teha juhatusele ettepaneku asjaomase erasektorist pärit liikme liikmelisus lõpetada. Juhatus teeb otsuse asjaomase erasektorist pärit liikme liikmelisuse lõpetamise kohta. Asjaomane erasektorist pärit liige ei osale juhatuses toimuval hääletusel.
5. Lõpetamine jõustub pöördumatult hiljemalt kuue kuu möödumisel pärast juhatuse otsust või selles otsuses kindlaks määratud kuupäeval, olenevalt sellest, kumb on varasem.
6. Juhatus võib lõpetada iga sellise liikme liikmelisuse, kes ei täida oma käesolevast määrusest tulenevaid kohustusi. Kohaldatakse *mutatis mutandis* artikli 28 lõikes 6 sätestatud menetlust.
7. Asjakohasel juhul võib komisjon nõuda erasektorist pärit liikmetelt asjakohaste meetmete võtmist tagamaks, et liidu ja ühissettevõtte huvid, mis on seotud julgeoleku või avaliku korraga, on kaitstud.
8. Liikmelisuse muutmise või lõpetamise korral avaldab ühissettevõtte oma veebisaidil viivitamata oma liikmete ajakohastatud nimekirja, märkides ära kuupäeva, mil muudatus jõustub.
9. Vajaduse korral teeb juhatus kooskõlas artikli 16 lõikega 3 otsuse hääleõiguse ümberjaotamise kohta juhatuses tulenevalt liikmelisuse muudatusest või lõpetamisest.

Artikkel 9

Panustavad partnerid

1. Iga artikli 2 punktis 7 määratletud panustava partneri kandidaat peab esitama juhatusele kinnituskirja. Kinnituskirjas peab olema määratud kindlaks partnerluse ulatus, st sisu, tegevus ja kestus, ning kirjeldatud üksikasjalikult taotleja panust ühissettevõttesse.
2. Juhatus hindab kinnituskirja ning kiidab taotluse heaks või lükkab selle tagasi.
3. Panustavatel partneritel ei ole ühissettevõtte juhatuses hääleõigust.

Artikkel 10

Liidu rahaline panus

1. Liidu rahaline panus ühissettevõttesse, sealhulgas Euroopa Majanduspiirkonna (EMP) assigneeringud, katab haldus- ja tegevuskulud teises osas kindlaks määratud maksimumsummade ulatuses, tingimusel et muud liikmed kui liit või nende koosseisu kuuluvad või nendega seotud üksused panustavad selle summaga vähemalt võrdse summa.
2. Teises osas osutatud liidu panust võib suurendada programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse artikli 16 lõike 5 kohaselt programmiga „Euroopa horisont“ assotsieerunud kolmandate riikide osalusega ning tingimusel, et muud liikmed kui liit või nende koosseisu kuuluvad või nendega seotud üksused panustavad vähemalt sama suure summa, mille võrra liidu panust suurendatakse.

3. Liidu panus makstakse liidu üldeelarvest programmi „Euroopa horisont“ rakendamise eriprogrammi jaoks eraldatud assigneeringutest kooskõlas määruse (EL, Euratom) 2018/1046 artikli 62 lõike 1 punkti c alapunktiga iv ja artikliga 154 kõnealuse määruse artiklis 71 osutatud asutuste puhul.
4. Liit võib täiendada käesoleva artikli lõikes 3 osutatud panust ühissetevõttele eraldatavate lisavahenditega kooskõlas määruse (EL, Euratom) 2018/1046 artikli 62 lõike 1 punkti c alapunktiga iv ja artikliga 154.
5. Rahaliste vahendite suhtes, mis antakse käesoleva artikli lõike 4 või käesoleva määruse artikli 5 lõike 3 kohaselt ühissetevõtte lisatulesannete jaoks, kohaldatakse määruse (EL, Euratom) 2018/1046 artiklis 155 sätestatud nõudeid.
6. Lisavahendeid, mis on eraldatud käesoleva artikli lõike 4 või artikli 5 lõike 3 kohaselt liidu programmide ühissetevõtte lisatulesannete jaoks, ei võeta arvesse teises osas kindlaks määratud liidu maksimaalse rahalise panuse arvutamisel.

Artikkel 11

Muude liikmete kui liit ja panustavate partnerite panus

1. Kui teises osas ei ole sätestatud teisiti, koosnevad erasektorist pärit liikmete panused rahalisest panusest ja mis tahes järgmisest:
 - a) mitterahaline panus tegevuskulude katteks;
 - b) mitterahaline panus lisategevuse jaoks, mille juhatus on artikli 17 lõike 2 punkti n kohaselt heaks kiitnud.
2. Kui teises osas ei ole sätestatud teisiti, annavad erasektorist pärit liikmed hiljemalt iga aasta 31. mail juhatusele aru lõike 1 punktis b osutatud panuse väärtusest eelmisel eelarveaastal. Selle panuse väärtuse hindamiseks määratakse kulud kindlaks vastavalt asjaomaste üksuste tavapärasele kuluarvestustavale, üksuse asukohariigis kohaldatavatele raamatupidamisstandarditele ning kohaldatavatele rahvusvahelistele raamatupidamisstandarditele ja finantsaruandlusstandarditele. Kulud kinnitab asjaomase üksuse määratud sõltumatu auditeerimisasutus ning kulud ei auditeeri ühissetevõtte ega ükski liidu asutus. Ühissetevõtte võib kontrollida panuse väärtuse hindamise meetodit, kui kinnituses peaks esinema ebaselgust. Nõuetekohaselt kindlaks määratud juhtudel võib juhatus anda loa kasutada selle panuse hindamisel kindlasummalisi makseid või ühikuhindu.
3. Osalevate riikide panus on rahaline. Osalevad riigid teavitavad juhatust iga aasta 31. jaanuariks eelmisel eelarveaastal tehtud rahalisest panusest.
4. Rahvusvaheliste organisatsioonide panus koosneb rahalisest panusest ja tegevuskulude katteks antavast mitterahalisest panusest, kui teises osas ei ole sätestatud teisiti.
5. Panustavate partnerite panus vastab summale, mille andmise kohustuse nad võtsid kinnituskirjas panustavaks partneriks saamise ajal ja see koosneb rahalisest panusest ja tegevuskulude katteks antavast mitterahalisest panusest.
6. Komisjon võib lõpetada või peatada liidu rahalise panuse ühissetevõttele või seda proportsionaalselt vähendada või algatada artiklis 45 osutatud lõpetamismenetluse järgmistel juhtudel:
 - a) kui ühissetevõtte ei vasta liidu panuse saamise tingimustele;
 - b) kui muud liikmed kui liit või nende koosseisu kuuluvad või nendega seotud üksused ei anna käesoleva artikli lõigetes 1, 4 ja 5 osutatud panust või annavad selle vaid osaliselt või ei pea kinni lõikes 2 sätestatud tähtajast;
 - c) artikli 171 lõikes 2 osutatud hindamise tulemusel.

7. Komisjoni otsus liidu rahaline panus lõpetada, seda proportsionaalselt vähendada või see peatada ei takista selliste rahastamiskõlblike kulude hüvitamist, mis on tekkinud muudel liikmetel kui liit enne otsusest ühissettevõttele teadaandmist.

8. Ühissetevõtte iga muu liige kui liit, kes ei ole täitnud oma käesolevas määruses osutatud panusega seotud kohustusi, kaotab artikli 28 lõikes 6 sätestatud menetluse kohaselt juhatuses hääleõiguse kuni oma kohustuste täitmiseni. Kui selline liige ei täida oma kohustusi täiendava kuuekuulise ajavahemiku möödudes, lõpetatakse tema liikmelisus, välja arvatud siis, kui juhatus otsustab igakülgset põhjendatud juhul teisiti. Asjaomane liige ei osale juhatuses toimival hääletusel.

Artikkel 12

Osalevate riikide panuste haldamine

1. Iga osalev riik võtab endale soovitusliku kohustuse maksta ühissetevõttele oma riikliku rahalise panuse summa. Selline kohustus võetakse enne tööprogrammi vastuvõtmist.

Lisaks programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse artiklis 22 sätestatud kriteeriumidele võib tööprogrammi lisas esitada rahastamiskõlblikkuse kriteeriumid seoses riikide õigussubjektidega.

Iga osalev riik usaldab ühissetevõttele taotluste hindamise vastavalt programmi „Euroopa horisont“ käsitlevale määrusele.

Taotluste valik põhineb hindamiskomisjoni esitatud pingereal. Taotluste väljavalimise eest vastutav asutus võib igakülgset põhjendatud juhtudel, nagu tööprogrammis esitatud, sellest loetelust kõrvale kalduda, et tagada portfelli põhise lähenemisviisi üldine järjepidevus.

Igal osaleval riigil on vetoõigus kõigis küsimustes, mis on seotud tema enda poolt ühissetevõttele antava riikliku rahalise panuse kasutamise asjaomases osalevas riigis asuvate taotlejate puhul, lähtudes riiklikest strateegilistest prioriteetidest.

2. Iga osalev riik sõlmib ühissetevõttega ühe või mitu halduskokkulepet, milles määratakse kindlaks kõnealuses osalevas riigis asuvale taotlejatele rahalise panuse maksmise ja selle kohta aruandmise koordineerimismehhanism. Kokkulepe sisaldab maksegraafikut, maksetingimusi ning aruandlus- ja auditeerimisnõudeid.

Iga osalev riik püüab ühtlustada oma maksegraafikut, aruandlust ja auditeid ühissetevõtte omadega ning lähendada oma kulude rahastamiskõlblikkuse reegleid programmi „Euroopa horisont“ reeglitele.

3. Lõikes 2 osutatud kokkuleppes võib iga osalev riik usaldada ühissetevõttele oma panuse maksmise oma toetusesaajatele. Pärast taotluste väljavalimist võtab osalev riik makseteks vajaliku summa tasumise kohustuse. Osaleva riigi auditeerimisasutused võivad auditeerida oma vastavaid riiklikke panuseid.

3. PEATÜKK

Ühissetevõtete korraldus

Artikkel 13

Tugiteenuste kasutamisega saavutatav koostoime ja tõhusus

1. Ühissetevõtted võtavad ühe aasta jooksul pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva kasutusele tugiteenused, sõlmides teenustaseme kokkulepped, kui teises osas ei ole sätestatud teisiti ja võttes arvesse vajadust tagada liidu finantshuvide samaväärne kaitse eelarve täitmise ülesannete delegeerimisel ühissetevõttele. Sellised tugiteenused hõlmavad vähemalt järgmisi valdkondi, tingimusel et on leidnud kinnitust nende teenuste elujõulisus ja on tehtud ressurside taustauuring:

a) personalitugi;

- b) õiguslik tugi;
- c) info- ja kommunikatsioonitehnoloogia;
- d) raamatupidamine (välja arvatud varahaldus);
- e) teabevahetus;
- f) logistika, ürituste korraldamine ja koosolekuruumide haldamine;
- g) auditistrateegia ja pettustevastase strateegiaga seotud tugi.

2. Lõikes 1 osutatud tugiteenuseid pakub kõigile teistele ühissettevõtetele üks või mitu valitud ühissettevõtet. Omavahel seotud tugiteenuste osutamine jäetakse ulatuses, mis on ülesannete tõhusa ja tulemusliku täitmise seisukohast asjakohane, samale ühissettevõttele, et tagada korralduse sidusus.

3. Lõikes 1 osutatud teenustaseme kokkulepped võimaldavad üle kanda assigneeringuid ja katta kulusid ühiste tugiteenuste osutamiseks ühissettevõtete vahel.

4. Ilma et see piiraks asjaomaste töötajate määramist muude ülesannete täitjaks ühissettevõttes või muu halduskokkuleppe rakendamist, mis ei mõjuta teenistuslepinguid, võib töötajad, kes on määratud osutama tugiteenuseid, mille osutamise ülesanne läheb üle teisele ühissetvõttele, üle viia asjaomasesse teise ühissetvõttesse. Kui asjaomane töötaja väljendab kirjalikult oma keeldumist, võib ühissetvõtte tema töölepingu lõpetada nõukogu määruses (EMÜ, Euratom, ESTÜ) nr 259/68⁽³⁰⁾ sätestatud liidu muude teenistujate teenistustingimuste (edaspidi „teenistustingimused“) artiklis 47 osutatud tingimustel.

5. Tugiteenuseid osutavasse ühissetvõttesse üle viidava lõikes 4 osutatud töötaja lepingu liik, tegevusüksus ja palgaaste jääb samaks ning kogu tema karjäär loetakse toimunuks selles ühissetvõttes.

Artikkel 14

Ühissetvõtete organid

1. Igal ühissetvõttel on juhatus ja tegevdirektor ning, välja arvatud ühissetvõtetes, kus riigid on juhatuses esindatud, riikide esindajate rühm.
2. Ühissetvõttel võib olla ka teaduslik nõuandeorgan ja sidusrühmade rühm ning muu organ kooskõlas teise osa sätetega.
3. Ühissetvõtte kõik organid taotleavad oma ülesannete täitmisel ainult käesolevas määruses sätestatud eesmärke ning tegutsevad vaid selle tegevuse piirides, mille jaoks ühissetvõtte asutati.
4. Ilma et see piiraks lõike 3 kohaldamist, võivad kahe või enama ühissetvõtte organid otsustada sisse seada struktureeritud koostöö, sealhulgas korrapäraste koosolekute või ühiskomiteede kaudu.

⁽³⁰⁾ EÜT L 56, 4.3.1968, lk 1.

1. jagu

Juhatus*Artikkel 15***Juhatuse koosseis**

1. Juhatus koosneb vähemalt kahest liidu nimel tegutsevast komisjoni esindajast ning ühissettevõtte iga muu liikme kui liit esindajatest, kelle arv on iga ühissettevõtte puhul kindlaks määratud teises osas.
2. Kui ühissettevõtte liikmete hulka kuuluvad kooskõlas artikli 6 lõike 1 punktiga b osalevad riigid, määratakse juhatusse üks esindaja igast osalevast riigist.

*Artikkel 16***Juhatuse toimimine**

1. Juhatuse liikmed teevad kõik endast oleneva, et võtta otsuseid vastu konsensuse alusel. Kui konsensust ei saavutata, toimub hääletamine. Otsus loetakse vastuvõetuks, kui selle poolt on antud vähemalt 75 % häältest, sealhulgas puuduvate esindajate hääled, kuid välja arvatud hääletamisest hoidumised.

Juhatuse otsuste vastuvõtmise suhtes võidakse kohaldada ka teises osas sätestatud erinorme.

2. Et juhatus oleks hääletusvõimeline, on nõutav komisjoni, vähemalt 50 % erasektorist pärit liikmete ja asjakohasel juhul vähemalt 50 % osalevate riikide delegaatide kohalolu.
3. Liidule kuulub 50 % hääleõigusest, kui teises osas ei ole sätestatud teisiti. Liidu hääleõigus on jagamatu.

Muude liikmete kui liit hääleõiguse suhtes kohaldatakse teises osas sätestatud erinorme. Muude liikmete kui liidu esindajatel on võrdne arv hääli, kui teises osas ei ole sätestatud teisiti.

4. Liit ja muud esindajad määravad kordamööda ametisse juhatuse esimehe, kes on ametis ühe aasta, kui teises osas ei ole sätestatud teisiti.

5. Juhatus peab korralise koosoleku vähemalt kaks korda aastas. Esimehe, tegevdirektori, komisjoni, muude liikmete kui liit esindajate enamuse või osalevate riikide esindajate enamuse taotlusel võidakse kokku kutsuda erakorraline koosolek. Juhatuse koosoleku kutsub kokku esimees ja see toimub ühissettevõtte asukohas, välja arvatud siis, kui juhatus otsustab igakülgset põhjendatud juhul teisiti. Koosolekute päevakord ja otsused tehakse üldsusele õigel ajal kättesaadavaks vastava ühissettevõtte veebisaidil.

6. Tegevdirektor osaleb koosolekul ja tal on õigus aruteludes kaasa lüüa, kuid tal ei ole hääleõigust.

7. Riikide esindajate rühma esimehel või aseesimehel on juhatuse koosolekul vaateleja staatus. Ühissettevõtte teiste organite esimeestel on õigus osaleda juhatuse koosolekul vaatlejana, kui arutluse all on nende ülesannetega seotud küsimused. Vaatlejad võivad osaleda aruteludes, kuid neil ei ole hääleõigust.

8. Esimees võib vajaduse korral kutsuda koosolekutele vaatlejatena muid isikuid, eelkõige liidu ja Euroopa tehnoloogia-platvormidega seotud muude Euroopa partnerluste, täitevasutuste või reguleerivate asutuste ja piirkondlike ametiasutuste esindajaid, pidades kinni konfidentsiaalsust ja huvide konflikti käsitlevatest reeglitest.

9. Liikmete esindajad ei vastuta juhatuses esindajana võetud meetmete eest isiklikult, välja arvatud raske hooletuse või tahtliku väärkäitumise korral.
10. Juhatus võtab vastu oma töökorra.
11. Liikmete esindajate ja vaatlejate suhtes kohaldatakse käitumisjuhendi sätteid, millega nähakse ette nende kohustus kaitsta asjaomase ühissettevõtte ja liidu usaldusväärsust ja mainet.

Artikkel 17

Juhatus ülesanded

1. Juhatus on ühissettevõtte otsuseid tegev organ. Juhatus vastutab üldiselt ühissettevõtte strateegilise suunamise eest, tagab sidususe asjakohaste liidu eesmärkide ja poliitikaga, vastutab ühissettevõtte toimingute eest ning teeb järelevalvet ühissettevõtte tegevuse elluviimise üle.

Komisjon püüab juhatuses oma rolli raames tagada ühissettevõtte tegevuse ja liidu rahastamisprogrammide raames elluviidava asjaomase tegevuse koordineerimise ja sidususe, et edendada teadusalase koostöö prioriteetide kindlaksmääramisel koostööd ja vastastikust täiendavust, vältides samal ajal topelttööd.

2. Juhatus täidab järgmisi ülesandeid:
 - a) võtab meetmeid ühissettevõtte üld-, eri ja tegevuseesmärkide elluviimiseks, hindab nende tulemuslikkust ja mõju, tagab ühissettevõtte teadus- ja innovatsiooniprogrammi ja konkreetsete meetmete elluviimisel tehtavate edusammude hoolika ja õigeaegse jälgimise, võrreldes neid liidu ning strateegilise teadusuuringute ja innovatsiooni kava prioriteetidega, sealhulgas mis puudutab vastastikust täiendavust piirkondlike või riiklike programmidega, ning võtab vajaduse korral parandusmeetmeid, et tagada ühissettevõtte eesmärkide saavutamine;
 - b) hindab liikmeks saamise taotlusi ning kiidab need heaks või lükkab tagasi vastavalt artiklile 7;
 - c) hindab panustavaks partneriks hakkamise taotlusi ning kiidab need heaks või lükkab tagasi vastavalt artiklile 9;
 - d) võtab vastu otsuse sellise liikme liikmelisuse lõpetamise kohta ühissettevõttes, kes ei täida oma käesolevast määrusest tulenevaid või artikli 8 lõigete 2 ja 3 kohaseid kohustusi;
 - e) võtab vastu ühissettevõtte finantsreeglid kooskõlas artikliga 27;
 - f) võtab vastu aastaelarve ja ametikohtade loetelu, milles on näidatud alaliste ja ajutiste ametikohtade arv tegevusüksuste ja palgaastmete kaupa ning lepinguliste töötajate ja riikide lähetatud ekspertide arv, väljendatuna täistööaja ekvivalentides;
 - g) võtab vastu otsuse halduskulude jagamise kohta muude liikmete kui liit vahel, kui need liikmed ei jõua artikli 28 lõike 2 kohaselt kokkuleppele, võttes arvesse võimalikku tasakaalustamatust nende halduskohustustes võrreldes nende osalemisega;
 - h) kasutab kooskõlas käesoleva artikli lõikega 4 ühissettevõtte töötajate suhtes volitusi, mis on määruses (EMÜ, Euratom, ESTÜ) nr 259/68 sätestatud Euroopa Liidu ametnike personalieeskirjade (edaspidi „personalieeskirjad“) kohaselt antud ametisse nimetavale asutusele, ning teenistustingimuste kohaselt teenistuslepingute sõlmimiseks volitatud asutusele (edaspidi „ametisse nimetava asutuse volitused“);
 - i) nimetab ametisse ja vabastab ametist tegevdirektori, pikendab tema ametiaega, annab talle suuniseid ja jälgib tema tegevuse tulemuslikkust;
 - j) võtab ühissettevõtte alguses vastu strateegilise teadusuuringute ja innovatsiooni kava ning vajaduse korral ajakohastab seda kogu programmi „Euroopa horisont“ kestuse jooksul. Strateegilises teadusuuringute ja innovatsiooni kavas määratakse kindlaks partnerlusega saavutatav mõju, kavandatud tegevus, mõõdetavad eeldatavad tulemused, vahendid, väljundid ja kindlaksmääratud aja jooksul saavutatavad vahe-eesmärgid. Samuti määratakse selles kindlaks

muud Euroopa partnerlused, kellega ühissetevõtte seab sisse ametliku ja korrapärase koostöö, ning võimalused saavutada koostöime ühissetevõtte meetmete ja riiklike või piirkondlike algatuste ja poliitikapõhimõtete vahel, tuginedes osalevatelt riikidelt või riikide esindajate rühmalt saadud teabele, samuti koostöime liidu muude programmide ja poliitikaga;

- k) võtab strateegilise teadusuuringute ja innovatsiooni kava rakendamise jaoks tegevdirektori ettepaneku alusel ja pärast riikide esindajate rühma arvamuse arvesse võtmist vastu tööprogrammi, milles on kindlaks määratud haldustegevus, projektikonkursside sisu, võimalikud tingimused võrdväärsete taotluste käsitlemiseks vastavalt programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse artikli 28 lõikele 3 ja selle tööprogrammidele, uurimisvaldkonnad, kus korraldada ühiseid projektikonkursside ja teha koostööd muude partnerlustega ja kus võib oodata koostöime muude liidu programmidega, kohaldatavad rahastamismäärad ning taotluste esitamise, hindamise, väljavalimise ja rahuldamise ning vaidlustusmenetlusega seotud reeglid, pöörates erilist tähelepanu poliitikanõuete kohta saadud tagasisidele, ning võtab tegevdirektori ettepaneku alusel vastu vastavad kuluprognosid;
- l) asjakohasel juhul piirab osalemise tööprogrammi konkreetsete meetmete puhul vastavalt programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse artikli 22 lõikele 5 ja kooskõlas igal konkreetsel juhul komisjoni ja riikide esindajate rühma kuuluvate liikmesriikide vahel kokku lepitud seisukohaga, kui teises osas ei ole sätestatud teisiti;
- m) võtab meetmeid uustulnukate, eelkõige VKEde, kõrgharidusasutuste ja teadusasutuste ligimeelitamiseks ja kaasamiseks ühissetevõtte tegevusse ja meetmetesse, sealhulgas asjakohasel juhul julgustades neid hakkama erasektorist pärit liikmeteks või erasektorist pärit liikmete koosseisu kuuluvateks üksusteks;
- n) kiidab muude liikmete kui liit ettepanekul heaks tööprogrammi põhiosa lisas kindlaks määratud iga-aastase lisategevuse kava, olles enne konsulteerinud teadusliku nõuandeorganiga või mõne muu teises osas nimetatud organiga ja võtnud arvesse riikide esindajate rühma arvamust;
- o) määrab kindlaks muude Euroopa partnerlustega tehtava koostöö strateegilise suuna kooskõlas strateegilise teadusuuringute ja innovatsiooni kavaga;
- p) hindab iga-aastast konsolideeritud tegevusaruannet, sealhulgas kulusid ja eelarvevahendeid, mis on eraldatud koos muude Euroopa partnerlustega korraldatavate ühiste projektikonkursside jaoks, ja kiidab selle heaks;
- q) esitab arvamuse ühissetevõtte lõpliku raamatupidamisaruande kohta;
- r) teeb asjakohasel juhul korraldusi ühissetevõtte siseauditiüksuse loomiseks;
- s) kiidab tegevdirektori soovitusel heaks programmibüroo organisatsioonilise struktuuri;
- t) kiidab tegevdirektori soovitusel heaks ühissetevõtte kommunikatsioonipoliitika;
- u) kiidab heaks rahastamiseks valitud meetmete nimekirja, kui teises osas ei ole sätestatud teisiti;
- v) võtab vastu rakenduseeskirjad, et jõustada personaleeskirjad ja teenistustingimused vastavalt personaleeskirjade artikli 110 lõikele 2;
- w) võtab vastu reeglid, mis käsitlevad riikide ekspertide lähetamist ühissetevõttesse või praktikantide kasutamist;
- x) moodustab vajaduse korral, sealhulgas koostöös teiste ühissetevõtetega, kindlaksmääratud ajaks ja konkreetsel eesmärgil nõuande- või töörühmad lisaks ühissetevõtte organitele, millele on osutatud artiklis 14;
- y) esitab asjakohasel juhul komisjonile taotluse käesoleva määruse muutmiseks;
- z) küsib ühissetevõtte teaduslikult nõuandeorganilt või selle liikmetelt teaduslikku nõu või taotleb analüüsi konkreetses küsimustes, sealhulgas seoses seotud sektorites toimuva arenguga;
- a1) võtab 2023. aasta lõpuks tegevdirektori soovitusel heaks kava ühissetevõtte programmi „Euroopa horisont“ vahendite eraldamise järkjärgulise lõpetamise kohta;
- b1) tagab iga sellise ülesande täitmise, mis ei ole määratud ühissetevõtte konkreetsel organile, kasutades võimalust määrata asjaomane ülesanne mõnele muule ühissetevõtte organile.

3. Ühisettevõtte juhatuse suhtes võidakse kohaldada ka teises osas sätestatud erinorme.
4. Juhatus võtab kooskõlas personalieeskirjade artikli 110 lõikega 2 vastu personalieeskirjade artikli 2 lõikel 1 ja teenistustingimuste artiklil 6 põhineva otsuse, millega delegeeritakse asjakohased ametisse nimetava asutuse volitused tegevdirektorile ja määratakse kindlaks tingimused, mille alusel volituste delegeerimise võib peatada. Tegevdirektor võib need volitused edasi delegeerida.
5. Juhatus võtab enne hääletamist võimalikult suurel määral arvesse riikide esindajate rühma arvamusi, soovitusi või ettepanekuid, kui need on olemas. Juhatus teavitab riikide esindajate rühma põhjendamatu viivitusega järelmeetmetest, mis ta on võtnud vastuseks sellistele arvamustele, soovitudele või ettepanekutele, või põhjendab järelmeetmete võtmata jätmist.

2. jagu

Tegevdirektor

Artikkel 18

Tegevdirektori ametisse nimetamine, ametist vabastamine ja ametiaja pikendamine

1. Komisjon esitab pärast ühisettevõtte muude liikmetega kui liit konsulteerimist tegevdirektori kandidaatide nimekirja, kuhu kuulub soovitatavalt vähemalt kolm kandidaati. Selle konsulteerimise jaoks nimetavad kõik muud liiki ühisettevõtte liikmed kui liit ühe esindaja ja ühe juhatuse nimel tegutseva vaatleja.
 2. Tegevdirektori nimetab pädevuse ja oskuste põhjal ametisse juhatus komisjoni esitatud kandidaatide nimekirjast, järgides avatud ja läbipaistvat valikumenetlust, milles austatakse soolise tasakaalu põhimõtet.
 3. Tegevdirektor on personali liige ning ta võetakse teenistustingimuste artikli 2 punkti a alusel tööle ühisettevõtte ajutise teenistujana.
- Tegevdirektoriga lepingu sõlmimisel esindab ühisettevõtet juhatuse esimees.
4. Tegevdirektori ametiaeg on neli aastat. Selle ajavahemiku lõpuks hindab komisjon pärast konsulteerimist muude liikmetega kui liit tegevdirektori töö tulemuslikkust ning ühisettevõtte edasisi ülesandeid ja eesmärgi.
 5. Võttes aluseks komisjoni ettepaneku, milles on arvesse võetud lõikes 4 osutatud hindamist, võib ühisettevõtte juhatus pikendada tegevdirektori ametiaega üks kord maksimaalselt kolmeks aastaks.
 6. Tegevdirektor, kelle ametiaega on pikendatud, ei või osaleda sama ametikoha täitmiseks korraldatavas uues valikumenetluses.
 7. Tegevdirektori võib ametist vabastada üksnes otsusega, mille juhatus on teinud komisjoni ettepanekul, olles enne konsulteerinud riikide esindajate rühma ja ühisettevõtte muude liikmetega kui liit.

Artikkel 19

Tegevdirektori ülesanded

1. Tegevdirektor on tegevjuht, kes vastutab ühisettevõtte igapäevase juhtimise eest kooskõlas juhatuse otsustega. Ta esitab juhatusele kogu teabe, mida see vajab oma ülesannete täitmiseks. Ilma et see piiraks liidu institutsioonide ja juhatuse pädevust, ei taotle tegevdirektor juhiseid üheltki valitsuselt ega muult organilt ega allu sellistele juhistele.

2. Tegevdirektor on ühissetevõtte seaduslik esindaja. Ta annab aru ühissetevõtte juhatusele.
3. Tegevdirektor vastutab ühissetevõtte eelarve täitmise eest ning tagab koordineerimise ühissetevõtte eri organite ja talituste vahel.
4. Tegevdirektor täidab ühissetevõtte jaoks järgmisi ülesandeid:
 - a) tagab ühissetevõtte jätkusuutliku ja tõhusa juhtimise ning tööprogrammi tõhusa rakendamise;
 - b) koostab ja esitab juhatusele vastuvõtmiseks aastaelarve projekti ja ametikohtade loetelu;
 - c) koostab ja esitab pärast riikide esindajate rühma arvamuse või asjakohasel juhul ametiasutuste rühma arvamuse arvesse võtmist juhatusele vastuvõtmiseks ühissetevõtte tööprogrammi ja vastavad kuluprognosid strateegilise teadusuuringute ja innovatsiooni kava rakendamiseks;
 - d) esitab juhatusele arvamuse esitamiseks ühissetevõtte raamatupidamise aastaaruande;
 - e) koostab ja esitab juhatusele hindamiseks ja heakskiitmiseks iga-aastase konsolideeritud tegevusaruande, mis sisaldab muu hulgas teavet muude liikmete kui liit vastavate kulude ja panuste kohta, millele on osutatud artikli 11 lõikes 1;
 - f) jälgib artikli 11 lõikes 1 osutatud panuseid, annab juhatusele korrapäraselt aru eesmärkide saavutamisel tehtud edusammudest ja teeb vajaduse korral ettepaneku parandusmeetmete kohta;
 - g) jälgib, kuidas rakendatakse meetmeid uustulnukate, eelkõige VKEde, kõrgharidusasutuste ja teadusasutuste ligimeelitamiseks;
 - h) seab sisse ametliku ja korrapärase koostöö strateegilises teadusuuringute ja innovatsiooni kavas nimetatud Euroopa partnerlustega kooskõlas juhatuse kindlaks määratud strateegilise suunaga;
 - i) annab esimehe taotlusel korrapäraselt teavet programmi „Euroopa horisont“ komitee asjakohasele koosseisule, lisaks komisjoni kohustusele teavitada programmikomiteed programmi „Euroopa horisont“ rakendamise eriprogrammi käsitleva otsuse artikli 14 lõike 7 ja III lisa alusel, ning eelkõige enne ühissetevõtte tööprogrammi vastuvõtmist seoses programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse artikli 22 lõike 5 rakendamisega;
 - j) esitab juhatusele või asjakohasel juhul ametiasutuste nõukogule heakskiitmiseks ühissetevõtte poolseks rahastamiseks valitud meetmete nimekirja;
 - k) hindab avatud osalemiskutse peale laekunud ühissetevõtte assotsieerunud liikmeks saamise taotlusi ja esitab juhatusele assotsieerunud liikmeks võtmise ettepanekuid;
 - l) teavitab ühissetevõtte teisi organeid korrapäraselt kõikidest küsimustest, mis on nende ülesannete täitmise seisukohast asjakohased;
 - m) allkirjastab oma volituste piires ühissetevõtte nimel konkreetseid toetuslepinguid ja -otsuseid;
 - n) allkirjastab ühissetevõtte nimel hankelepinguid;
 - o) tagab kooskõlas artikliga 171 programmi edusammude jälgimise ja hindamise, kasutades võrdlusalusena asjakohaseid mõjunäitajaid ning teises osas sätestatud ühissetevõtte erieesmäärke, tegutsedes juhatuse järelevalve all ja koordineerides asjakohasel juhul tegevust nõuandeorganitega;
 - p) viib ellu ühissetevõtte kommunikatsioonipoliitikat;
 - q) korraldab ja suunab ühissetevõtte tegevust ja töötajaid ning teeb nende üle järelevalvet juhatuse delegeeritud volituste piires;
 - r) kehtestab tulemusliku ja tõhusa sisekontrollisüsteemi ja tagab selle toimimise ning teavitab juhatust selle olulisest muutmisest;

- s) kaitseb liidu ja teiste liikmete finantshuve, kohaldades pettuse, korruptsiooni ja muu ebaseadusliku tegevuse vastu ennetusmeetmeid, teeb selleks tõhusaid kontrole, nõuab õigusnormide rikkumise tuvastamise korral sisse alusetult väljamakstud summad ning kohaldab asjakohasel juhul tõhusaid, proportsionaalseid ja hoiatavaid haldus- ja rahalisi karistusi;
 - t) tagab ühissetevõtte jaoks riskihindamise ja -juhtimise;
 - u) võtab kõik muud meetmed, mis on vajalikud, et hinnata ühissetevõtte edusamme oma eesmärkide saavutamisel;
 - v) koostab ja esitab juhatusele vastuvõtmiseks kava ühissetevõtte programmi „Euroopa horisont“ vahendite eraldamise järkjärgulise lõpetamise kohta;
 - w) täidab muid ülesandeid, mille juhatusele on talle usaldanud või delegeerinud või mille täitmist võidakse nõuda käesolevas määruses;
 - x) võib delegeerida oma volitused muudele töötajatele kooskõlas artikli 17 lõike 4 kohaselt vastu võetavate eeskirjadega.
5. Tegevdirektori suhtes võidakse kohaldada ka teises osas sätestatud erinorme.
6. Tegevdirektor loob programmibüroo, kes täidab tema vastutusel kõiki käesolevast määrusest tulenevaid ühissetevõtte tugiülesandeid. Programmibüroo koosneb ühissetevõtte töötajatest ja täidab eelkõige järgmisi ülesandeid:
- a) pakub tuge asjakohase raamatupidamissüsteemi loomisel ja haldamisel kooskõlas ühissetevõtte finantsreeglitega;
 - b) juhib ühissetevõtte tööprogrammi rakendamist kogu rakendamistsükli jooksul;
 - c) pakub ühissetevõtte liikmetele ja organitele kogu asjakohast ja õigeaegset teavet ja tuge, mida nad vajavad oma ülesannete täitmisel;
 - d) toimib ühissetevõtte organite sekretariaadina ja pakub tuge juhatuse loodud nõuanderühmadele, kui neid on.

3. jagu

Nõuandeorganid

Artikkel 20

Riikide esindajate rühm

1. Välja arvatud juhul, kui liikmesriigid ja assotsieerunud riigid osalevad ühissetevõttes liikmena või liikme koosseisu kuuluva üksusena, loob ühissetevõtte käesoleva artikli kohaselt teises osas kindlaks määratud riikide esindajate rühma.
2. Riikide esindajate rühma kuulub kuni kaks esindajat ja kuni kaks asendusliiget igast liikmesriigist ja igast assotsieerunud riigist. Riikide esindajate rühm valib oma liikmete hulgast endale esimehe ja aseesimehe.
3. Riikide esindajate rühma koosolekud toimuvad vähemalt kaks korda aastas. Koosoleku kutsub kokku rühma esimees või vähemalt üks kolmandik riikide esindajate rühma liikmetest. Riikide esindajate rühma esimehe taotlusel osalevad koosolekul vaatlejana juhatuse esimees ja tegevdirektor või nende esindajad, et anda teavet konkreetsetes küsimustes.
4. Riikide esindajate rühma koosolekute toimumist võib olla reguleeritud teise osa asjakohaste erisätetega.

5. Riikide esindajate rühma esimees võib kutsuda koosolekutele vaatelejana muid isikuid, eelkõige liidu asjakohaste föderaalsete või piirkondlike ametiasutuste esindajaid, kõrgharidusasutuste ja teadusasutuste esindajaid, VKEde ja tööstusharude ühenduste esindajaid ning ühisettevõtte muude organite esindajaid.

6. Riikide esindajate rühma koosolekute päevakord ja toetavad dokumendid edastatakse piisavalt varakult, et tagada iga liikmesriigi ja assotsieerunud riigi asjakohane esindatus. Päevakord edastatakse teavitamise eesmärgil õigel ajal ka juhatusesele.

7. Riikide esindajate rühmaga konsulteeritakse ning eelkõige vaatab rühm läbi teabe ja avaldab arvamust järgmistes küsimustes:

- a) ühisettevõtte programmi elluviimisel tehtud edusammud ning eesmärkide ja oodatud mõju saavutamine programmi „Euroopa horisont“ raames, sealhulgas teave projektikonkursside kohta ning saadud taotluste ja taotluste hindamise protsessi kohta;
- b) strateegilise teadusuuringute ja innovatsiooni kava või samaväärse dokumendi ajakohastamine kooskõlas programmi „Euroopa horisont“ strateegilise planeerimisega ning muude liidu ja liikmesriikide rahastamisinstrumentidega;
- c) seosed programmiga „Euroopa horisont“ ning muude liidu, riiklike ja vajaduse korral piirkondlike algatustega, sealhulgas ühtekuuluvuspoliitika fondidega kooskõlas aruka spetsialiseerumise strateegiatega;
- d) tööprogrammide kavandid, sealhulgas projektikonkursside sisu, eelkõige tööprogrammi kavandis sisalduvate madalama tehnoloogilise valmiduse tasemega uurimisteede kohta ja rahastamiskõlblikkuse kriteeriumide kohaldamise kohta;
- e) VKEde, idufirmade, kõrgharidusasutuste ja teadusasutuste kaasamine ning uustulnukate osalemise soodustamiseks võetud meetmed;
- f) kogu väärtusahela ulatuses tulemuste levitamiseks ja kasutamiseks võetud meetmed;
- g) iga-aastane tegevusaruanne.

8. Artikli 17 lõike 2 punktis 1 osutatud kokkulepitud seisukohale jõudmise eesmärgil koosneb riikide esindajate rühm üksnes liikmesriikidest. Nimetatud seisukohale jõudmise menetlust täpsustatakse riikide esindajate rühma kodukorras.

9. Kui see on kohaldatav, annab riikide esindajate rühm juhatusesele korrapäraselt aru ja tegutseb ühisettevõtte ühendusülina ka järgmistes küsimustes:

- a) asjakohaste riiklike või piirkondlike teadus- ja innovatsiooniprogrammide staatus ning võimalike koostöövaldkondade, sealhulgas asjakohase tehnoloogia ja asjakohaste innovatiivsete lahenduste kasutuselevõtuks ja kasutamiseks võetud või kavandatavate meetmete kindlaksmääramine;
- b) riigi või piirkonna tasandil teabeleviürituste, suunatud tehniliste seminaride ja kommunikatsioonitegevuse jaoks võetud konkreetsed meetmed;
- c) riigi või piirkonna tasandil seoses kasutuselevõtuga võetud konkreetsed meetmed iga ühisettevõtte puhul;
- d) riigi või piirkonna tasandi poliitika ja algatused, mille eesmärk on tagada vastastikune täiendavus ühisettevõtte strateegilise teadusuuringute ja innovatsiooni kava ning iga-aastaste tööprogrammidega.

10. Riikide esindajate rühm esitab iga kalendriaasta lõpus aruande, milles on kirjeldatud ühisettevõtte tegevusvaldkondi hõlmavat riiklikku või piirkondlikku poliitikat ning määratud kindlaks konkreetsed viisid, kuidas teha koostööd ühisettevõtte rahastatavate meetmete elluviimisel.

11. Riikide esindajate rühm võib esitada juhatusesele või tegevdirektorile omal algatusel arvamusi, soovitusi või ettepanekuid tehnilistes, juhtimis- ja finantsküsimustes ning tööprogrammide ja muude dokumentide kohta, eriti kui need mõjutavad riiklikke või piirkondlikke huve.

12. Riikide esindajate rühm saab korrapäraselt ja õigel ajal asjakohast teavet, sealhulgas jaotatuna riikide kaupa, muu hulgas ühissettevõtte rahastatavate kaudsete meetmete kohta esitatud toetuseavalduste ja nendes meetmetes osalemise, iga projektikonkursi ja projekti rakendamise hindamise tulemuste, muude asjakohaste liidu programmidega ja Euroopa partnerlustega saavutatud koostoime, lisategevuse, lubatud ja tegelikult tehtud rahaliste ja mitterahaliste panuste ning ühissettevõtte eelarve täitmise kohta.
13. Riikide esindajate rühm võtab vastu oma töökorra, võttes igakülgsest arvesse artikleid 33 ja 42.
14. Üks või mitu ühissettevõtet võivad luua ühise riikide esindajate rühma kooskõlas teise osa asjakohaste sätetega.

Artikkel 21

Teaduslik nõu

1. Kui teises osas ei ole sätestatud teisiti, küsib ühissettevõtte sõltumatut teaduslikku nõu
 - a) teaduslikult nõuandeorganilt, mille ta loob vastavalt teise osa asjakohastele sätetele ja koosõlas käesoleva artikli sätetega, või
 - b) konkreetsetes küsimustes sõltumatutelt ekspertidelt ühissettevõtte juhatuse sihtotstarbelise taotlusega.
2. Teadusliku nõuandeorgani liikmete seas tuleb tagada ühissettevõtte tegevusvaldkondade ekspertide tasakaalustatud esindatus, sealhulgas sooline ja geograafiline tasakaal. Teadusliku nõuandeorgani liikmetel kollektiivselt peab olema asjaomases tehnilises valdkonnas vajalik pädevus ja vajalikud eksperditeadmised, et esitada ühissettevõttele teaduspõhiseid soovitusi, võttes arvesse selliste soovitude kliima-, keskkonna- ning sotsiaal-majanduslikku mõju ja ühissettevõtte eesmärke.
3. Teadusliku nõuandeorgani liikmed ja kutsutud vaatlejad järgivad aluslepingutes ja nende rakendusnormides sätestatud ametisaladuse hoidmise kohustust, mis kehtib kõigile institutsioonide liikmetele ja personalile, ning samuti komisjoni julgeolekunorme seoses tundliku, kuid salastamata teabe, ja liidu salastatud teabe kaitsmisega, mis on sätestatud vastavalt komisjoni otsustes (EL, Euratom) 2015/443 ⁽³¹⁾ ja (EL, Euratom) 2015/444 ⁽³²⁾.
4. Juhatus kehtestab avatud valikumenetluse, sealhulgas konkreetsete kriteeriumid, ühissettevõtte teadusliku nõuandeorgani koosseisu valimiseks ning nimetab ametisse selle liikmed. Juhatus võtab arvesse riikide esindajate rühma pakutavaid võimalikke kandidaate.
5. Teaduslik nõuandeorgan valib oma liikmete hulgast endale esimehe.
6. Teadusliku nõuandeorgani koosolekud toimuvad vähemalt kaks korda aastas ja need kutsuvad kokku esimees. Esimees võib kutsuda koosolekutele vaatlejatenä muid isikuid. Teaduslik nõuandeorgan võtab vastu oma töökorra. Koosolekute päevakord tehakse üldsusele õigel ajal kättesaadavaks vastava ühissettevõtte veebisaidil.
7. Teaduslik nõuandeorgan täidab järgmisi ülesandeid:
 - a) annab nõu selle kohta, millistele teaduslikele prioriteetidele keskenduda tööprogrammides, sealhulgas projektikonkursside kohaldamisala kohta, kooskõlas strateegilise teadusuuringute ja innovatsiooni kavaga ning programmi „Euroopa horisont“ strateegilise planeerimisega;
 - b) annab nõu iga-aastases tegevusaruandes kirjeldatavate teaduslike saavutuste teemal;

⁽³¹⁾ Komisjoni 13. märtsi 2015. aasta otsus (EL, Euratom) 2015/443 komisjoni julgeoleku kohta (ELT L 72, 17.3.2015, lk 41).

⁽³²⁾ Komisjoni 13. märtsi 2015. aasta otsus (EL, Euratom) 2015/444 ELi salastatud teabe kaitseks vajalike julgeolekunormide kohta (ELT L 72, 17.3.2015, lk 53).

- c) vajaduse korral soovib juhatalele parandusmeetmeid või ümberorienteerumist, pidades silmas strateegilise teadusuuringute ja innovatsiooni kava ja konkreetsete meetmete elluviimisel tehtud edusamme;
- d) annab juhatalele taotlusel sõltumatut nõu ja teeb teaduslikke analüüse konkreetsetes küsimustes, eriti seoses seotud sektorites toimuva arenguga või et toetada potentsiaalsete assotsieerunud liikmete ja panustavate partnerite taotluste hindamist;
- e) hindab ühissettevõtte rahastatavate tehnoloogia ja innovatsiooni alaste meetmete tulemusi ja annab neist juhatalele aru, kui see on ette nähtud teise osaga;
- f) osaleb programmi „Euroopa horisont“ raames Euroopa partnerluste vahel koostööte võimaldamiseks loodud sektorite lõimimise komiteedes, kui see on ette nähtud teise osaga;
- g) täidab muid teises osas kindlaks määratud ülesandeid.

8. Pärast teadusliku nõuandeorgani igat koosolekut esitab nõuandeorgani esimees juhatalele aruande, kus on antud ülevaade nõuandeorgani ja selle liikmete arvamustest koosolekul arutatud teemadel. Aruanne tehakse nii suures ulatuses kui võimalik vastava ühissettevõtte veebisaidil üldsusele kättesaadavaks.

9. Teaduslik nõuandeorgan võib omal algatusel soovitada juhatalel konsulteerida nõuandeorganiga konkreetsetes küsimustes, mida ei ole nimetatud lõikes 7 loetletud ülesannete hulgas. Aruanne tehakse nii suures ulatuses kui võimalik vastava ühissettevõtte veebisaidil üldsusele kättesaadavaks.

10. Kui teadusliku nõuandeorgani nõuandeid tööprogrammi ning strateegilise teadusuuringute ja innovatsiooni kava kohta ei järgita, teavitatakse teda selle põhjustest.

Artikkel 22

Sidusrühmade rühm

1. Ühissettevõtte võib luua kooskõlas teise osa asjakohaste sätetega käesoleva artikli kohaselt sidusrühmade rühma.
2. Sidusrühmade rühm on avatud kõigile avaliku ja erasektori sidusrühmadele, sealhulgas ühissettevõtte valdkonnas tegutsevatele organiseeritud rühmadele ning liikmesriikide, assotsieerunud riikide ja kolmandate riikide rahvusvahelistele huvirühmadele.
3. Juhatus määrab kindlaks konkreetsete kriteeriumid ja valikumenetluse sidusrühmade rühma koosseisu määramiseks ning püüab tasakaalustada esindatust geograafilise jaotuse, soo, sektorite ja sidusrühmade eksperditeadmiste lõikes. Asjakohasel juhul võtab juhatus arvesse riikide esindajate rühma pakutavaid võimalikke kandidaate.
4. Sidusrühmade rühma teavitatakse korrapäraselt ühissettevõtte tegevusest ja rühma kutsutakse üles esitama märkusi ühissettevõtte kavandatavate algatuste kohta.
5. Sidusrühmade rühma koosolekud kutsuvad kokku tegevdirektor.
6. Tegevdirektor võib soovitada juhatalel konsulteerida konkreetsetes küsimustes sidusrühmade rühmaga. Sellise konsulteerimise korral esitatakse juhatalele ja riikide esindajate rühmale pärast sidusrühmade rühmas toimunud asjakohast arutelu aruanne, mis tehakse vastava ühissettevõtte veebisaidil üldsusele kättesaadavaks.

4. PEATÜKK

Finants- ja tegevussätted

1. jagu

Üldsätted*Artikkel 23***Osalemise piiramise järjepidev kohaldamine**

Ühisettevõtted tagavad sidususe lähenemisviisiga, mis on võetud programmi „Euroopa horisont“ rakendamise eriprogrammi käsitleva otsuse artikli 13 lõike 2 punkti b kohaselt vastu võetud programmi „Euroopa horisont“ tööprogrammi alusel rahastatavate meetmete jaoks seoses programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse“ artikli 22 lõike 5 kohaldamisega, ning liidu õigusaktide ja suunistega, mis on asjakohased selle kohaldamiseks asjaomase ühisettevõtte tööprogrammi samalaadsete teemade puhul.

*Artikkel 24***Ühisettevõtte rahastatava tegevuse suhtes kohaldatavad reeglid**

1. Meetmete suhtes, mida ühisettevõtted rahastavad programmi „Euroopa horisont“ alusel, kohaldatakse programmi „Euroopa horisont“ käsitlevat määrust. Kõnealuse määruse kohaselt käsitatakse igat ühisettevõtet rahastamisasutusena, kes annab kooskõlas kõnealuse määruse artikliga 6 rahalist toetust kaudsete meetmete jaoks.
2. Ühisettevõtte poolt programmi „Euroopa horisont“ alusel rahastatavate meetmete suhtes võidakse kohaldada ka teises osas esitatud erisätteid.
3. Erandina programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse artikli 40 lõike 4 punktist a on õigus esitada vastuväiteid ka sellistel tulemusi loonud osalejatel, kes ei ole saanud ühisettevõttelt rahalisi vahendeid.

*Artikkel 25***Tegevuse ja finantsplaneerimine**

1. Tegevusdirektor esitab juhatusele vastuvõtmiseks tööprogrammi kavandi.
2. Tööprogramm võetakse vastu selle rakendamisele eelneva aasta lõpuks. Tööprogramm ja projektikonkursid avaldatakse ühisettevõtte veebisaidil ja programmi „Euroopa horisont“ veebisaidil ning edastatakse teavitamise eesmärgil programmikomitee asjakohasele koosseisule, et toetada koordineerimist programmi „Euroopa horisont“ üldise strateegiaga.
3. Tegevusdirektor koostab järgneva aasta eelarve projekti ja esitab selle vastuvõtmiseks juhatusele.
4. Juhatuse võtab aastaeelarve vastu selle täitmisele eelneva aasta lõpuks.
5. Aastaeelarvet kohandatakse, et võtta arvesse liidu rahalist panust, mis on ette nähtud liidu eelarvega, ja asjakohasel juhul muude liikmete kui liit ja asjakohasel juhul panustavate partnerite rahaliste panuste summasid.

*Artikkel 26***Tegevus- ja finantsaruandlus**

1. Tegevdirektor esitab kooskõlas ühissettevõtte finantsreeglitega juhatusele iga-aastase konsolideeritud tegevusaruande oma ülesannete täitmise kohta. Iga-aastane konsolideeritud tegevusaruanne tehakse üldsusele õigel ajal kättesaadavaks vastava ühissettevõtte veebisaidil.
2. Konsolideeritud tegevusaruanne sisaldab muu hulgas teavet järgmise kohta:
 - a) toimunud teadus- ja innovatsioonitegevus ning muud võetud meetmed ning vastavad kulutused;
 - b) esitatud ettepanekud, sealhulgas jaotumine õigussubjekti asukoha riikide ja eri liiki osalejate (eelkõige VKEd ja uustulnukad) kaupa;
 - c) rahastamiseks valitud kaudsed meetmed, sealhulgas jaotumine eri liiki osalejate (sealhulgas VKEd) ja riikide kaupa, näidates ära ühissettevõtte toetuse konkreetsetele osalejatele ja meetmetele;
 - d) teave ühissettevõtte avatuse kohta, sealhulgas koostöösidemete jälgimine;
 - e) muude liikmete kui liit ellu viidud lisategevus, sealhulgas jaotumine erasektorist pärit liikmete, nende koosseisu kuuluvate või nendega seotud üksuste asukoha riikide kaupa;
 - f) koostöö muude Euroopa partnerlustega, sealhulgas ühised projektikonkursid, samuti ühissettevõtte tegevuse ning riiklike või piirkondlike algatuste ja tegevuspõhimõtete vaheline koostoime.
3. Ühissettevõtte peaarvepidaja saadab esialgse raamatupidamise aastaaruande kooskõlas ühissettevõtte finantsreeglitega komisjoni peaarvepidajale ja kontrollikojale.
4. Tegevdirektor saadab eelarve haldamise ja finantsjuhtimise aruande kooskõlas ühissettevõtte finantsreeglitega Euroopa Parlamendile, nõukogule ja kontrollikojale.
5. Eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetlus toimub ühissettevõtte finantsreegleid järgides.

2. jagu

Finants sätted*Artikkel 27***Finantsreeglid**

1. Ühissetvõtte võtab vastu oma finantsreeglid kooskõlas määruse (EL, Euratom) 2018/1046 artikliga 71.
2. Finantsreeglid avaldatakse ühissettevõtte veebisaidil.

*Artikkel 28***Rahastamisallikad**

1. Ühisettevõtet rahastavad ühiselt liit, muud liikmed kui liit ja panustavad partnerid, kes katavad tegevuskulud rahalise ja mitterahalise panusega.
 2. Muud liikmed kui liit lepivad kooskõlas kohaldatavate finantsreeglitega kokku, kuidas antav ühine panus nende vahel jaotub.
 3. Ühisettevõtte tegevuskulud kaetakse järgmiste vahendite abil:
 - a) liidu rahaline panus;
 - b) erasektorist pärit liikmete või nende koosseisu kuuluvate või nendega seotud üksuste, panustavate partnerite või ühisettevõtte liikmeks oleva rahvusvahelise organisatsiooni rahaline panus;
 - c) osalevate riikide rahaline panus, kui see on kohaldatav;
 - d) artikli 2 punktis 8 määratletud mitterahaline panus.
 4. Vastavalt artiklitele 10 ja 11 koosnevad ühisettevõtte eelarvesse kantavad vahendid järgmisest:
 - a) liikmete rahaline panus ühisettevõtte halduskulude katteks, mis jaguneb igal aastal võrdselt liidu ja muude liikmete kui liit vahel, kui teises osas ei ole tulenevalt ühisettevõtte liikmeskonna eripärast sätestatud teisiti;
 - b) liikmete või panustavate partnerite rahaline panus ühisettevõtte tegevuskulude katteks;
 - c) ühisettevõtte teenitud tulu;
 - d) muu rahaline panus ning muud vahendid ja tulud.
- Käesolevas lõikes osutatud vahenditelt teenitud intresse käsitatakse ühisettevõtte tuluna.
5. Halduskulude katteks antud rahalise panuse osa, mis on jäänud kasutamata, võib teha kättesaadavaks ühisettevõtte tegevuskulude katmiseks.
 6. Kui ühisettevõtte muu liige kui liit ei täida oma rahalise panusega seotud kohustusi, teavitab tegevdirektor teda kirjalikult ja määrab selle puuduse kõrvaldamiseks mõistliku tähtaja. Kui asjaomane muu liige kui liit ei ole selleks tähtjaks oma kohustusi ikka veel täitnud, teavitab tegevdirektor komisjoni ja asjakohasel juhul osalevaid riike, pidades silmas potentsiaalsete meetmete võtmist artikli 11 lõike 8 kohaselt, ja teavitab asjaomast liiget, et ta on kaotanud kooskõlas kõnealuse artikliga juhatuses hääleõiguse.
 7. Ühisettevõtte vahendid ja tegevus on ette nähtud ühisettevõtte eesmärkide ja ülesannete täitmiseks.
 8. Kõik ühisettevõtte loodud või talle tema eesmärkide ja ülesannete täitmiseks üle antud vara kuulub ühisettevõttele.
 9. Kuludest üle jäävaid tulusid ei maksta ühisettevõtte liikmetele, välja arvatud juhul, kui juhatus otsustab teisiti või kui ühisettevõtte tegevus lõpetatakse.

*Artikkel 29***Finantskohustused**

1. Ühisettevõtte finantskohustused ei ületa rahaliste vahendite summat, mille on teinud ühisettevõttele kättesaadavaks või on eraldanud ühisettevõtte eelarvesse tema liikmed ja panustavad partnerid.
2. Artikli 3 lõike 1 punktides b, d ja h osutatud ühisettevõtete eelarvelised kulukohustused võib jagada iga-aastasteks osamakseteks. 31. detsembrini 2024 ei ületa nende osamaksetena täidetavate eelarveliste kulukohustuste kogusumma 50 % artiklis 10 sätestatud liidu maksimaalsest panusest. Alates 1. jaanuarist 2025 on vähemalt 20 % järelejäänud aastate koondeelarvest kaetud muude maksetega kui iga-aastased osamaksed.

*Artikkel 30***Liikmete finantshuvide kaitse**

1. Ühisettevõtte annab komisjoni töötajatele, teistele vastava ühisettevõtte või komisjoni volitatud isikutele ja kontrollikojaile auditite tegemiseks vajaliku juurdepääsu oma tegevuskohtadele ja valdustele ning kogu teabele, sealhulgas elektroonilisele teabele.
2. Euroopa Pettustevastasel Ametil (OLAF) on õigus korraldada haldusjuurdlust, sealhulgas kohapealseid kontrolle ja inspekteerimisi vastavalt nõukogu määruse (Euratom, EÜ) nr 2185/96⁽³³⁾ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 883/2013⁽³⁴⁾ sätetele ja neis määrustes sätestatud korras, et teha kindlaks, kas mõne käesoleva määruse alusel rahastatava kokkuleppe, otsuse või lepinguga seoses on esinenud pettust, kelmust, korruptsiooni või muud liidu finantshuve kahjustavat ebaseaduslikku tegevust.
3. Euroopa Prokuratuuril on nõukogu määruse (EL) 2017/1939⁽³⁵⁾ kohaselt õigus uurida liidu finantshuve kahjustavaid kuritegusid ja esitada süüdistusi, nagu on sätestatud kõnealuse määruse artiklis 4.
4. Ilma et see piiraks lõigete 1–3 kohaldamist, sisaldavad käesoleva määruse rakendamisest tulenevad kokkulepped, otsused ja lepingud sätteid, millega antakse komisjonile, vastavale ühisettevõttele, kontrollikojaile, Euroopa Prokuratuurile ja OLAFi sõnaselgelt õigus teha vastavalt oma pädevusele selliseid auditid, kohapealseid kontrolle ja uurimisi.
5. Iga ühisettevõtte tagab oma liikmete finantshuvide piisava kaitse, tehes asjakohast sise- ja väliskontrolli või tellides selle tegemise.
6. Iga ühisettevõtte ühineb Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahelise 25. mai 1999. aasta institutsioonide vahelise kokkuleppega, mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) sisejuurdlusti⁽³⁶⁾. Iga ühisettevõtte võtab vastu OLAFi sisejuurdluste hõlbustamiseks vajalikud meetmed.
7. Ühisettevõtte annab taotluse korral igale riiklikule kontrolliasutusele auditite tegemiseks juurdepääsu kogu teabele, mis on seotud vastava osaleva riigi riiklike panustega, sealhulgas elektroonilisele teabele.

⁽³³⁾ Nõukogu 11. novembri 1996. aasta määrus (Euratom, EÜ) nr 2185/96, mis käsitleb komisjoni tehtavat kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, et kaitsta Euroopa ühenduste finantshuve pettuste ja igasuguse muu eeskirjade eiramiste eest (EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2).

⁽³⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. septembri 2013. aasta määrus (EL, Euratom) nr 883/2013, mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdlusti ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1073/1999 ja nõukogu määrus (Euratom) nr 1074/1999 (ELT L 248, 18.9.2013, lk 1).

⁽³⁵⁾ Nõukogu 12. oktoobri 2017. aasta määrus (EL) 2017/1939, millega rakendatakse tõhustatud koostööd Euroopa Prokuratuuri asutamisel (ELT L 283, 31.10.2017, lk 1).

⁽³⁶⁾ EÜT L 136, 31.5.1999, lk 15.

*Artikkel 31***Järelauditid**

Kaudsete meetmetega seotud kulutuste järelauditeid tehakse kooskõlas programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse artikliga 53 osana programmi „Euroopa horisont“ kaudsetest meetmetest, eelkõige järgides kõnealuse määruse artikli 53 lõikes 2 osutatud auditistrateegiat.

*Artikkel 32***Siseaudit**

1. Komisjoni siseaudiitoril on ühissettevõtte suhtes samasugused volitused nagu komisjoni suhtes ning ta püüab vähendada ühissettevõtte halduskoormust.
2. Juhatus võib luua kooskõlas ühissettevõtte finantsreeglitega siseauditiüksuse.

3. jagu

Tegevussätted*Artikkel 33***Konfidentsiaalsus**

Ilma et see piiraks artiklite 34 ja 36 kohaldamist, tagab ühissettevõtte sellise konfidentsiaalse teabe kaitse, mille avalikustamine väljaspool liidu institutsioone, organeid ja asutusi võib kahjustada ühissettevõtte liikmete või ühissettevõtte tegevuses osalejate huve. Selline konfidentsiaalne teave hõlmab muu hulgas isiklikku, äri-, tundlikku, kuid salastamata, ja salastatud teavet.

*Artikkel 34***Läbipaistvus**

Ühissettevõtte valduses olevate dokumentide suhtes kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1049/2001 ⁽³⁷⁾.

*Artikkel 35***Isikuandmete töötlemine**

Kui käesoleva määruse rakendamisel on vaja töödelda isikuandmeid, tehakse seda kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2018/1725 ⁽³⁸⁾.

⁽³⁷⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2001. aasta määrus (EÜ) nr 1049/2001 üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele (EÜT L 145, 31.5.2001, lk 43).

⁽³⁸⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1725, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 45/2001 ja otsus nr 1247/2002/EÜ (ELT L 295, 21.11.2018, lk 39).

*Artikkel 36***Juurdepääs tulemustele ja teave ettepanekute kohta**

1. Ühisettevõtte teeb liidu institutsioonidele, organitele ja asutustele ning asjakohasel juhul osalevate riikide asutustele kättesaadavaks kogu teabe tema poolt rahastatavate kaudsete meetmete kohta. Selline teave hõlmab ühisettevõtte kaudsetes meetmetes osalevate toetusesaajate panuseid ja tulemusi ning mis tahes muud teavet, mida peetakse vajalikuks liidu või asjakohasel juhul osalevate riikide poliitika või programmide väljatöötamiseks, rakendamiseks, jälgimiseks ja hindamiseks. Sellist juurdepääsuõigust on võimalik kasutada üksnes mitteärilisel otstarbel ja konkurentsiväliselt ning see peab olema kooskõlas kohaldatavate konfidentsiaalsusreeglitega.

2. Liidu poliitika või programmide väljatöötamiseks, rakendamiseks, jälgimiseks ja hindamiseks edastab ühisettevõtte komisjonile teabe, mis on esitatud laekunud ettepanekutes. Seda kohaldatakse asjakohasel juhul *mutatis mutandis* osalevate riikide suhtes seoses ettepanekutega, mis hõlmavad nende territooriumil asuvaid taotlejaid ning mis piirduvad mitteärilise ja konkurentsivälise kasutamisega ning on kooskõlas asjaomaste konfidentsiaalsusreeglitega.

5. PEATÜKK

Töötajad ja vastutus

1. jagu

Töötajad, privileegid ja immunitetid*Artikkel 37***Töötajad**

1. Ühisettevõtte töötajate suhtes kohaldatakse personaleeskirju ja teenistustingimusi ning nende personaleeskirjade ja teenistustingimuste kohaldamiseks liidu institutsioonide poolt ühiselt vastu võetud eeskirju.

2. Töötajate koosseis määratakse kindlaks ühisettevõtte ametikohtade loetelus, milles näidatakse ajutiste ametikohtade arv tegevusüksuste ja palgaastmete kaupa ning lepingulist töötajate arv, väljendatuna täistööaja ekvivalentides, kooskõlas ühisettevõtte aastaelarvega.

3. Ühisettevõtte personal koosneb ajutistest ja lepingulistest töötajatest.

4. Kõik personalikulud kannab ühisettevõtte.

*Artikkel 38***Riikide lähetatud eksperdid ja praktikandid**

1. Ühisettevõtte võib kasutada riikide lähetatud eksperte ja praktikante, kelle otsene tööandja ei ole ühisettevõtte. Riikide lähetatud ekspertide arv, väljendatuna täistööaja ekvivalentides, lisatakse kooskõlas ühisettevõtte aastaelarvega artikli 37 lõikes 2 nimetatud teabele töötajate koosseisu kohta.

2. Ühisettevõtte juhatus võtab vastu otsuse, milles sätestatakse riikide ekspertide ühisettevõttesse lähetamise ja praktikantide töölevõtmise kord.

*Artikkel 39***Privileegid ja immunitetid**

Ühisettevõtte ja selle töötajate suhtes kohaldatakse ELi lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud protokoll nr 7 Euroopa Liidu privileegide ja immunitetide kohta.

2. jagu

Vastutus*Artikkel 40***Ühisettevõtete vastutus**

1. Ühisettevõtte lepingulist vastutust reguleeritakse asjakohaste lepingusätetega ning asjakohase kokkuleppe, otsuse või lepingu suhtes kohaldatava õigusega.
2. Lepinguvälise vastutuse korral heastab ühisettevõtte vastavalt liikmesriikide õigusaktide ühiste üldpõhimõtetele kogu kahju, mille tema töötajad on ülesannete täitmisel tekitanud.
3. Kõiki ühisettevõtte makseid seoses lõigetes 1 ja 2 osutatud vastutusega ning nendega kaasnevaid kulusid käsitatakse ühisettevõtte kuludena ning need kaetakse ühisettevõtte vahenditest.
4. Ühisettevõtte kannab oma kohustuste täitmise eest ainuvastutust.

*Artikkel 41***Liikmete vastutus ja kindlustus**

1. Ühisettevõtte liikmete rahaline vastutus ühisettevõtte võlgnevuste eest piirdub nende ühisettevõttesse tehtud rahalise panusega.
2. Ühisettevõtte sõlmib asjakohase kindlustuslepingu ja tagab selle kehtivuse.

*Artikkel 42***Huvide konflikt**

1. Ühisettevõtte ning tema organid ja töötajad väldivad oma tegevuses huvide konflikti.
2. Juhatus võtab kooskõlas ühisettevõtte finantsreeglite ja personalieeskirjadega vastu reeglid ühisettevõtte töötajate, oma liikmete ning muude juhatuses või ühisettevõtte teistes organites või rühmades tegutsevate isikute huvide konfliktide ärahoidmiseks ja lahendamiseks.

6. PEATÜKK

Vaidluste lahendamine*Artikkel 43***Euroopa Kohtu pädevus ja kohaldatav õigus**

1. Euroopa Liidu Kohtu pädevusse kuulub
 - a) vaidluste lahendamine tulenevalt ühisettevõtte kokkulepetes, lepingutes või otsustes sisalduvatest vahekohtuklauslitest;

- b) ühisettevõtte töötajate poolt ülesannete täitmisel tekitatud kahju hüvitamisega seotud vaidluste lahendamine;
 - c) ühisettevõtte ja tema töötajate vaheliste vaidluste lahendamine personalieeskirjades ja teenistustingimustes sätestatud piirides ja tingimustel.
2. Käesoleva määruse või muude liidu õigusaktidega reguleerimata küsimuste puhul kohaldatakse ühisettevõtte asukohariigi õigust.

Artikkel 44

Kaebused Euroopa Ombudsmanile

Otsuste peale, mille ühisettevõtte on käesoleva määruse rakendamisel vastu võtnud, võib esitada kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 228 ombudsmanile kaebuse.

7. PEATÜKK

Tegevuse lõpetamine

Artikkel 45

Tegevuse lõpetamine

1. Ühisettevõtte tegevus lõpetatakse artiklis 3 sätestatud ajavahemiku lõppemisel.
2. Lisaks lõikele 1 käivitub ühisettevõtte tegevuse lõpetamise menetlus automaatselt, kui liit või kõik muud liikmed kui liit astuvad ühisettevõttest välja.
3. Ühisettevõtte tegevuse lõpetamise menetluse jaoks määrab juhatus ühe või mitu likvideerijat, kes järgivad juhatuse otsuseid.
4. Lõpetamismenetluse ajal kasutatakse ühisettevõtte vara ühisettevõtte kohustuste ja ühisettevõtte tegevuse lõpetamisega seotud kulude katmiseks. Ülejääk jagatakse tegevuse lõpetamise ajaks alles jäänud ühisettevõtte liikmete vahel proportsionaalselt nende rahalise panusega ühisettevõttesse. Selliselt liidule jaotatud ülejääk kantakse tagasi liidu eelarvesse.
5. Selleks et tagada kõigi likvideeritava ühisettevõtte sõlmitud kokkulepete või vastu võetud otsuste ning ühisettevõtte tegutsemisajast kauem kestvate hankelepingute asjakohane haldamine, kehtestatakse ajutine menetlus.

TEINE OSA

ERISÄTTED KONKREETSETE ÜHISETTEVÕTETE KOHTA

I JAOTIS

BIORESSURSIPÕHISE RINGMAJANDUSEGA EUROOPA ÜHISETTEVÕTE

Artikkel 46

Bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa ühisettevõtte lisaeesmärgid

1. Peale artiklites 4 ja 5 sätestatud eesmärkide on bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa ühisettevõttel järgmised üldeesmärgid:
 - a) kiirendada innovatsiooniprotsessi ja bioressursipõhiste innovatiivsete lahenduste väljatöötamist;

- b) kiirendada olemasolevate väljakujunenud ja innovatiivsete bioressursipõhiste lahenduste kasutuselevõttu turul;
 - c) tagada bioressursipõhiste tööstussüsteemide hea keskkonnatoime.
2. Bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa ühissetevõtte erieesmärgid on järgmised:
- a) süvendada valdkonnaülest teadus- ja uuendustegevust, et bioteaduste ja teiste teadusvaldkondade areng aitaks kaasa kestlike bioressursipõhiste lahenduste väljatöötamisele ja tutvustamisele;
 - b) suurendada ja lõimida liidu sidusrühmade teadus- ja innovatsioonisuutlikkust, et kasutada ära biomajanduse kohalikud võimalused, eelkõige vähem arenenud suutlikkusega piirkondades;
 - c) suurendada teadus- ja innovatsioonisuutlikkust, et lahendada keskkonnaprobleeme ja töötada välja kestlikumad bioressursipõhised uuendused, tagades kestlikkuse küsimuste ja keskkonnatoime lõimimise kogu innovatsiooniahelasse ja tulevastesse innovatiivsetesse lahendustesse;
 - d) tugevdada bioressursipõhiste teadus- ja innovatsiooniprotsesside lõimimist liidu bioressursipõhisesse tööstusesse ning suurendada teadusuuringutes ja innovatsioonis osalejate, sealhulgas lähteainete tarnijate kaasatust bioressursipõhistes väärtusahelates;
 - e) vähendada bioressursipõhiste ettevõtete ja projektide teadus- ja innovatsiooniinvesteeringutega seotud riski;
 - f) tagada, et bioressursipõhiste teadus- ja innovatsiooniprojektide väljatöötamisel ja elluviimisel võetakse arvesse ringlus- ja keskkonnakaalutlusi, sealhulgas panust kliimaneutraalsuse ja nullsaaste eesmärgi saavutamisse, ning soodustada nende aktsepteerimist ühiskonna poolt.

Artikkel 47

Bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa ühissetevõtte lisäülesanded

Peale artiklis 5 sätestatud ülesannete täidab bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa ühissetevõtte järgmisi ülesandeid:

- a) tagab, et ühissetevõtte eesmärgid täidetakse avaliku ja erasektori partnerite teadus- ja innovatsioonitegevuse kavandamise kaudu;
- b) kaasab avaliku ja erasektori rahalisi vahendeid oma teadus- ja innovatsioonitegevuse rahastamiseks;
- c) toetab mitut valdkonda hõlmavaid ja suurt mõju avaldavaid teadus- ja innovatsiooniprojekte, mis soodustavad tööstuse bioressursipõhise innovatsiooni, et saavutada oma eesmärgid;
- d) suurendab oma teadus- ja innovatsioonitegevust terves innovatsiooniahelas, alates madalatest tehnoloogilise valmiduse tasemetest kuni kõrgeteni;
- e) kaasab projektitegevusse teadusuuringutes ja innovatsioonis osalejaid, sealhulgas lähteainete tarnijaid maapiirkondadest, rannikualadelt, linnadest ja piirkondadest, kelle potentsiaali biotoorainel põhineva väärtusahela väljatöötamiseks ei ole veel ära kasutatud;
- f) tagab, et ühissetevõtte teadus- ja innovatsioonitegevuses keskendutakse üldsusele huvi pakkuvatele küsimustele – eelkõige biotoorainel põhineva tööstuse keskkonna- ja kliimamõjule –, et mõista, millised on asjakohased probleemid, ja töötada välja nende lahendused;
- g) toetab ühissetevõtte raames teadusuuringutes ja innovatsioonis osalejate ning tööstuse sidusrühmade vahelist suhtlust ja koostööd, et suurendada teadlikkust kiiresti arenevate teadmiste ja tehnoloogia kohta ning hõlbustada valdkonna- ja sektoriülest koostööd ja innovatiivsete bioressursipõhiste lahenduste kasutuselevõttu turul;
- h) kaasab riiklike ja piirkondlike asutusi, kes suudavad luua soodsamaid tingimusi innovatiivsete bioressursipõhiste lahenduste kasutuselevõtuks turul;

- i) toetab standardite väljatöötamisele suunatud arutelu, et hõlbustada innovatiivsete bioressursipõhiste lahenduste kasutuselevõttu turul.
- j) määrab teaduspõhised kestlikkuse kriteeriumid ja tulemuslikkuse võrdlusnäitajad, kohaldab ja jälgib neid kogu ühissetevõtte teadus- ja innovatsioonitegevuses ning innustab biotoorainel põhinevat tööstust neid kasutama ka algatuse väliselt;
- k) teavitab poliitikakujundajaid, tööstust, vabäühendusi, kodanikuühiskonda ja tarbijaid üldiselt innovatiivsetest bioressursipõhistest lahendustest ja julgustab neid kasutama.

Artikkel 48

Liikmed

Bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa ühissetevõtte liikmed on:

- a) liit, keda esindab komisjon;
- b) biotoorainel põhineva tööstuse konsortsium, mis on Belgia õiguse alusel registreeritud mittetulundusühendus ja mis saab liikmeks, kui ta on teatanud bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa ühissetevõttega ühinemise otsusest kinnituskirjaga, mis ei sisalda ühinemiseks muid tingimusi peale nende, mis on sätestatud käesolevas määruses;
- c) assotsieerunud liikmed, kes on valitud juhatuse otsusega kooskõlas artikliga 7.

Artikkel 49

Liidu rahaline panus

Liidu rahaline panus, sealhulgas EMP assigneeringud, bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa ühissetevõtte haldus- ja tegevuskulude katmiseks on kuni 1 000 000 000 eurot, sealhulgas kuni 23 500 000 eurot halduskuludeks.

Artikkel 50

Muude liikmete kui liidu panus

Bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa ühissetevõtte muud liikmed kui liit maksavad või lasevad enda koosseisu kuuluvatel või endaga seotud üksustel maksta artiklis 3 sätestatud ajavahemikus kokku vähemalt 1 000 000 000 euro suuruse summa, sealhulgas kuni 23 500 000 eurot halduskuludeks.

Artikkel 51

Lisategevuse ulatus

1. Biotoorainel põhineva tööstuse konsortsium esitab või selle koosseisu kuuluvad või sellega seotud üksused esitavad igal aastal ettepaneku lisategevuse kohta, olenemata juhatuse artikli 17 lõike 2 punkti n kohasest õigusest otsustada lisategevuse kava üle ning kooskõlas artikli 2 punktidega 9 ja 10. Lisategevus on bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa ühissetevõtte projektide ja tegevusega otseselt seotud tegevus, sealhulgas eelkõige:

- a) investeeringud uut väärtusahelat kajastavatesse uutesse rajatistesse, sealhulgas investeeringud vastupidavatesse seadmetesse, vahenditesse ja kaasnevasse taristusse, eeskätt seoses piirkondliku kasutuselevõtuga ja selle kestlikkuse kinnitamisega;
- b) investeeringud uude innovatiivsesse ja kestlikusse tootmisettevõttesse või juhtprojekti;
- c) investeeringud uutesse teadusuuringutesse ja innovatsiooni ning põhjendatud taristusse, sealhulgas rajatistesse, vahenditesse, vastupidavatesse seadmetesse või katserajatistesse (teaduskeskused);

- d) standardimistegevus;
 - e) teavitamine ja levitamine ning teadlikkuse suurendamine.
2. Projektidega otseselt seotud investeeringud on eelkõige:
- a) bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa ühissetevõtte projekti elluviimiseks vajalikud rahastamiskõlbmatud investeeringud selle projekti kestel;
 - b) bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa ühissetevõtte projektiga paralleelselt tehtav investeering, millega täiendatakse projekti tulemusi ja parandatakse selle tehnoloogilise valmiduse taset;
 - c) bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa ühissetevõtte projekti tulemuste kasutuselevõtuks vajalikud investeeringud pärast projekti lõppu kuni bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa ühissetevõtte tegevuse lõpetamiseni. Põhjendatud juhtudel võib arvesse võtta varasema algatuse (BPT ühissetevõtte) projektide tulemuste kasutuselevõttuga seotud investeeringuid.

Artikkel 52

Bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa ühissetevõtte organid

Bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa ühissetevõtte organid on:

- a) juhatus,
- b) tegevdirektor,
- c) riikide esindajate rühm,
- d) teaduskomitee,
- e) kasutuselevõtu rühmad.

Artikkel 53

Juhatusse koosseis

Juhatusse kuuluvad järgmised isikud:

- a) liidu nimel viis komisjoni esindajat ning
- b) muude liikmete kui liidu viis esindajat, kellest vähemalt üks peaks esindama VKESid.

Artikkel 54

Juhatusse toimimine

1. Muudele liikmetele kui liit kuulub kokku 50 % hääleõigusest.
2. Erandina artikli 16 lõikest 4 valib juhatus oma esimehe kaheks aastaks.
3. Juhatus peab korralisi koosolekuid neli korda aastas.
4. Peale lõike 2 osutatud koosolekute kutsub juhatus vähemalt kord aastas kokku ka strateegilise koosoleku, mille peamised eesmärgid on teha kindlaks kestliku biotoorainel põhineva tööstuse probleemid ja võimalused ning anda bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa ühissetevõttele täiendav strateegiline suund.
5. Strateegilisele koosolekule kutsutakse ka teisi juhtivate Euroopa bioressursipõhiste ettevõtete tegevjuhte või otsustusõigusega juhte ja komisjon.

*Artikkel 55***Teaduskomitee**

1. Teaduskomitee on bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa ühissettevõtte teaduslik nõuandeorgan, millele on osutatud artikli 21 lõikes 1.
2. Teaduskomiteel ei tohi olla rohkem kui 15 alalist liiget.
3. Teaduskomitee esimees valitakse kaheks aastaks.
4. Teaduskomitee loob nõuetekohase profiiliga ekspertidest koosneva rakkerühma, et aidata tagada piisavat tähelepanu tööprogrammi kõigile kestlikkusega seotud aspektidele. Võimaluse korral hõlmavad teaduskomitee tööprogrammi käsitlevad nõuanded ringluse, keskkonnasäästlikkuse ja bioloogilise mitmekesisuse säilitamise ja suurendamise aspekte ning laiemaid bioressursipõhiste süsteemide ja seotud väärtusahelate kestlikkuse aspekte.

*Artikkel 56***Kasutuselevõtu rühmad**

1. Artikli 22 kohaselt luuakse üks või mitu kasutuselevõtu rühma. Kasutuselevõtu rühmade ülesanne on nõustada juhatust bioressursipõhise innovatsiooni turul kasutuselevõtu küsimustes ja soodustada kestlike ringmajandusega bioressursipõhiste lahenduste kasutamist.
2. Kasutuselevõtu rühmade koosseis tagab asjakohase teemavaldkonna ja bioressursipõhise innovatsiooni sidusrühmade laiapõhjalise esindatuse. Iga sidusrühm peale biotoorainel põhineva tööstuse konsortsiumi liikmete ja nende koosseisu kuuluvate või nendega seotud üksuste võib väljendada oma huvi saada kasutuselevõtu rühma liikmeks. Juhatus määrab kasutuselevõtu rühmade suuruse ja koosseisu, nende liikmete volituste kestuse ja pikendamise võimaluse ning valib nende liikmed.
3. Kasutuselevõtu rühmade koosolekud toimuvad vähemalt kord aastas. Esimesel koosolekul võtavad kasutuselevõtu rühmad vastu oma kodukorra. Kodukorra peab heaks kiitma juhatus. Kasutuselevõtu rühmade erakorralised koosolekud kutsutakse kokku juhatuse, esimehe või asjaomase kasutuselevõtu rühma liikmete enamuse nõudmisel.
4. Kasutuselevõtu rühmad valivad esimehe ja iga teemavaldkonna aseesimehe kaheks aastaks. Esimees koordineerib tegevust ja esindab kasutuselevõtu rühma. Esimeest võib kutsuda osalema vaatlejana teaduskomitee ja riikide esindajate rühma koosolekutel.
5. Juhatus nõudmisel esitavad kasutuselevõtu rühmad soovitusi bioressursipõhise innovatsiooni kasutuselevõtuga seotud küsimustes. Kasutuselevõtu rühmad võivad igal ajal esitada juhatusele soovitusi ka omal algatusel.

II JAOTIS

KESKKONNAHOIDLIKU LENNUNDUSE ÜHISSETEVÕTE*Artikkel 57***Keskkonnahoidliku lennunduse ühissetevõtte lisaeesmärgid**

1. Peale artiklites 4 ja 5 sätestatud eesmärkide on keskkonnahoidliku lennunduse ühissetevõttel järgmised üldeesmärgid:
 - a) aidata vähendada lennunduse ökoloogilist jalajälge, soodustades kliimaneutraalse lennundustehnoloogia väljatöötamist, et võtta see võimalikult kiiresti kasutusele, aidates seeläbi märkimisväärselt kaasa Euroopa roheline kokkuleppe üldiste eesmärkide saavutamisele, eelkõige seoses eesmärgiga vähendada liidu kasvuhoonegaaside netoheidet 2030. aastaks vähemalt 55 % võrreldes 1990. aasta tasemega ning liikuda hiljemalt 2050. aastaks kliimaneutraalsuse saavutamise suunas;

- b) tagada, et lennundusega seotud teadus- ja innovatsioonitegevus, erilise rõhuasetusega murrangulise tehnoloogia algatustel, aitab kaasa liidu lennundussektori kestlikule konkurentsivõimele maailmas, ning tagada, et kliimaneutraalne lennundustehnoloogia vastab asjakohastele lennundusohutuse ja -julgestuse nõuetele ja et lennundus on endiselt turvaline, usaldusväärne, kulutõhus ja toimiv reisijate- ja kaubaveo liik;
 - c) arendada Euroopa lennundusalast teadus- ja innovatsioonisuutlikkust.
2. Keskkonnahoidliku lennunduse ühissettevõtte erieesmärgid on järgmised:
- a) kaasata ja tutvustada murrangulist ja innovatiivset õhusõidukitehnoloogiat, millega suudetakse 2030. aastaks vähendada kasvuhoonegaaside netoheidet vähemalt 30 % võrreldes sellega, mida võimaldab 2020. aasta tipp tehnoloogia, sillutades samal ajal teed 2050. aastaks kliimaneutraalse lennunduse saavutamisele;
 - b) tagada, et innovatiivsete lahenduste tehnoloogiline ja potentsiaalne tootmisvalmidus toetab murranguliste uute toodete ja teenuste loomist 2035. aastaks eesmärgiga vahetada 2050. aastaks välja 75 % õhusõidukipargist ning töötada välja innovatiivne, usaldusväärne, turvaline ja kulutõhus Euroopa lennundussüsteem, mis on võimeline saavutama hiljemalt 2050. aastaks kliimaneutraalsuse eesmärgi;
 - c) laiendada ja toetada kliimaneutraalsete lennundusalaste teadusuuringute ja innovatsiooni väärtusahelate lõimimist, mis hõlmaks akadeemilisi ringkondi, teadusasutusi, tööstust ja VKEsid, kasutades ära ka koostoiمة teiste riiklike ja Euroopaga seotud programmidega ning toetades tööstusega seotud oskuste kasutuselevõttu kogu väärtusahelas.

Artikkel 58

Keskkonnahoidliku lennunduse ühissettevõtte lisaülesanded

Peale artiklis 5 sätestatud ülesannete täidab keskkonnahoidliku lennunduse ühissettevõtte järgmisi ülesandeid:

- a) avaldab oma veebisaidil ja asjakohastel komisjoni veebisaitidel kogu teabe, mis on vajalik keskkonnahoidliku lennunduse ühissettevõtet käsitlevate avatud projektikonkursside ettevalmistamiseks ja esitamiseks;
- b) jälgib ja hindab tehnoloogia arengut liikumisel artiklis 57 sätestatud üldiste ja erieesmärkide täitmise suunas;
- c) hõlbustab täielikku juurdepääsu andmetele ja teabele komisjoni järelevalve all toimivaks lennundusvaldkonna teadusuuringute ja innovatsiooni mõju sõltumatuks jälgimiseks;
- d) komisjoni taotluse korral aitab komisjonil koordineerida selliste normide ja standardite kehtestamist ja väljatöötamist, mis toetavad keskkonnahoidliku lennunduse lahenduste kasutuselevõttu turul, eelkõige korraldab ta uuringuid ja simulatsioone ning annab tehnikaalast nõu, võttes seejuures arvesse vajadust kõrvaldada turule sisenemist takistavad tegurid.

Artikkel 59

Liikmed

1. Keskkonnahoidliku lennunduse ühissettevõtte liikmed on:
- a) liit, keda esindab komisjon;
 - b) I lisas loetletud asutajaliikmed, kui nad on teatanud keskkonnahoidliku lennunduse ühissettevõttega ühinemise otsusest kinnituskirjaga, mis ei sisalda nende ühinemiseks muid tingimusi peale nende, mis on sätestatud käesolevas määruses;
 - c) assotsieerunud liikmed, kes on valitud juhatuse otsusega kooskõlas artikliga 7.

2. Lisaks artikli 7 lõikes 1 sätestatule võib juhatus keskkonnahoidliku lennunduse ühissetevõtte loomisele järgneva esimese kuue kuu jooksul valida assotsieerunud liikmeid nimekirjast, mis on koostatud pärast komisjoni poolt enne ühissetevõtte loomist esitatud avalikku osalemiskutset. Artikli 7 lõike 2 tingimusi kohaldatakse *mutatis mutandis*.

Artikkel 60

Liidu rahaline panus

Liidu rahaline panus, sealhulgas EMP assigneeringud, keskkonnahoidliku lennunduse ühissetevõtte haldus- ja tegevuskulude katmiseks on kuni 1 700 000 000 eurot, sealhulgas kuni 39 223 000 eurot halduskuludeks.

Artikkel 61

Muude liikmete kui liidu panus

Keskkonnahoidliku lennunduse ühissetevõtte muud liikmed kui liit maksavad või lasevad enda koosseisu kuuluvatel või endaga seotud üksustel maksta artiklis 3 sätestatud ajavahemikus kokku vähemalt 2 400 000 000 euro suuruse summa, sealhulgas kuni 39 223 000 eurot halduskuludeks.

Artikkel 62

Lisategevuse ulatus

1. Artikli 11 lõike 1 punkti b tähenduses võib lisategevus hõlmata järgmist:
 - a) keskkonnahoidliku lennunduse ühissetevõtte kaudsete meetmetega hõlmatud tegevus, mida ei rahastata selliste kaudsete meetmete raames;
 - b) keskkonnahoidliku lennunduse ühissetevõtte tööprogrammiga otseselt seotud tegevus;
 - c) teadus- ja innovatsioonitegevus, mis tugineb keskkonnahoidliku lennunduse ühissetevõtte või varasema algatuse rahastatud tegevusele;
 - d) strateegilise teadusuuringute ja innovatsiooni kavaga otseselt seotud ning liidu riiklike või piirkondlike programmide raames kaasrahastatavate projektide teadus- ja innovatsioonitegevus;
 - e) strateegilise teadusuuringute ja innovatsiooni kava projekte täiendavad erasektori teadus- ja innovatsiooniprojektid ning tegevus, mis aitab kaasa tööstusele eriomaste oskuste kasutuselevõtule kogu väärtusahelas;
 - f) tegevus, mis toob kaasa selliste liidu rahastuseta projektide tulemuste kasutuselevõtu või kasutamise, mis on pärit keskkonnahoidliku lennunduse ühissetevõttest või varasematest algatustest või mõlematest;
 - g) Euroopa standardimis- ja sertifitseerimistegevus, mis on seotud keskkonnahoidliku lennunduse ühissetevõtte projektidest või varasematest algatustest pärinevate keskkonnahoidliku lennunduse lahendustega.
2. Lisategevusel on selgesti kindlaks määratud tulemused.

Artikkel 63

Keskkonnahoidliku lennunduse ühissetevõtte organid

Keskkonnahoidliku lennunduse ühissetevõtte organid on:

- a) juhatus,
- b) tegevdirektor,
- c) riikide esindajate rühm,

- d) tehniline komitee,
- e) Euroopa keskkonnahoidliku lennunduse teaduslik nõuandeorgan.

Artikkel 64

Juhatusse koosseis

Juhatusse kuuluvad järgmised isikud:

- a) liidu nimel kaks komisjoni esindajat;
- b) muude liikmete kui liidu 15 esindajat, kelle on valinud endi hulgast asutajaliikmed ja assotsieerunud liikmed, tagades lennunduse väärtusahela, näiteks õhusõidukite koostajate, mootorite tootjate ja seadmete valmistajate tasakaalustatud esindatuse. Juhatus kehtestab oma kodukorras rotatsiooninõude, mille alusel määratakse kohti muudele liikmetele kui liit, võttes arvesse soolist tasakaalu. Valitavate esindajate hulka kuulub vähemalt üks Euroopa VKEde esindaja, vähemalt kaks teadusasutuste esindajat ja vähemalt üks kõrgharidusasutuste esindaja.

Artikkel 65

Juhatusse toimimine

1. Muudele liikmetele kui liit kuulub kokku 50 % hääleõigusest.
2. Erandina artikli 16 lõikest 4 on juhatuse eesistuja liidu nimel tegutsev komisjon ja kaasesistuja on muude liikmete kui liidu esindaja.
3. Euroopa keskkonnahoidliku lennunduse teadusliku nõuandeorgani, tehnilise komitee ja riikide esindajate rühma esimehed ning EASA üks esindaja osalevad juhatuse koosolekutel vaatlajatena.
4. Juhatus tagab riikide esindajate rühma või teiste nõuandvate organite tegevuse vahelise otsese seose ja selle tegevuse koordineerimise. Selleks võib juhatus samuti delegeerida liikme jälgima nende organite tegevust.

Artikkel 66

Juhatusse lisäülesanded

1. Peale artiklis 17 loetletud ülesannete täidab keskkonnahoidliku lennunduse ühissetevõtte juhatus järgmisi ülesandeid:
 - a) jälgib, kas muude liikmete kui liidu lisategevuse strateegiad on keskkonnahoidliku lennunduse seisukohast sobivad;
 - b) edendab tehnoloogia ja lahenduste kasutuselevõttu turul, et saavutada Euroopa rohelise kokkuleppe eesmärgid ja tagada ühissetevõtte artiklis 57 sätestatud erieesmärkide saavutamine;
 - c) püüab saavutada teadusuuringute ja innovatsiooni strateegilise kavaga ja keskkonnahoidliku lennunduse ühissetevõtte tööprogrammiga seotud piirkondliku, riikliku või liidu tasandi teadus- ja tutvustamistegevuse vahelist koostööd;
 - d) juhib programmi seiret ja edusammude hindamist, kasutades võrdlusalusena mõjunäitajaid ja artikli 57 lõikes 2 sätestatud keskkonnahoidliku lennunduse ühissetevõtte erieesmärgid;
 - e) tagab kooskõlas keskkonnahoidliku lennunduse ühissetevõtte eesmärkidega programmi Clean Sky 2 tehniliste prioriteetide ning teadus- ja innovatsioonitegevuse jätkuva juhtimise ja ülemineku haldamise kuni nende lõpuleviimiseni ning kindlustab asjakohasel juhul tulemuste ülekandmise keskkonnahoidliku lennunduse programmi.

2. Juhatus annab hinnanguid ja teeb otsuseid seoses programmi rakendamise ja keskkonnahoidliku lennunduse ühisettevõtte eesmärkide täitmisega, sealhulgas seoses järgmisega:

- a) keskkonnahoidliku lennunduse projektikonkursside strateegiline mitmeaastane kavandamine ja nende vastavusse viimine programmi „Euroopa horisont“ eesmärkide, seotud tööprogrammide ning tehniliste prioriteetide ja teadustegevusega;
- b) programmi tehnilise ulatuse muutmine või optimeerimine, et kooskõlastada keskkonnahoidliku lennunduse ühisettevõtte tööprogrammi ja eesmärke üldise programmiga „Euroopa horisont“ ning teiste Euroopa partnerlusega seotud tööprogrammidega;
- c) nõuandvate organite soovitusel ja artiklis 58 sätestatud erimeetmed, et suurendada keskkonnahoidliku lennunduse lahenduste turuosa ja mõju kooskõlas Euroopa rohelise kokkuleppe ning selle toetamiseks võetud seotud poliitika-meetmetega.

Artikkel 67

Tegevdirektori lisäülesanded

Peale artiklis 19 sätestatud ülesannete täidab keskkonnahoidliku lennunduse ühisettevõtte tegevdirktor järgmisi ülesandeid:

- a) võtab asjakohaseid meetmeid ühisettevõtte toetatavate projektide koosmõju haldamiseks, vältides nende põhjendamatu kattumist, ja soodustab koostöötet kogu programmis;
- b) tagab, et järgitakse keskkonnahoidliku lennunduse ühisettevõtte eri organitele vajaliku teabe edastamise tähtaegu;
- c) aitab komisjonil koordineerida nõuandorganite nõuannete kohaselt keskkonnahoidliku lennunduse ühisettevõtte tegevust ja programmi „Euroopa horisont“ asjakohast teadus- ja innovatsioonitegevust, et vältida kattuvusi ja toetada koostöötet;
- d) tagab, et ühisettevõtte annab täieliku juurdepääsu andmetele ja teabele, et komisjoni otsese järelevalve all sõltumatult jälgida lennundusvaldkonna teadusuuringute ja innovatsiooni mõju, ning võtab kõik asjakohased vajalikud meetmed, et tagada selle protsessi sõltumatus keskkonnahoidliku lennunduse ühisettevõttest, näiteks avalike hangete, sõltumatute hindamiste, läbivaatamiste või ühekordsete analüüside abil. Kord aastas esitatakse juhatusele programmi seire- ja hindamisaruanne;
- e) aitab juhatusel kohendada tööprogrammi tehnilist sisu ja eelarveeraldise teadusuuringute ja innovatsiooni strateegilise kava elluviimisel, et maksimeerida keskkonnahoidliku lennunduse ühisettevõtte saavutusi.

Artikkel 68

Riikide esindajate rühm

1. Riikide esindajate rühm korraldab vähemalt kaks korda aastas koordineerimiskoosolekuid teiste asjaomaste ühisettevõtete, näiteks Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi arendava kolmanda ühisettevõtte riikide esindajate rühmaga, et toimida riiklike ja piirkondlike asutuste ning keskkonnahoidliku lennunduse ühisettevõtte vahelise ühenduslülina ja anda keskkonnahoidliku lennunduse ühisettevõttele nõu.

2. Peale artiklis 20 sätestatud ülesannete on riikide esindajate rühmal ka järgmised lisäülesanded:

- a) pakkuda meetmeid, et suurendada keskkonnahoidliku lennunduse teadus- ja innovatsioonitegevuse ning teadusuuringute ja innovatsiooni strateegilise kava eesmärkide täitmisele kaasa aitavate riiklike teadusprogrammide vastastikust täiendavust ning täiendavust rahvusvaheliste ja muude riiklike algatuste ja projektidega;

- b) toetada riiklikul või piirkondlikul tasandil erimeetmeid, mille eesmärk on suurendada VKEde osalemist keskkonnahoidliku lennunduse alastes teadusuuringutes ja innovatsioonis, sealhulgas teabeviivituste, kindlateemaliste tehniliste seminaride ja teavitamise ning muude selliste meetmete kaudu, mille eesmärk on soodustada koostööd ja lennundustehnoloogia kasutuselevõttu;
- c) innustada investeerima ühtekuuluvuspoliitika vahenditest, näiteks Euroopa Regionaalarengu Fondist, Euroopa Sotsiaalfondist, Õiglase Ülemineku Fondist ja taasterahastust „NextGenerationEU“ vahendeid keskkonnahoidliku lennunduse ühissetevõtte raames tehtavatesse teadusuuringutesse ja innovatsiooni.

Artikkel 69

Tehniline komitee

1. Tehnilisse komiteesse kuuluvad järgmised isikud:
 - a) kuni neli komisjoni esindajat ja liidu organid vastavalt juhatuses liitu esindavate isikute otsusele,
 - b) üks esindaja iga muu liikme kui liidu kohta,
 - c) üks EASA esindaja.
2. Tehnilise komitee kaasesimehed on asutajaliikmete esindaja, kes vahetub rotatsiooni korras iga kahe aasta järel, ja komisjon. Komitee annab aru juhatusesele ja sekretariaaditeenuseid osutab talle keskkonnahoidliku lennunduse ühissetevõtte.
3. Tegevdirektoril on tehnilises komitees alalise vaatleja roll. Riikide esindajate rühma ja Euroopa keskkonnahoidliku lennunduse teadusliku nõuandeorgani esindajad võivad osaleda vaatlejatena esimehe kutsel või omal soovil, mille puhul nende osalemine oleneb esimehe ja ühissetevõtte esindajate nõusolekust.
4. Tehniline komitee teeb ettepaneku oma kodukorra kohta ja esitab selle juhatusesele vastuvõtmiseks.
5. Tehniline komitee töötab välja programmi tehnoloogilise tegevuskava ja strateegia ning hoiab neid ajakohastena. Komitee esitab keskkonnahoidliku lennunduse ühissetevõtte teadustegevuse, tehnilise strateegia ja üldise teadusuuringute tegevuskava ulatuse ja kavandamise kohta ettepaneku ja asjakohasel juhul valmistab selle ette juhatuses vastuvõtmiseks. Nendes viidatud tegevuse jälgimiseks võidakse anda volitused juhatusse liikmele.
6. Tehniline komitee täidab järgmisi ülesandeid:
 - a) koostab ettepanekud teadusuuringute ja innovatsiooni strateegilise kava muutmiseks, et juhatus saaks seda arutada ja teha lõpliku otsuse;
 - b) koostab ettepanekud tööprogrammi lisatavate tehniliste prioriteetide ja teadustegevuse ning avatud projektikonkursside uurimisteemade kohta;
 - c) annab teavet riiklikul, piirkondlikul või muul tasandil kui liidu tasand kavandatud või käimasoleva teadustegevuse kohta ning esitab soovitusi keskkonnahoidliku lennunduse ühissetevõtte programmi võimaliku koostoime maksimeerimiseks vajalike meetmete kohta;
 - d) esitab juhatusesele arutamiseks ja lõplikuks otsustamiseks ettepanekud programmi tehnilise ulatuse muutmise või optimeerimise kohta, et viia keskkonnahoidliku lennunduse ühissetevõtte tööprogramm ja eesmärgid vastavusse üldise programmiga „Euroopa horisont“ ning teiste Euroopa partnerlusega seotud tööprogrammidega, nagu on kindlaks määratud teadusuuringute ja innovatsiooni strateegilises kavas;
 - e) esitab soovitusi mõju maksimeerimise kohta kooskõlas Euroopa roheline kokkuleppe eesmärkidega ja ühissetevõtte rahastatavatest kaudsetest meetmetest saadavate programmi tulemuste võimaliku kasutuselevõtu kohta turul.

*Artikkel 70***Euroopa keskkonnahoidliku lennunduse teaduslik nõuandeorgan**

1. Euroopa keskkonnahoidliku lennunduse teaduslik nõuandeorgan on keskkonnahoidliku lennunduse ühissetevõtte teaduslik nõuandeorgan, mis luuakse artikli 21 lõike 1 punkti a ja artikli 21 lõike 4 kohaselt.
2. Euroopa keskkonnahoidliku lennunduse teaduslikul nõuandeorganil on kuni 15 alalist liiget, kes ei ole selle ühissetevõtte ühegi muu organi liikmed.
3. Euroopa keskkonnahoidliku lennunduse teadusliku nõuandeorgani esimees valitakse kaheks aastaks.
4. Euroopa keskkonnahoidliku lennunduse teadusliku nõuandeorgani üks alaline liige on EASA esindaja.
5. Oma ülesannete täitmisel teeb Euroopa keskkonnahoidliku lennunduse teaduslik nõuandeorgan koostööd asjakohaste Euroopa lennunduse sidusrühmade foorumitega, nagu Euroopa lennundusalaste teadusuuringute nõuandekomisjon (ACARE).
6. Euroopa keskkonnahoidliku lennunduse teaduslik nõuandeorgan korraldab artikli 21 lõike 7 punkti f kohaselt koordineerimiskoosolekuid teiste asjaomaste ühissetevõtete, näiteks Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi arendava kolmanda ühissetevõtte nõuandvate organitega, et edendada koostoiimet ja koostööd asjakohaste liidu lennundusvaldkonna teadus- ja innovatsioonialgatuste seas ning anda keskkonnahoidliku lennunduse ühissetevõttele sellest lähtuvalt nõu.
7. Euroopa keskkonnahoidliku lennunduse teaduslik nõuandeorgan nõustab ja toetab komisjoni ja keskkonnahoidliku lennunduse ühissetevõtet ka Euroopa haridussüsteemides tehtavat lennundusalast teadustööd edendavate algatuste valdkonnas ning esitab soovitusi lennundusalaste oskuste ja pädevuse arendamise ja ajakohastatud lennundustehnika õppekavade kohta.

*Artikkel 71***Uue tehnoloogia sertifitseerimine**

1. Taotlejad, toetusesaajad või tegevdirektor võivad paluda EASA anda nõu seoses lennundusohutus-, koostalitlus- ja keskkonnastandardite järgimisega seotud küsimustele keskenduvate konkreetsete projektide ja tutvustamistegevusega, tagamaks, et need toovad kaasa õigeks ajaks välja töötatud asjakohased standardid, testimissuutlikkuse ning tootearenduse ja uue tehnoloogia kasutuselevõtu regulatiivsed nõuded.
2. Sertifitseerimistoimingute ja -teenuste suhtes kohaldatakse määruses (EL) 2018/1139 sätestatud lõive ja tasusid käsitlevaid norme.

*Artikkel 72***Erand osalemisreeglitest**

Kui see on tööprogrammi asjakohaste teemade kirjelduses igakülgset põhjendatud, võib üks õigussubjekt, kes asub liikmesriigis või assotsieerunud riigis, või konsortsium, kes ei täida programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse artikli 22 lõikes 2 sätestatud tingimust, osaleda keskkonnahoidliku lennunduse ühissetevõtte rahastatud kaudsetes meetmetes.

III JAOTIS

SAASTEVABA VESINIKU ÜHISETTEVÕTE

Artikkel 73

Saastevaba vesiniku ühisettevõtte lisaeesmärgid

1. Peale artiklites 4 ja 5 sätestatud eesmärkide on saastevaba vesiniku ühisettevõttel järgmised üldeesmärgid:
 - a) aidata kaasa komisjoni 17. septembri 2020. aasta teatise „Euroopa 2030. aasta kliimaeesmärgi suurendamine: investeerimine kliimaneutraalsesse tulevikku meie inimeste hüvanguks“, Euroopa rohelises kokkuleppes ja Euroopa kliimamääruses sätestatud eesmärkide täitmisele, suurendades liidu ambitsioone, nii et kasvuhoonegaaside heidet vähendataks 2030. aastaks võrreldes 1990. aastaga vähemalt 55 % ning hiljemalt 2050. aastaks saavutataks kliimaneutraalsus;
 - b) aidata rakendada komisjoni 2020. aasta kliimaneutraalse Euroopa vesinikustrateegiat;
 - c) tugevdada liidu saastevaba vesiniku väärtusahela konkurentsivõimet, et toetada innovatiivsete, konkurentsivõimeliste saastevabade lahenduste kiiremat turule toomist, toetades seejuures eelkõige VKEsid;
 - d) luua stiimuleid teadusuuringuteks ja innovatsiooniks saastevaba vesiniku tootmise, jaotamise, hoiustamise ja lõppkasutusele keskenduvate kasutusviiside vallas.
2. Saastevaba vesiniku ühisettevõttel on ka järgmised erieesmärgid:
 - a) suurendada teadusuuringute ja innovatsiooni, sealhulgas madalama tehnoloogilise valmiduse tasemega seotud tegevuse kaudu saastevaba vesiniku lahenduste, sealhulgas liidus välja arendatud tootmis-, jaotamis-, hoiustamis- ja lõppkasutusviiside kulutõhusust, tõhusust, töökindlust ja kogust ning parandada nende kvaliteeti;
 - b) suurendada liidu vesiniku väärtusahela teadus- ja tööstusvaldkonna osalejate teadmisi ja suutlikkust, toetades samal ajal töötusega seotud oskuste kasutuselevõttu;
 - c) tutvustada saastevaba vesiniku lahendusi, eesmärgiga võtta need kasutusele kohalikul, piirkondlikul ja liidu tasandil, seades eesmärgiks kaasata sidusrühmi kõikides liikmesriikides ning käsitledes taastuvenergia tootmist, jaotamist, salvestamist ja kasutamist transpordis ja energiamahukates tööstusharudes ning muid kasutusviise;
 - d) suurendada saastevaba vesiniku lahenduste valdkonnas üldsuse ja üksikisikute teadlikkust, heakskiitu ja nende lahenduste kasutuselevõttu, eelkõige programmi „Euroopa horisont“ kuuluvate teiste Euroopa partnerlustega tehtava koostöö kaudu.

Artikkel 74

Saastevaba vesiniku ühisettevõtte lisäülesanded

Peale artiklis 5 sätestatud ülesannete täidab saastevaba vesiniku ühisettevõtte järgmisi ülesandeid:

- a) hindab ja jälgib tehnoloogia arengut ning turule sisenemist takistavaid tehnoloogilisi, majanduslikke ja sotsiaalseid tegureid, sealhulgas tekkivatel vesinikuturgudel;
- b) aitab komisjoni poliitilistest eelisõigustest olenemata komisjoni poliitilise juhendamise ja järelevalve all välja töötada õigusnorme ja standardeid, et kõrvaldada turule sisenemist takistavad tegurid ning toetada siseturul ja maailmas asendatavust, koostalitlust ja kaubandust;
- c) toetab komisjoni, sealhulgas tehnilise oskusteabe kaudu, selle rahvusvahelistes vesinikustrateegiaga seotud algatustes, näiteks vesinikumajanduse rahvusvaheline koostöö (IPHE), innovatsioonimissioon ja saastevaba energia alane ministrite tasandi vesinikualgatus.

*Artikkel 75***Liikmed**

Saastevaba vesiniku ühissetevõtte liikmed on:

- a) liit, keda esindab komisjon;
- b) Hydrogen Europe AISBL, mis on Belgia õiguse alusel registreeritud mittetulundusühendus (edaspidi „tööstusrühmitus“) ja mis saab liikmeks, kui ta on teatanud saastevaba vesiniku ühissetevõttega ühinemise otsusest kinnituskirjaga, mis ei sisalda ühinemiseks muid tingimusi peale nende, mis on sätestatud käesolevas määruses;
- c) Hydrogen Europe Research AISBL, mis on Belgia õiguse alusel registreeritud mittetulundusühendus (edaspidi „teadusrühmitus“) ja mis saab liikmeks, kui ta on teatanud saastevaba vesiniku ühissetevõttega ühinemise otsusest kinnituskirjaga, mis ei sisalda ühinemiseks muid tingimusi peale nende, mis on sätestatud käesolevas määruses.

*Artikkel 76***Liidu rahaline panus**

Liidu rahaline panus, sealhulgas EMP assigneeringud, saastevaba vesiniku ühissetevõtte haldus- ja tegevuskulude katmiseks on kuni 1 000 000 000 eurot, sealhulgas kuni 30 193 000 eurot halduskuludeks.

*Artikkel 77***Muude liikmete kui liidu panus**

Saastevaba vesiniku ühissetevõtte muud liikmed kui liit maksavad või lasevad enda koosseisu kuuluvatel või endaga seotud üksustel maksta artiklis 3 sätestatud ajavahemikus kokku vähemalt 1 000 000 000 euro suuruse summa, sealhulgas kuni 30 193 000 eurot halduskuludeks.

*Artikkel 78***Lisategevuse ulatus**

1. Artikli 11 lõike 1 punkti b tähenduses võib lisategevus hõlmata tegevust, mis on otseselt seotud saastevaba vesiniku ühissetevõtte tegevusega ja aitab täita selle eesmäärke, sealhulgas:

- a) ärilisele kasutusele eelnevad uuringud ja katsed reaalses tingimustes;
- b) kontseptsiooni tõendamine;
- c) olemasolevate tootmisliinide parandamine nende täiustamiseks;
- d) suuremahulised juhtumiuuringud;
- e) vesinikutehnoloogia ja ohutusmeetmete kohta teadlikkuse suurendamine;
- f) projektitulemuste kasutuselevõtt ja muutmine toodeteks, projektitulemuste edasine kasutamine ja tegevus teadusuuringute ahelas kas kõrgemal tehnoloogilise valmiduse tasemel või paralleelsetes tegevusharudes.
- g) strateegilise teadusuuringute ja innovatsiooni kavaga otseselt seotud ning liidu riiklike või piirkondlike programmide raames kaasrahastatavate projektide teadus- ja innovatsioonitegevus.

2. Saastevaba vesiniku ühissetevõtte lisategevuse eesmärk on tagada koostoime saastevaba vesiniku liidu, innovatsioonimissiooni algatuse „Taastuvallikatest toodetud ja saastevaba vesinik“, Euroopa Liidu innovatsioonifondi, vesinikupiirkondade aruka spetsialiseerumise strateegia (S3) platvormi ja Euroopa teadusruumi saastevaba vesiniku katseprojektiga.

*Artikkel 79***Saastevaba vesiniku ühissettevõtte organid**

Saastevaba vesiniku ühissettevõtte organid on järgmised:

- a) juhatus,
- b) tegevdirektor,
- c) riikide esindajate rühm ning
- d) sidusrühmade rühm.

*Artikkel 80***Juhatuse koosseis**

Juhatusse kuuluvad järgmised isikud:

- a) liidu nimel tegutsevad komisjoni esindajad;
- b) kuus tööstusrühmituse esindajat, võttes arvesse geograafilist, soolist ja valdkondlikku esindatust ning ettevõtte suurust;
- c) üks teadusrühmituse esindaja.

*Artikkel 81***Juhatuse toimimine**

1. Lisaks artikli 16 lõikes 3 sätestatud hääletuskorrale on juhatuses tööstusrühmitusel 43 % hääleõigusest ja teadusrühmitusel 7 % hääleõigusest.
2. Juhatuse esimees, kelle nimetab juhatus, on erasektorist pärit liikmete esindaja.

*Artikkel 82***Juhatuse lisaülesanded**

Peale artiklis 17 loetletud ülesannete täidab saastevaba vesiniku ühissettevõtte juhatus järgmisi ülesandeid:

- a) aitab luua koostoi met liidu, riikliku või piirkondliku tasandi asjakohase tegevuse ja programmidega, eelkõige sellistega, mis toetavad saastevaba vesiniku kasutamise valdkonnas teadus- ja innovatsioonilahenduste kasutuselevõttu, taristut, haridust ja piirkondlikku arengut;
- b) määrab artikli 5 lõike 2 punkti b ja artikli 17 lõike n kohaselt strateegilise suuna, millest lähtuda koostöö tegemisel teiste Euroopa partnerlustega, sealhulgas partnerlustega, mille eesmärk on heitevaba maantee- ja veetransport, Euroopa raudtee, keskkonnahoidlik lennundus, planeedi heaolu toetavad protsessid ja süsinikuheiteta terasetootmine, kooskõlas nende vastavate teadusuuringute ja innovatsiooni strateegiliste kavade või muu samaväärse dokumendiga;
- c) ergutab Euroopa roheline kokkuleppe eesmärke teenivate tehnoloogia ja lahenduste kasutuselevõttu turul;
- d) tagab, et osana Euroopa saastevaba vesiniku partnerluse foorumi osaks oleva sõltumatu teadusliku nõuandeseminari kaudu küsitakse laiemalt teaduskogukonnalt sõltumatut arvamust ja nõu strateegilise teadusuuringute ja innovatsiooni kava, tööprogrammide ning seotud sektorite arengu kohta.

*Artikkel 83***Tegevdirektori lisäülesanded**

Peale artiklis 19 sätestatud ülesannete täidab saastevaba vesiniku ühisettevõtte tegevdirektor järgmisi ülesandeid:

- a) teeb ettepanekuid tegevuse kohta, mis soodustab koostoimet liidu, riikliku ja piirkondliku tasandi asjakohase tegevuse ja programmidega, ning viib seda ellu;
- b) toetab teisi vesinikuga seotud liidu algatusi, kui selle kiidab heaks juhatus;
- c) kutsub juhatuse heakskiidul igal aastal kokku Euroopa saastevaba vesiniku partnerluse foorumi, sealhulgas artikli 82 punktis d osutatud sõltumatu teadusliku nõuandeseminari; partnerluse foorum, mis toimub võimaluse korral koos ja paralleelselt saastevaba vesiniku liidu Euroopa vesinikufoorumiga.

*Artikkel 84***Sidusrühmade rühm**

1. Sidusrühmade rühm koosneb liidus saastevaba vesiniku tootvate, jaotavate, hoiustavate, vajavate või kasutavate sektorite esindajatest, sealhulgas teiste asjaomaste Euroopa partnerluste esindajad ja projekti „European Hydrogen Valleys Partnership“ (piirkondlike ökosüsteemide (nn vesinikuorgude) partnerlus) esindajad ning teadusringkondade esindajad.

2. Peale artiklis 22 sätestatud ülesannete on sidusrühmade rühmal järgmised ülesanded:

- a) anda teavet saastevaba vesiniku ühisettevõtte käsitletavate strateegiliste ja tehnoloogiliste prioriteetide kohta, mis on kindlaks määratud teadusuuringute ja innovatsiooni strateegilises kavas või muus samaväärses dokumendis ning seotud üksikasjalikes tehnoloogilistes tegevuskavades, võttes igakülgset arvesse seotud sektorite arengut ja vajadusi;
- b) esitada soovitusi konkreetse koostoime saavutamiseks saastevaba vesiniku ühisettevõtte ja seotud sektorite või muude lisaväärtusega koostoimet võimaldavate sektorite vahel;
- c) anda teavet Euroopa saastevaba vesiniku partnerluse foorumi ja Euroopa saastevaba vesiniku liidu Euroopa vesinikufoorumiga jaoks.

IV JAOTIS

EUROOPA RAUDTEE ÜHISSETEVÕTTE*Artikkel 85***Euroopa raudtee ühisettevõtte lisaeesmärgid**

1. Peale artiklites 4 ja 5 sätestatud eesmärkide on Euroopa raudtee ühisettevõttel järgmised üldeesmärgid:

- a) aidata luua ühtne Euroopa raudteepiirkond;
- b) tagada kiire üleminek atraktiivsemale, kasutajasõbralikule, konkurentsivõimelisele, taskukohasele, kergesti hooldatavale, tõhusale ja säästvale Euroopa raudteesüsteemile, mis kuulub laiemasse liikuvussüsteemi;
- c) toetada tugeva ja maailmas konkurentsivõimelise Euroopa raudteesektori väljaarendamist.

2. Peale lõikes 1 sätestatud eesmärkide on Euroopa raudtee ühisettevõtte järgmised erieesmärgid:
- a) hõlbustada teadus- ja innovatsioonitegevust, et saavutada integreeritud süsteemina kavandatud Euroopa raudteevõrk, kõrvaldades koostalitlust takistavad tegurid ja pakkudes täielikku integreeritust tagavaid lahendusi, mis hõlmavad liikluskorraldust, veeremit, taristut, samuti integreeritust riiklike rööpmelaiustega, nagu 1 520 mm, 1 000 mm või 1 668 mm rööpmelaiusega raudteed, ja teenuseid, ning leides parimad lahendused reisijate ja ettevõtjate vajadustele, kiirendades innovatiivsete lahenduste kasutuselevõttu, et toetada ühtset Euroopa raudteepiirkonda, samal ajal suurendades raudteetranspordi läbilaskevõimet ja töökindlust ning vähendades selle maksumust;
 - b) saavutada kestlik ja vastupidav raudteesüsteem, töötades välja heiteta ja vaikse raudteesüsteemi ja kliimamuutustele vastupanuvõimelise taristu, kohaldades raudteesektoris ringmajanduse põhimõtteid, katsetades innovatiivseid protsesse, tehnoloogiat, disaini ja materjalide kasutamist raudteesüsteemide terves olulusringis ning töötades välja muid innovatiivseid rööbastranspordi lahendusi;
 - c) töötada oma süsteemisamba kaudu, pöörates igakülgset tähelepanu küberturvalisuse aspektidele, mis keskenduvad Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2016/797⁽³⁹⁾ hõlmatud Euroopa raudteevõrgule, välja ühtne talitluskontseptsioon ning toimiv, ohutu ja kindel süsteemi ülesehitus integreeritud Euroopa raudtee liikluskorraldus-, juhtimiskontrolli- ja signaalimissüsteemi jaoks, sealhulgas automaatse rongiliikluskorralduse jaoks, mis tagab, et teadusuuringud ja innovatsioon keskenduvad kliendi vajadustele ja käitamisevajadustele, mis on ühiselt kokku lepitud ja milles ollakse ühel arvamusel, ning vastavalt arengule kohandatavad;
 - d) hõlbustada raudtee- ja ühendveeteenustega seotud teadus- ja innovatsioonitegevust, et saavutada konkurentsivõimeline, keskkonnahoidlik ja logistilise väärtusahelasse täielikult integreeritud raudtee-kaubavedu, keskendudes eriti selle automatiseerimisele ja digitaliseerimisele;
 - e) arendada näidisprojekte huvitatud liikmesriikides;
 - f) toetada tugeva ja maailmas konkurentsivõimelise Euroopa raudteesektori väljaarendamist;
 - g) võimaldada, soodustada ja kasutada ära koostoimet muu liidu poliitika, programmide, algatuste, instrumentide või fondidega, et maksimeerida oma mõju ja lisaväärtust.
3. Euroopa raudtee ühisettevõtte püüab saavutada liikmete ja partnerite geograafiliselt tasakaalustatud osalemist ühisettevõtte tegevuses. Samuti loob see kooskõlas komisjoni prioriteetidega vajalikud rahvusvahelised sidemed raudteega seotud teadusuuringute ja innovatsiooni valdkonnas.

Artikkel 86

Euroopa raudtee ühisettevõtte lisaülesanded

1. Peale artiklis 5 sätestatud ülesannete koostab Euroopa raudtee ühisettevõtte koos komisjoniga üldkava, mis töötatakse välja koostöös kõigi asjaomaste raudteesüsteemi ja raudteesektori tarnetööstuse sidusrühmadega, ja esitab selle pärast riikide esindajate rühmaga konsulteerimist juhatusele vastuvõtmiseks.
2. Komisjon võib alustada üldkava koostamist enne Euroopa raudtee ühisettevõtte loomist, konsulteerides liikmesriikide esindajatega ja kõigi asjaomaste sidusrühmadega.
3. Üldkava on ühine tulevikku suunatud tegevuskava, mis põhineb süsteemkäsitlusel. Selles määratakse kindlaks Euroopa raudtee ühisettevõtte sekkumisvaldkonnad. Üldkavas kehtestatud eesmärkides lähtutakse tulemuslikkusest ja need põhinevad artiklis 85 sätestatud eesmärkidel.
4. Üldkava võtab vastu juhatus ja selle kinnitab komisjon kooskõlas artikliga 16, välja arvatud süsteemisambaga seotud üldkava osa, mis võetakse vastu kooskõlas artikli 93 lõikega 4. Komisjon esitab üldkava enne kinnitamist nõukogule ja Euroopa Parlamendile. Edaspidi teatatakse nõukogule ja Euroopa Parlamendile kõigist tehtud muudatustest.

⁽³⁹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/797 Euroopa Liidu raudteesüsteemi koostalitluse kohta (ELT L 138, 26.5.2016, lk 44).

5. Üldkava on Euroopa raudtee ühissetevõtte strateegilise teadusuuringute ja innovatsiooni kava artikli 2 punkti 12 tähenduses. Kavas esitatakse suunised Euroopa raudtee ühissetevõtte täpsemate ülesannete kohta, eelkõige:

- a) töötada oma süsteemisamba raames välja süsteemkäsitus, mis võtab arvesse raudteetööstuse, raudteeveo-ettevõtjate, liikmesriikide ja teiste raudteesektori avaliku ja erasektori sidusrühmade vajadusi, sealhulgas kliente – näiteks reisijad, kaubasaatjad ja töötajad – esindavate organite ning väljaspool traditsioonilist raudteesektorit tegutsevate asjaomaste isikute vajadusi. Süsteemkäsitus hõlmab:
 - i) talitluskontseptsiooni ja süsteemi ülesehituse väljatöötamist, sealhulgas raudteesüsteemi tegevuse aluse moodustavate teenuste, funktsionaalsete osade ja liidete määratlemist;
 - ii) seotud kirjelduste väljatöötamist, sealhulgas liidesed, funktsionaalsete nõuete kirjeldused ja süsteeminõuete kirjeldused, mida kasutatakse direktiivi (EL) 2016/797 kohaselt loodud koostalitluse tehnilistes kirjeldustes (KTK) või standardimisprotsessides, et tõsta digitaliseerituse ja automatiseerituse taset;
 - iii) süsteemi haldamise, vigade parandamise ja ajas kohanemise suutlikkuse tagamist ning praegustelt struktuuridelt ülemineku kaalumist;
 - iv) teiste transpordiliikidega ning metroode, trammide ja teiste kergraudteesüsteemidega loodud vajalike liidete hindamise ja valideerimise tagamist, eriti kauba- ja reisijavoogude puhul;
- b) hõlbustada Euroopa raudtee ühissetevõtte eesmärkide täitmiseks vajalikku teadus- ja innovatsioonitegevust, sealhulgas madala tehnoloogilise valmiduse tasemega raudteesüsteemidele keskenduvat teadus- ja innovatsioonitegevust. Sellega seoses teeb Euroopa raudtee ühissetevõtte järgmist:
 - i) määrab kindlaks ja korraldab teadus-, innovatsiooni-, tutvustamis-, kontrolli- ja uurimistegevust, mida saab viia ellu ühissetevõtte raames, hoides ära sellise tegevuse killustatust;
 - ii) kasutab ära standardimis- ja modulaarsusvõimalusi ning hõlbustab liidete loomist teiste transpordiliikide ja süsteemidega;
 - iii) töötab välja näidisprojekte;
 - iv) arendab tihedat koostööd ja tagab koordineerimise seotud Euroopa, riigisisese ja rahvusvahelise teadus- ja innovatsioonitegevusega raudteesektoris ning vajaduse korral teistes sektorites, eelkõige raamprogrammi „Euroopa Horisont“ raames, mis võimaldab Euroopa raudtee ühissetevõttel täita tähtsat rolli raudteevaldkonnaga seotud teadus- ja innovatsioonitöös, saades samal ajal kasu teistes sektorites toimuvast teaduse ja tehnoloogia arengust;
 - v) tagab punktis iv osutatud koostööga teadustulemuste tõhusa kasutamise arendustöös, innovatsiooniläbimurrete väljatöötamises ning tutvustamistegevuse ja kasutuselevõtu kaudu turukeskses innovatsioonis;
- c) täita muid artiklites 4 ja 85 sätestatud eesmärkide saavutamiseks vajalikke ülesandeid.

Artikkel 87

Liikmed

1. Euroopa raudtee ühissetevõtte liikmed on:
 - a) liit, keda esindab komisjon;
 - b) II lisas loetletud asutajaliikmed, kui nad on teatanud ühissetevõttega ühinemise otsusest kinnituskirjaga, mis ei sisalda ühinemiseks muid tingimusi peale nende, mis on sätestatud käesolevas määruses;
 - c) assotsieerunud liikmed, kes valitakse kooskõlas artikliga 7. Assotsieerunud liikmete nimekirja kinnitab komisjon.

2. Lisaks artikli 7 lõikes 1 sätestatule võib juhatus Euroopa raudtee ühissetevõtte loomisele järgneva esimese kuue kuu jooksul valida assotsieerunud liikmeid nimekirjast, mis on koostatud pärast komisjoni poolt enne ühisevõtte loomist esitatud avalikku osalemiskutset. Artikli 7 lõike 2 tingimusi kohaldatakse *mutatis mutandis*.

Artikkel 88

Liidu rahaline panus

Liidu rahaline panus, sealhulgas EMP assigneeringud, Euroopa raudtee ühissetevõtte haldus- ja tegevuskulude katmiseks on kuni 600 000 000 eurot, sealhulgas vähemalt 50 000 000 eurot süsteemisambale ja kuni 24 000 000 eurot halduskuludeks.

Artikkel 89

Muude liikmete kui liidu panus

Euroopa raudtee ühissetevõtte muud liikmed kui liit maksavad või lasevad enda koosseisu kuuluvatel või endaga seotud üksustel maksta artiklis 3 sätestatud ajavahemikus kokku vähemalt 600 000 000 euro suuruse summa, sealhulgas kuni 24 000 000 eurot halduskuludeks.

Artikkel 90

Lisategevuse ulatus

1. Artikli 11 lõike 1 punkti b tähenduses võib lisategevus hõlmata järgmist:
 - a) Euroopa raudtee ühissetevõtte kaudsete meetmetega hõlmatud tegevus, mida ei rahastata selliste kaudsete meetmete raames;
 - b) Euroopa raudtee ühissetevõtte tööprogrammiga otseselt seotud tegevus;
 - c) teadus- ja innovatsioonitegevus, milles lähtutakse Euroopa raudtee ühissetevõtte või ühissetevõtte Shift2Rail rahastatavast tegevusest;
 - d) muude liikmete kui liidu rahastatav täiendav teadus- ja innovatsioonitegevus, millel on selge liidu lisaväärtus ning mis aitab saavutada Euroopa raudtee ühissetevõtte eesmärke;
 - e) muude liikmete kui liidu rahastatav tegevus projektides, mida rahastatakse riiklikest või piirkondlikest programmidest, mis täiendab Euroopa raudtee ühissetevõtte rahastatavat tegevust;
 - f) ühissetevõtte Shift2Rail ja Euroopa raudtee ühissetevõtte raames rahastatava tegevuse tulemuste kasutuselevõtt, edasine kasutamine, tutvustamistegevus ja standardimine ning tõrgeteta ülemineku strateegiaid ja viise ning koostalitlusvõime tehnilise kirjelduse ajakohastusi käsitlevate soovitude koostamine ning laiema kasutuselevõttuga mitteseotud Euroopa loaandmis- ja sertifitseerimistegevus.
2. Topeltarvestuse vältimiseks esitatakse liidu rahastamise liiki, taset ja allikat hõlmavad aruanded muude liikmete kui liidu rahastatava tegevuse kohta projektides, mida rahastatakse muudest Euroopa partnerlustest või muudest liidu programmidest või muude teadus- ja innovatsioonialaste jõupingutuste ja investeringutega, millel on märkimisväärne liidu lisaväärtus ja mis aitavad täita Euroopa raudtee ühissetevõtte eesmärke, ning ühissetevõtte rahastatava täiendava tegevuse kohta.

Artikkel 91

Euroopa raudtee ühissetevõtte organid

1. Euroopa raudtee ühissetevõtte organid on:
 - a) juhatus,

- b) tegevdirektor,
- c) riikide esindajate rühm,
- d) süsteemisamba juhtrühm ja
- e) kasutuselevõtu rühm.

2. Euroopa raudtee ühisetevõtte võib luua teadusliku juhtrühma või küsida teadusalast nõu sõltumatutelt akadeemilistelt ekspertidelt või ühistelt teaduslikelt nõuandeoranitel.

Artikkel 92

Juhatuse koosseis

Juhatusse kuuluvad järgmised isikud:

- a) liidu nimel kaks komisjoni esindajat,
- b) üks esindaja iga muu liikme kui liidu kohta.

Artikkel 93

Juhatuse toimimine

1. Erandina artikli 16 lõikest 4 on juhatuse eesistujaks komisjon, kes tegutseb liidu nimel.
2. Muudele liikmetele kui liit kuulub kokku 50 % hääleõigusest.
3. Euroopa Liidu Raudteeameti ja Euroopa raudteeuuringute nõuandekomisjoni (ERRAC) esindajad kutsutakse osalema juhatuse koosolekul vaatlejana ja neil on õigus juhatuse aruteludes osaleda, kuid neil ei ole hääleõigust.
4. Erandina artikli 16 lõikest 1 loetakse süsteemisambaga seotud tegevust puudutav otsus vastuvõetuks, kui see on saanud 55 % häältest, sealhulgas koosolekult puuduvate esindajate hääled.
5. Lisaks artikli 16 lõikes 5 sätestatule kohtub juhatus kord aastas üldkoosolekul, kuhu on osalema kutsutud kõik Euroopa raudtee ühisetevõtte teadus- ja innovatsioonitegevuses osalejad. Üldkoosolekul kutsutakse pidama mõttevahetust Euroopa raudtee ühisetevõtte tegevuse üldsuuna üle ja arutletakse avatult ja läbipaistvalt üldkava rakendamise edusammude teemal.

Artikkel 94

Juhatuse lisäülesanded

Peale artiklis 17 loetletud ülesannete täidab Euroopa raudtee ühisetevõtte juhatus järgmisi ülesandeid:

- a) võtab vastu üldkava ja kiidab heaks ettepanekud selle muutmiseks;
- b) võtab vastu süsteemisamba tööprogrammid, sealhulgas eelarve ja selle täitmise kava, ja nende muudatused, lähtudes süsteemisamba juhtrühma soovitustest ja tegevdirektori ettepanekutest.

Artikkel 95

Riikide esindajate rühm

Lisaks artiklis 20 sätestatule tagavad liikmesriigid, et nende vastavad esindajad esitavad koordineeritud seisukoha, mis kajastab liikmesriigi arvamusi, mida on väljendatud:

- a) komitees, mis on loodud direktiivi (EL) 2016/797 artikli 51 alusel;

- b) programmikomitees programmi „Euroopa horisont“ teemavaldkonna „Kliima, energeetika ja liikuvus“ alusel;
- c) ühtse Euroopa raudteepiirkonna komitees, mis on loodud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2012/34/EL⁽⁴⁰⁾ artikli 62 kohaselt.

Artikkel 96

Süsteemisamba juhtrühm

1. Süsteemisamba juhtrühm on Euroopa raudtee ühisetevõtte nõuandev organ, kelle ülesanne on anda nõu süsteemisamba küsimuses.
2. Süsteemisamba juhtrühma koosseisu kuuluvad komisjoni esindajad, raudtee- ja liikuvussektori ja asjaomaste organisatsioonide esindajad, Euroopa raudtee ühisetevõtte tegevdirektor, riikide esindajate rühma esimees ning Euroopa Liidu Raudteeameti ja ERRACi esindajad. Rühma koosseisu üle teeb lõpliku otsuse komisjon. Põhjendatud juhtudel võib komisjon kutsuda täiendavaid valdkonna eksperte ja sidusrühmi osalema süsteemisamba juhtrühma koosolekutel vaatlejana. Süsteemisamba juhtrühm annab oma tegevuse kohta korrapäraselt aru riikide esindajate rühmale.
3. Süsteemisamba juhtrühma eesistuja on komisjon.
4. Süsteemisamba juhtrühma soovitusel võetakse vastu konsensuse alusel. Kui konsensust ei saavutata, koostab Euroopa raudtee ühisetevõtte tegevdirektor Euroopa Liidu Raudteeameti ja komisjoniga konsulteerides juhatusele esitatava aruande, milles ta toob välja peamised ühised seisukohad ja lahkarvamused. Sellisel juhul koostab riikide esindajate rühm samuti arvamuse juhatusele esitamiseks.
5. Süsteemisamba juhtrühm võtab vastu oma kodukorra.
6. Süsteemisamba juhtrühm vastutab tegevdirektori ja juhatuse nõustamise eest järgmistes valdkondades:
 - a) lähenemisviisi talitluse ühtlustamisele ja süsteemi ülesehituse, sealhulgas üldkava asjakohase osa väljatöötamisele;
 - b) artikli 85 lõike 2 punktis c sätestatud erieesmärgi täitmine;
 - c) artikli 86 lõike 5 punktis a sätestatud ülesande täitmine;
 - d) süsteemisamba üksikasjalik iga-aastane rakenduskava kooskõlas tööprogrammidega, mille juhatuse võtab vastu artikli 94 punkti b kohaselt;
 - e) süsteemisamba edusammude jälgimine.

Artikkel 97

Kasutuselevõtu rühm

1. Artikli 22 kohaselt luuakse lahenduste kasutuselevõtule keskenduv rühm. Kasutuselevõtu rühma ülesanne on nõustada juhatust Euroopa raudtee ühisetevõtte raames välja töötatud raudteesektori innovatiivsete lahenduste turul kasutuselevõtu valdkonnas ning toetada nende kasutamist.
2. Kasutuselevõtu rühm on avatud kõikidele sidusrühmadele. Kasutuselevõtu rühma koosseis tagab keskendumise asjakohasele teemavaldkonnale ja esindatuse. Rühma koosseisu üle teeb lõpliku otsuse komisjon. Liikmete nimekirja avaldatakse Euroopa raudtee ühisetevõtte veebisaidil.

⁽⁴⁰⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. novembri 2012. aasta direktiiv 2012/34/EL, millega luuakse ühtne Euroopa raudteepiirkond (ELT L 343, 14.12.2012, lk 32).

3. Juhatuse taotlusel esitab kasutuselevõtu rühm soovitusi innovatiivsete raudteelahenduste kasutuselevõtuga seotud küsimustes. Kasutuselevõtu rühm võib soovitusi esitada ka omal algatusel.

Artikkel 98

Koostöö Euroopa Liidu Raudteeametiga

Euroopa raudtee ühissetevõtte tagab tiheda koostöö Euroopa Liidu Raudteeametiga, eelkõige seoses üldkava rakendamisega. See koostöö hõlmab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/796 ⁽⁴¹⁾ artikli 40 kohaselt järgmisi nõustamisülesandeid:

- a) teave teadusuuringutega seotud vajaduste kohta ühtse Euroopa raudteepiirkonna loomisel, mida Euroopa raudtee ühissetevõtte kajastab üldkavas ja selle muudatustes ning tööprogrammides;
- b) koostalitlus- ja ohutusala tagasiside ja nõu, mida tuleb arvesse võtta teadus- ja innovatsioonitegevuses ning täpsemalt artikli 86 lõike 5 punktis a sätestatud eesmärkide täitmiseks ellu viidava projektitegevuse ja saavutatavate tulemuste puhul;
- c) abi Euroopa raudtee ühissetevõttele selle tehtavate täiendava erikontrolli või uuringute vajalikkuse kindlaksmääramisel, sealhulgas riiklike ohutusasutuste osalemise kaudu;
- d) nõu süsteemisamba kohta;
- e) selle tagamine, et kirjelduste, sealhulgas liideste, funktsionaalsete nõuete kirjelduste ja süsteeminõuete kirjelduste väljatöötamisel võetakse arvesse koostalitluse tehnilise kirjeldusega (KTK) või standarditega seotud kogemusi ja tagasisidet.

V JAOTIS

ÜLEMAAILMSE TERVISEALGATUSE EDCTP3 ÜHISSETEVÕTTE

Artikkel 99

Ülemaailmse tervisealgatuse EDCPT3 ühissetevõtte lisaeesmärgid

1. Peale artiklites 4 ja 5 sätestatud eesmärkide on ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühissetevõttel järgmised üldeesmärgid:

- a) aidata vähendada nakkushaiguste põhjustatavat sotsiaal-majanduslikku koormust Sahara-taguses Aafrikas, toetades uue või täiustatud tervisetehnoloogia väljatöötamist ja kasutuselevõttu;
- b) aidata suurendada terviseturvet Sahara-taguses Aafrikas ja kogu maailmas, tugevdades teadus- ja innovatsioonipõhist valmisoleku- ja reageerimisvõimet nakkushaiguste kontrolli all hoidmiseks.

2. Ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühissetevõtte erieesmärgid on järgmised:

- a) arendada nakkushaiguste tõrjumiseks loodud uut või täiustatud tervisetehnoloogiat ja soodustada selle kasutamist, toetades kliiniliste uuringute teostamist Sahara-taguses Aafrikas;
- b) tugevdada Sahara-taguses Aafrikas nakkushaiguste tõrjumiseks teadus- ja innovatsioonisuutlikkust ning riiklikke terviseuuringute süsteeme;

⁽⁴¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2016. aasta määrus (EL) 2016/796, mis käsitleb Euroopa Liidu Raudteeametit ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 881/2004 (ELT L 138, 26.5.2016, lk 1).

- c) hõlbustada liikmesriikide, assotsieerunud riikide ja Sahara-taguse Aafrika riikide vahel hea koostöö saavutamist ülemaailmse tervishoiu valdkonnas seoses ühise strateegilise teadusuuringute ja innovatsiooni kavaga, et muuta Euroopa avaliku sektori investeeringud kulutõhusamaks;
- d) suurendada Sahara-taguses Aafrikas epideemiateks valmisolekut, mis hõlmab tõhusaid ja kiireid teadusuuringuid hädavajaliku diagnostika, vaktsiinide ja ravi väljatöötamiseks, et avastada varakult ja tõrjuda esilekerkivaid epideemiaohuga haiguseid;
- e) soodustada viljakate ja kestvate kontaktide ja partnerluste loomist ülemaailmsete terviseuuringute valdkonnas, arendades põhja-lõuna ja lõuna-lõuna suunalisi suhteid paljude avaliku ja erasektori organisatsioonidega.

Artikkel 100

Ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühissetevõtte lisaülesanded

Peale artiklis 5 sätestatud ülesannete täidab ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühissetevõtte järgmisi ülesandeid:

- a) arendab viljakaid suhteid Euroopa ja Aafrika elanike, rühmade ja asutuste vahel;
- b) suurendab teadlikkust asutuste ja teadusrühmade ühiste huvide ja jagatud eesmärkide kohta, et hõlbustada ja tugevdada projektide ja asutuste vahelist koostööd;
- c) aitab ühildada Euroopa ja Aafrika rahastajate, institutsioonide ja ametiasutuste ülemaailmse tervishoiu strateegiaid;
- d) kaasab avaliku, era- ja heategevussektori partneritelt lisainvesteeringuid.
- e) edendab koostööd, koostööd ja ühismeetmeid Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/947 ⁽⁴²⁾ loodud naabruspiirkonna, arengu- ja rahvusvahelise koostöö instrumendiga, eelkõige suutlikkuse suurendamiseks ning rajatiste ja taristu jagamiseks.

Artikkel 101

Liikmed

Ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühissetevõtte liikmed on:

- a) liit, keda esindab komisjon;
- b) EDCTP ühendus, mis on Madalmaade õiguse alusel registreeritud mittetulundusühendus ja mis saab liikmeks, kui ta on teatanud ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühissetevõttega ühinemise otsusest kinnituskirjaga, mis ei sisalda ühinemiseks muid tingimusi peale nende, mis on sätestatud käesolevas määruses.

Artikkel 102

Liidu rahaline panus

Liidu rahaline panus, sealhulgas EMP assigneeringud, ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühissetevõtte haldus- ja tegevuskulude katmiseks on kuni 800 000 000 eurot, sealhulgas kuni 59 756 000 eurot halduskuludeks, ning hõlmab järgmist:

- a) kuni 400 000 000 eurot, tingimusel et muude liikmete kui liidu või nende koosseisu kuuluvate või nendega seotud üksuste panus on selle summaga vähemalt võrdne;
- b) kuni 400 000 000 eurot, tingimusel et panustavate partnerite või nende koosseisu kuuluvate või nendega seotud üksuste panus on selle summaga vähemalt võrdne.

⁽⁴²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/947, millega luuakse naabruspiirkonna, arengu- ja rahvusvahelise koostöö instrument „Globaalne Euroopa“, muudetakse otsust nr 466/2014/EL ja tunnistatakse see kehtetuks ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) 2017/1601 ja nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 480/2009 (ELT L 209, 14.6.2021, lk 1).

Kui punkti b tingimus ei ole täidetud, suurendatakse punktis a osutatud summat kuni 400 000 000 euro võrra, tingimusel et vastavalt artikli 103 lõikes 1 sätestatud panustavad muud liikmed kui liit või nende koosseisu kuuluvad või nendega seotud üksused vähemalt sama suure summa, mille võrra liidu panust suurendatakse.

Artikkel 103

Muude liikmete kui liidu panus

1. Ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühissettevõtte muud liikmed kui liit maksavad või lasevad enda koosseisu kuuluvatel või endaga seotud üksustel maksta artiklis 3 sätestatud ajavahemikus kokku vähemalt 439 878 000 euro suuruse summa.
2. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud panus koosneb artikli 11 lõikes 1 sätestatud panustest ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühissettevõttesse. Erandina artikli 11 lõikest 1 võib see panus olla rahaline panus.

Artikkel 104

Lisategevuse ulatus

1. Ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühissettevõtte lisategevust kavandab ja selle viib kooskõlastatult, integreeritult ja sidusalt ellu EDCTP ühendus ja selle koosseisu kuuluvad või sellega seotud üksused ning selles tegevuses järgitakse ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 strateegilist teadusuuringute ja innovatsiooni kava.
2. Artikli 11 lõike 1 punkti b kohaldamiseks võib lisategevus hõlmata tegevust, mis on otseselt seotud ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühissettevõtte tegevusega ja aitab täita selle eesmäärke, sealhulgas:
 - a) EDCTP ühenduse koosseisu kuuluvate või sellega seotud üksuste tegevus, mis on kooskõlastatud EDCTP ühenduse koosseisu kuuluvate või sellega seotud teiste üksuste sarnase tegevusega ja mida juhitakse sõltumatult riiklike rahastamisreeglite kohaselt;
 - b) Sahara-taguse Aafrika riiklike teadusasutuste tegevus;
 - c) koostöövõrkude ja partnerluste loomist toetav tegevus, mis aitab luua suhteid paljude avaliku ja erasektori organisatsioonidega;
 - d) toetus ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühissettevõttega seotud teadustaristute, nagu kliiniliste uuringute võrgustike või kohortide arendamiseks ning toetus tervisesüsteemide valmisoleku suurendamiseks, et teha teadusuuringuid ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühissettevõtte kohaldamisalas.

Artikkel 105

Ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühissettevõtte organid

Ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühissettevõtte organid on:

- a) juhatus,
- b) tegevdirektor,
- c) teaduskomitee ja
- d) sidusrühmade rühm.

Artikkel 106

Juhatusse koosseis

Juhatusse kuuluvad järgmised isikud:

- a) liidu nimel kuus komisjoni esindajat,
- b) kuus EDCTP ühenduse esindajat.

*Artikkel 107***Juhatuse toimimine**

EDCTP ühendusele kuulub 50 % hääleõigusest.

*Artikkel 108***Teaduskomitee**

1. Artikli 21 lõike 1 punkti a kohaselt on teaduskomitee ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühisettevõtte teaduslik nõuandeorgan.
2. Lisaks artikli 21 lõikes 2 sätestatule tagab teaduskomitee Aafrika riikidelt saadud teadusnõu arvessevõtmise.
3. Peale artiklis 21 loetletud ülesannete on teaduskomiteel järgmised ülesanded:
 - a) aidata kujundada ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühisettevõtte tegevuse strateegilist ja teaduslikku kavandamist;
 - b) anda nõu kõigi sidusrühmadega koostoitmet ja partnerlusi soodustavate strateegiate kohta;
 - c) aidata vastavalt vajadusele koostada ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühisettevõttega seotud strateegilisi ja teaduslikke dokumente;
 - d) anda ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühisettevõttele strateegilist ja teadusalast nõu ning tagada käimasolevate projektide edukas lõpuleviimine;
 - e) teha kindlaks strateegilised vajadused ja prioriteedid uute kliiniliste sekkumiste kiiremaks väljatöötamiseks või olemasolevate sekkumiste kiiremaks täiustamiseks, sealhulgas nende eesmärkide täitmiseks vajalik koolitus, kontaktide loomine ja suutlikkuse suurendamine;
 - f) vaadata üle vaesusega seotud ja tähelepanuta jäetud haigused, et määrata kindlaks ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühisettevõtte roll partnerluses teiste sidusrühmadega, et kiirendada nende haiguste vastaste sekkumiste väljatöötamist või täiustamist;
 - g) hinnata maailma suundumusi tootearenduses ja kriitilise tähtsusega etapi võimalusi tulevaste toodete arendamiseks;
 - h) anda nõu mis tahes projektikonkursside ja teiste programmide läbivaatamisel;
 - i) toetada ja anda nõu seoses ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühisettevõtte seire- ja hindamisraamistikuga ning ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühisettevõtte rahastatavate toetuste abil saavutatud teadustulemuste ja strateegilise mõju seire valdkonnas;
 - j) anda nõu ja pakkuda abi ning osaleda ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühisettevõtte töörühmades, sidusrühmade kohtumistel, EDCTP foorumil ja muudel asjakohastel üritustel.
4. Esimees koostab teaduskomitee eelmise aasta tegevuse ja saavutuste kohta aastaaruande ning esitab selle heakskiitmiseks juhatusele.

*Artikkel 109***Sidusrühmade rühm**

1. Sidusrühmade rühmas on tasakaalustatult esindatud sidusrühmad geograafilise, temaatilise ja soolise jaotuse lõikes, sealhulgas eelkõige Aafrika eksperditeadmiste poolest.
2. Peale artiklis 22 sätestatud ülesannete on sidusrühmade rühmal ka järgmised ülesanded:
 - a) anda teavet ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühisettevõtte käsitletavate teaduslike, strateegiliste ja tehnoloogiliste prioriteetide kohta, mis on kindlaks määratud strateegilises teadusuuringute ja innovatsiooni kavas või muus samaväärses dokumendis, võttes arvesse ülemaailmse tervise sektori ja seotud sektorite arengut ja vajadusi;

- b) esitada soovitusi konkreetse koostoime loomiseks ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühisettevõtte ja seotud sektorite või muude lisaväärtusega koostoimet võimaldavate sektorite vahel;
- c) anda teavet EDCTP foorumile.

Artikkel 110

Rahastamiskõlblikkus

1. Vastavalt programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse artikli 17 lõikele 2 ja erandina selle artikli 23 lõikest 1 rahastatakse ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühisettevõttest ainult liikmesriikides või assotsieerunud riikides või EDCTP ühendusse kuuluvates riikides asuvaid õigussubjekte. Erandkorras ja kui see on tööprogrammis ette nähtud, lubatakse muudes riikides asuvate üksuste rahastamist ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühisettevõttest seoses kindlate projektikonkursi teemadega või kui konkurss puudutab rahvatervisega seotud hädaolukorda.
2. Liit püüab sõlmida kolmandate riikidega lepinguid, mis võimaldavad kaitsta liidu finantshuve. Kui kolmandas riigis asuvad üksused, kellel selline leping puudub, osalevad kaudse meetme rahastamises, asutatakse liidu finantshuvide kaitsmiseks enne lepingu sõlmimist liikmesriigis või assotsieerunud riigis kaudse meetme finantskoordinaator, kohandatakse asjakohaselt eelrahastamise summat ning toetuslepingu vastutust käsitlevates sätetes võetakse igakülgset arvesse finantsriske.

Artikkel 111

Kindlaksmääratud osalejad

Projektikonkurssides võib olla rahastamiskõlblikkuse kriteeriumiks ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühisettevõtte kindlaksmääratud üksuste osalemine. Seda põhjendatakse igakülgset tööprogrammis, milles võib ka ette näha, et valitud kaudsete meetmete raames selliseid kindlaksmääratud osalejaid ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühisettevõttest ei rahastata.

Artikkel 112

Eetikapõhimõtted

Ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühisettevõtte raames tehakse kliinilisi ja rakendusuringuid kooskõlas üldiste eetikapõhimõtete, tunnustatud rahvusvaheliste õigusstandardite ja heade osalustavadega.

Artikkel 113

Koostöö Euroopa Ravimiameti ning Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskusega

Ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühisettevõtte tagab tiheda koostöö Euroopa Ravimiameti ning Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskusega, samuti asjakohaste Aafrika asutuste ja organisatsioonidega.

Artikkel 114

Taskukohane kättesaadavus

Ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühisettevõtte rahastatavates kaudsetes meetmetes osalejad tagavad, et nende arendatavad tooted või teenused, mis põhinevad täielikult või osaliselt kaudse meetme raames läbiviidud kliiniliste uuringute tulemustel, on üldsusele kättesaadavad õiglastel ja mõistlikel tingimustel. Selleks täpsustatakse tööprogrammis asjakohasel juhul konkreetsetele kaudsetele meetmetele kohaldatavaid täiendavaid kasutamiskohustusi.

VI JAOTIS

INNOVATIIVSE TERVISHOIU ALGATUSE ÜHISETTEVÕTE

Artikkel 115

Innovatiivse tervishoiu algatuse ühissetevõtte lisaeesmärgid

1. Peale artiklites 4 ja 5 sätestatud eesmärkide täidab innovatiivse tervishoiu algatuse ühissetevõtte 2030. aastaks järgmised üldeesmärgid:

- a) aidata luua kogu liitu hõlmav terviseuuringute ja innovatsiooni ökosüsteem, mis aitab muuta teaduslikult põhjendatud teadmised innovatiivseteks lahendusteks, eelkõige algatades vähemalt 30 tervisealasele innovatsioonile keskenduvat suuremahulist ja valdkondadevahelist projekti;
- b) soodustada selliste ohutute, tõhusate, inimesekesksete ja kulutõhusate innovatiivsete lahenduste väljatöötamist, mis vastavad täitmata strateegilistele rahvatervisealastele vajadustele, näidates vähemalt viie näite varal tervishoiutoodete või -teenuste integreerimise teostatavust, sealhulgas tervishoiusüsteemides kasutamise sobivust. Seotud projektides tuleks käsitleda liidu elanikkonda mõjutavate haiguste ennetamist, diagnoosimist, ravi ja tõrjumist, sealhulgas panust Euroopa vähktõvevastase võitluse kavasse;
- c) hoogustada valdkondadevahelist tervisealast innovatsiooni maailmas konkurentsivõimelise Euroopa tervishoiusektori nimel ja aidata täita Euroopa uue tööstusstrateegia ja Euroopa ravimistrateegia eesmärgid.

2. Innovatiivse tervishoiu algatuse ühissetevõtte erieesmärgid on järgmised:

- a) aidata paremini mõista tervise ja haigustega seotud prioriteetsete valdkondade määravaid tegureid;
- b) lõimida killustatud terviseuuringute ja innovatsiooni alased jõupingutused, tuua selleks kokku tervishoiusektori harud ja muud sidusrühmad ning keskenduda täitamata rahvatervisealastele vajadustele, et võimaldada välja töötada vahendeid, andmeid, platvorme, tehnoloogiat ja protsesse haiguste paremaks prognoosimiseks, ennetamiseks, tõkestamiseks, diagnoosimiseks, ravimiseks ja tõrjumiseks, täites lõppkasutajate vajadused;
- c) näidata inimesekesksete integreeritud tervishoiulahenduste teostatavust;
- d) kasutada ära digitaliseerimise ja andmevahetuse täit potentsiaali tervishoius;
- e) võimaldada välja töötada uusi ja täiustatud meetodeid ja mudeleid innovatiivsete ja integreeritud tervishoiulahenduste lisaväärtuse terviklikuks hindamiseks.

Artikkel 116

Innovatiivse tervishoiu algatuse ühissetevõtte lisäülesanded

Peale artiklis 5 sätestatud ülesannete täidab innovatiivse tervishoiu algatuse ühissetevõtte järgmisi ülesandeid:

- a) edendab tihedat ja pikaajalist koostööd liidu, teiste liikmete, panustavate partnerite ja muude tervishoius tegutsevate sidusrühmade, näiteks muude asjaomaste tööstusharude, tervishoiuasutuste (nagu reguleerivad asutused, tervishoiutehnoloogia hindamise organid ja maksjad), patsientide organisatsioonide, tervishoiutöötajate ja tervishoiuteenuste osutajate ning akadeemiliste ringkondade vahel;
- b) toetab tulemuslikult konkurentsieelseid terviseuuringuid ja innovatsiooni, eriti meetmeid, mille puhul mitme tervishoiusektori üksused töötavad ühiselt täitmata rahvatervisealaste vajadustega seotud valdkondades;
- c) tagab, et kõigil sidusrühmadel on võimalus teha ettepanekuid tulevaste projektikonkursside valdkondade kohta;
- d) vaatab korrapäraselt läbi innovatiivse tervishoiu algatuse ühissetevõtte strateegilise teadusuuringute ja innovatsiooni kava ning kohandab seda vajaduse korral, võttes arvesse selle rakendamise ajal toimunud teaduse arengut või esilekerkivaid rahvatervisealaseid vajadusi;

- e) avaldab teavet projektide kohta, sealhulgas osalevad üksused, innovatiivse tervishoiu algatuse ühissetevõtte rahalise panuse summa ja eraldatud mitterahaline panus osaleja kohta;
- f) korraldab korrapärase teavitustegevuse, sealhulgas vähemalt kord aastas kohtumise huvirühmade ja sidusrühmadega, et tagada innovatiivse tervishoiu algatuse ühissetevõtte teadusuuringute ja innovatsioonitegevuse avatus ja läbipaistvus;
- g) muud artiklis 115 osutatud eesmärkide täitmiseks vajalikud ülesanded.

Artikkel 117

Liikmed

Innovatiivse tervishoiu algatuse ühissetevõtte liikmed on:

- a) liit, keda esindab komisjon;
- b) Belgia õiguse alusel registreeritud radioloogia, elektromediitsiini ja tervishoiu IT-sektori Euroopa koordinatsioonikomitee (COCIR), Luksemburgi õiguse alusel registreeritud Euroopa Ravimitootjate Organisatsioonide Liit, sealhulgas selle allrühm Vaccines Europe, Belgia õiguse alusel registreeritud EuropaBio ja Belgia õiguse alusel registreeritud MedTech Europe, kui nad on teatanud innovatiivse tervishoiu algatuse ühissetevõttega ühinemise otsusest kinnituskirjaga, mis ei sisalda ühinemiseks muid tingimusi peale nende, mis on sätestatud käesolevas määruses.
- c) assotsieerunud liikmed, kes valitakse kooskõlas artikliga 7.

Artikkel 118

Liidu rahaline panus

Liidu rahaline panus, sealhulgas EMP assigneeringud, innovatiivse tervishoiu algatuse ühissetevõtte haldus- ja tegevuskulude katmiseks on kuni 1 200 000 000 eurot, sealhulgas kuni 30 212 000 eurot halduskuludeks, ning hõlmab järgmist:

- a) kuni 1 000 000 000 eurot, tingimusel et muud liikmed kui liit või nende koosseisu kuuluvad või nendega seotud üksused maksavad sama suure summa;
- b) kuni 200 000 000 eurot, tingimusel et panustavad partnerid või nende koosseisu kuuluvad või nendega seotud üksused maksavad sama suure lisasumma.

Artikkel 119

Muude liikmete kui liidu panus

1. Innovatiivse tervishoiu algatuse ühissetevõtte muud liikmed kui liit maksavad või lasevad enda koosseisu kuuluvatel või endaga seotud üksustel maksta artiklis 3 sätestatud ajavahemikus kokku vähemalt 1 000 000 000 euro suuruse summa, sealhulgas kuni 30 212 000 eurot halduskuludeks.
2. Mitterahaline panus lisategevusse ei tohi moodustada rohkem kui 40 % muude liikmete kui liidu mitterahalise panusest innovatiivse tervishoiu algatuse ühissetevõtte tasandil.
3. Innovatiivse tervishoiu algatuse ühissetevõtte rahastatavatesse kaudsetesse meetmetesse tehtud osalejate panus moodustab vähemalt 45 % kaudse meetme rahastamiskõlblikest kuludest ja sellega seotud lisategevuse kuludest. Põhjendatud juhtudel võib tööprogramm erandkorras võimaldada väiksemas mahus osalust üksiku kaudse meetme ja sellega seotud lisategevuse tasandil.

4. Muudes kui programmiga „Euroopa Horisont“ assotsieerunud kolmandates riikides kaudsete meetmete raames tehtud kulud peavad olema põhjendatud ja vastama artiklis 115 sätestatud eesmärkidele. Need ei tohi ületada 20 % innovatiivse tervishoiu algatuse ühissetevõtte tasandil tegevuskulude katteks muude liikmete kui liidu ja panustavate partnerite tehtud mitterahalisest panusest. Tegevuskulude katteks tehtud mitterahaliseks panuseks ei loeta kulusid, mis ületavad 20 % innovatiivse tervishoiu algatuse ühissetevõtte tasandil tegevuskulude katteks tehtud mitterahalisest panusest.

5. Igakülselt põhjendatud juhtudel võib innovatiivse tervishoiu algatuse ühissetevõtte tööprogrammides kindlaks määrata konkreetsed piirmäärad muudes kui programmiga „Euroopa Horisont“ assotsieerunud kolmandates riikides kaudse meetme tasandil tegevuskulude katteks tehtavale mitterahalisele panusele. Selliseid konkreetseid piirmäärasid käsitlevates otsustes võetakse arvesse eelkõige asjakohaste meetmetega taotletavaid eesmärke ja mõju ning otsused ei tohi kaasa tuua lõikes 4 sätestatud ülemmäära ületamist innovatiivse tervishoiu algatuse ühissetevõtte tasandil.

Artikkel 120

Lisategevusega seotud tingimused

1. Artikli 11 lõike 1 punkti b tähenduses toimub lisategevus liidus või programmiga „Euroopa horisont“ assotsieerunud riikides ning võib hõlmata järgmist:

- a) tegevus, mis aitab täita innovatiivse tervishoiu algatuse ühissetevõtte rahastatavate kaudsete meetmete eesmärke;
- b) tegevus, mis aitab kaasa innovatiivse tervishoiu algatuse ühissetevõtte rahastatavate kaudsete meetmete tulemuste levitamisele, kestlikkusele või kasutamisele.

2. Asjakohasel juhul hõlmavad projektitaotlused nendega seotud lisategevuse kava. Sellise projektipõhise lisategevusega seotud kulud tuleb teha taotluse esitamise kuupäevast kuni kahe aasta jooksul pärast kaudse meetme lõppkuupäeva.

3. Et kulusid saaks pidada artikli 11 lõike 1 punktis b osutatud mitterahaliseks panuseks, peab nendega seotud lisategevus toimuma liidus või programmiga „Euroopa horisont“ assotsieerunud riikides.

Artikkel 121

Innovatiivse tervishoiu algatuse ühissetevõtte organid

Innovatiivse tervishoiu algatuse ühissetevõtte organid on:

- a) juhatus,
- b) tegevdirektor,
- c) riikide esindajate rühm,
- d) teadus- ja innovatsioonikomisjon.

Artikkel 122

Juhatusse koosseis

Juhatusse kuuluvad järgmised isikud:

- a) liidu nimel neli komisjoni esindajat,
- b) üks esindaja iga muu liikme kui liit kohta.

Artikkel 123

Juhatuse toimimine

Muudele liikmetele kui liit kuulub kokku 50 % hääleõigusest.

Artikkel 124

Teadus- ja innovatsioonikomisjon

1. Teadus- ja innovatsioonikomisjon nõustab juhatust innovatiivse tervishoiu algatuse ühissetevõtte teadus- ja innovatsioonitegevusega seotud küsimustes kooskõlas artikliga 21
2. Teadus- ja innovatsioonikomisjoni kuuluvad järgmised alalised liikmed:
 - a) liidu nimel kaks komisjoni esindajat;
 - b) neli muude liikmete kui liit esindajat;
 - c) kaks riikide esindajate rühma esindajat;
 - d) neli teadusringkondade esindajat, kelle nimetab juhatus artikli 21 lõike 4 kohaselt pärast avatud valikumenetlust;
 - e) kuni kuus muud alalist liiget, kelle nimetab juhatus artikli 21 lõike 4 kohaselt pärast avatud valikumenetlust, tagades eelkõige tervishoiu valdkonna sidusrühmade asjakohase esindatuse, hõlmates eriti avalikku sektorit, sealhulgas reguleerivaid asutusi, patsiente ja üldiselt lõppkasutajaid.
3. Lõike 2 punktides a, b ja c osutatud alalised liikmed võivad asjakohasel juhul kutsuda koosolekule konkreetsete teemade arutamiseks ajutisi innovatsioonikomisjoni liikmeid. Kokku võivad nad igale koosolekule kutsuda kuni kuus ajutist liiget.

Selliste ajutiste liikmete kutsumisel lähtutakse nende teaduslikust ja tehnilisest oskusteabest kindlatel koosolekutel arutatavates valdkondades või võetakse arvesse vajadust luua koostoitmet teiste teadusuuringute programmidega.

Lõike 2 punktides a, b ja c osutatud alalised liikmed kutsuvad ajutisi liikmeid osalema konsensuse alusel. Nad edastavad oma otsused juhatusele, riikide esindajate rühmale ja teistele alalistele liikmetele.

4. Lisaks artikli 21 lõikes 7 sätestatule annab teadus- ja innovatsioonikomisjon juhatusele selle taotlusel või omal algatusel nõu innovatiivse tervishoiu algatuse ühissetevõtte eesmärkidega seotud teaduslikes ja tehnoloogilistes küsimustes, eelkõige järgmistes aspektides:
 - a) teaduslikud prioriteedid, sealhulgas strateegilise teadusuuringute ja innovatsiooni kava ajakohastamise kontekstis;
 - b) tööprogrammi kavand, sealhulgas projektikonkursside sisu;
 - c) artiklis 120 osutatud muude liikmete kui liidu lisategevuse kavandamine;
 - d) kindlatele teadusprioriteetidele keskenduvate nõuanderühmade loomine vastavalt artikli 17 lõike 2 punktile x ja pärast artikli 21 lõike 4 kohast liikmete avatud valikumenetlust;
 - e) koostoime loomine programmi „Euroopa horisont“ muu tegevusega, sealhulgas teiste Euroopa partnerlustega ning muude liidu ja riiklike rahastamisprogrammidega.
5. Lisaks artikli 21 lõikes 5 sätestatule valib teadus- ja innovatsioonikomisjon käesoleva artikli lõike 2 punktis d nimetatud esindajate seast endale esimehe.

Artikkel 125

Kaudsetele meetmetele kohaldatavad tingimused

1. Käesoleva määruse tähenduses on täitmata rahvatervisealane vajadus määratletud kui vajadus, mida tervishoiusüsteemid praegu ei täida kättesaadavuse või juurdepääsu puudumise tõttu, näiteks kui puudub haiguse rahuldav diagnoosi-, ennetus- või raviviis või kui inimeste juurdepääs tervishoiule on piiratud kalliduse, tervishoiuasutuse kauguse või ooteaja tõttu. Inimesekeskne tervishoid tähendab tervishoiu käsitlemist, milles lähtutakse teadlikult üksikisiku, hooldaja, pere ja kogukonna vaatenurgast ning neid peetakse nende vajaduste ja eelistuste, mitte konkreetsete haiguste järgi korraldatud tervishoiusüsteemi osalejateks ja kasutajateks.
2. Innovatiivse tervishoiu algatuse ühissetevõtte rahastatavad kaudsed meetmed võivad hõlmata kliinilisi uuringuid, mille puhul sihtvaldkond või kasutusnäidustus vastab rahvatervise rahuldamata vajadusele, mis kahjustab või ohustab märkimisväärselt liidu elanikkonda.
3. Innovatiivse tervishoiu algatuse ühissetevõtte rahastatavates kaudsetes meetmetes osalejad peavad tagama, et nende arendatavad tooted või teenused, mis põhinevad täielikult või osaliselt kaudse meetme raames läbiviidud kliiniliste uuringute tulemustel, on üldsusele taskukohased ning kättesaadavad õiglastel ja mõistlikel tingimustel. Selleks täpsustatakse tööprogrammis asjakohasel juhul konkreetsetele kaudsetele meetmetele kohaldatavaid täiendavaid kasutamiskohustusi.
4. Kui tööprogrammis on ette nähtud ja lisaks artikli 5 lõike 2 punktis a sätestatule, võib nõuda innovatiivse tervishoiu algatuse ühissetevõtte kindlaksmääratud õigussubjektide osalemist konkreetsetes kaudsetes meetmetes. Neid subjekte ei tohi rahastada innovatiivse tervishoiu algatuse ühissetevõttest.
5. Konkreetsetes kaudsetes meetmetes koos lõikes 4 osutatud kindlaksmääratud õigussubjektidega osalev õigussubjekt ei ole rahastamiskõlblik, kui
 - a) tegemist on kasumit taotleva õigussubjektiga, mille aastakäive on vähemalt 500 miljonit eurot;
 - b) õigussubjekt on punktis a kirjeldatud õigussubjekti otsese või kaudse kontrolli all või sama otsese või kaudse kontrolli all nagu punktis a kirjeldatud õigussubjekt;
 - c) õigussubjekt kontrollib otseselt või kaudselt punktis a osutatud õigussubjekti.

VII JAOTIS

PEAMISTE DIGITEHNOLOOGIATE ÜHISSETEVÕTE

Artikkel 126

Peamiste digitehnoloogiate ühissetevõtte lisaeesmärgid

1. Peale artiklites 4 ja 5 sätestatud eesmärkide on peamiste digitehnoloogiate ühissetevõttel järgmised üldeesmärgid:
 - a) suurendada liidu strateegilist sõltumatust elektroonikakomponentide ja -süsteemide valdkonnas, et toetada vertikaalsete tööstusharude ja kogu majanduse tulevase vajadusi. Üldine eesmärk on aidata kahekordistada 2030. aastaks elektroonikakomponentide ja -süsteemide projekteerimise ja tootmise väärtust Euroopas kooskõlas liidu osakaaluga toodete ja teenuste valdkonnas;
 - b) muuta liit kujunemisjärgus komponendi- ja süsteemitehnoloogia valdkonnas, sealhulgas madalamatel tehnoloogilise valmiduse tasemetel, tipptasemel teaduse ja innovatsiooni lipulaevaks, ning toetada VKEde aktiivset kaasamist, nii et nad moodustavad vähemalt kolmandiku kaudsetes meetmetes osalejate koguarvust ja saaksid vähemalt 20 % avaliku sektori rahalistest vahenditest;
 - c) tagada, et komponendi- ja süsteemitehnoloogia aitab lahendada Euroopa sotsiaal- ja keskkonnaprobleeme. Siht on saavutada kooskõla liidu energiatõhususpoliitikaga ja aidata vähendada 2030. aastaks energiatarbimist 32,5 %.

2. Peale lõikes 1 sätestatud eesmärkide on peamiste digitehnoloogiate ühissetevõttel järgmised erieesmärgid:
- a) toetada teadus- ja arendustegevust, et luua Euroopas strateegilistes rakendusvaldkondades projekteerimis- ja tootmissuutlikkus;
 - b) luua suuri ja väikeseid projekte hõlmav tasakaalus portfelli, millega toetatakse teadusuuringutes käsitletava tehnoloogia kiiret rakendamist tööstuses;
 - c) tugevdada kogu liitu hõlmavat dünaamilist ökosüsteemi, mis põhineb digitaalsetel väärtusahelatel ja on uutele tulijatele hõlpsamini kättesaadav;
 - d) toetada teadus- ja arendustegevust, et tõhustada komponenditehnoloogiat, mis tagab Euroopa elutähtsate taristute ja sektorite turvalisuse, usaldusväärsuse ja energiatõhususe;
 - e) soodustada riiklike vahendite kasutuselevõttu ning tagada elektroonikakomponente ja -süsteeme puudutavate liidu ja riiklike teadus- ja innovatsiooniprogrammide koordineerimine;
 - f) siduda omavahel peamiste digitehnoloogiate ühissetevõtte strateegiline teadusuuringute ja innovatsiooni kava ning liidu poliitikavaldkonnad, et elektroonikakomponentide ja -süsteemide tehnoloogia panus oleks tõhus.

Artikkel 127

Liikmed

1. Peamiste digitehnoloogiate ühissetevõtte liikmed on:
- a) ametiasutused, mis hõlmavad:
 - i) liit, keda esindab komisjon;
 - ii) järgmised osalevad riigid: Austria, Belgia, Bulgaaria, Eesti, Hispaania, Horvaatia, Iirimaa, Island, Itaalia, Kreeka, Küpros, Leedu, Luksemburg, Läti, Madalmaad, Malta, Norra, Poola, Portugal, Prantsusmaa, Rootsi, Rumeenia, Saksamaa, Slovakkia, Sloveenia, Soome, Taani, Tšehhi ja Ungari;
 - b) erasektorist pärit liikmed, kelleks on järgmised tööstusühendused: AENEAS, mis on Prantsusmaa õiguse alusel registreeritud ühendus; Inside (INSIDE), mis on Madalmaade õiguse alusel registreeritud tööstusühendus; EPoSS e.V., mis on Saksamaa õiguse alusel registreeritud ühendus.
2. Iga osalev riik nimetab peamiste digitehnoloogiate ühissetevõtte organitesse oma esindajad ja määrab kindlaks riikliku üksuse või riiklikud üksused, kelle ülesanne on täita selle kohustusi peamiste digitehnoloogiate ühissetevõtte tegevuse elluviimisel.

Artikkel 128

Liidu rahaline panus

Liidu rahaline panus, sealhulgas EMP assigneeringud, peamiste digitehnoloogiate ühissetevõtte haldus- ja tegevuskulude katmiseks on kuni 1 800 000 000 eurot, sealhulgas kuni 26 331 000 eurot halduskuludeks.

Artikkel 129

Muude liikmete kui liidu panus

1. Peamiste digitehnoloogiate ühissetevõttes osalevad riigid annavad artiklis 3 sätestatud ajavahemikus kogupanuse, mis on vähemalt sama suur kui artiklis 128 osutatud liidu panus tegevuskuludesse. Osalevad riigid lepivad omavahel kokku oma ühises panuses ja selle tegemises. See ei mõjuta iga osaleva riigi suutlikkust määrata kindlaks oma rahaline panus kooskõlas artikliga 12. Erandina artikli 28 lõike 4 punktist a ei panusta osalevad riigid halduskuludesse.

2. Peamiste digitehnoloogiate ühissetevõttes osalevad erasektorist pärit liikmed maksavad või lasevad enda koosseisu kuuluvatel või endaga seotud üksustel maksta artiklis 3 sätestatud ajavahemikus peamiste digitehnoloogiate ühissetevõttesse vähemalt 2 511 164 000 euro suuruse summa.
3. Kooskõlas artikli 28 lõikega 4 maksavad erasektorist pärit liikmed või lasevad enda koosseisu kuuluvatel või endaga seotud üksustel maksta peamiste digitehnoloogiate ühissetevõtte halduskulude katmiseks kuni 26 331 000 euro suuruse summa.
4. Lõikes 1 osutatud panus koosneb artikli 11 lõikes 3 kindlaks määratud panustest. Käesoleva artikli lõikes 2 osutatud panus koosneb artikli 11 lõikes 1 sätestatud panustest, sealhulgas vähemalt 90 % artikli 11 lõike 1 punktis a sätestatud panustest.

Artikkel 130

Lisategevuse ulatus

1. Erasektorist pärit liikmete nõukogu ettepaneku alusel võib peamiste digitehnoloogiate ühissetevõtte juhatus vajaduse korral heaks kiita artikli 11 lõike 1 punktis b osutatud lisategevuse kava, võttes arvesse ametiasutuste nõukogu arvamust.
2. Artikli 11 lõike 1 punkti b tähenduses võib lisategevus hõlmata järgmist:
 - a) investeering, mille eesmärk on rakendada tööstuses peamiste digitehnoloogiate ühissetevõtte ning ühissetevõtete ECSEL, ARTEMIS ja ENIAC projektide tulemusi;
 - b) katseprojektid, näidised, rakendused, kasutuselevõtt, rakendamine tööstuses, sealhulgas asjakohased kapitalikulud, sealhulgas üleeuroopalist huvi pakkuvad tähtsad projektid mikroelektroonika valdkonnas;
 - c) asjakohane teadus- ja arendustegevus, mida ei rahasta avalik sektor;
 - d) tegevus, mida rahastatakse Euroopa Investeeringuspanga laenudest ja mida ei rahastata liidu toetuse raames;
 - e) tegevus tehnoloogia kasutajate ja pakkujate koostööd toetava ökosüsteemi arendamiseks.

Artikkel 131

Peamiste digitehnoloogiate ühissetevõtte organid

Peamiste digitehnoloogiate ühissetevõtte organid on:

- a) juhatus,
- b) tegevdirektor,
- c) ametiasutuste nõukogu,
- d) erasektorist pärit liikmete nõukogu.

Artikkel 132

Juhatus koosseis

Peamiste digitehnoloogiate ühissetevõtte iga liige nimetab oma esindajad ja peadelegaadi, kellele kuulub liikme hääleõigus juhatuses.

Artikkel 133

Juhatus toimimine

1. Hääleõigus juhatuses jaguneb järgmiselt:
 - a) kolmandik komisjonil,

- b) kolmandik kõigil erasektorist pärit liikmetel ühiselt ning
 - c) kolmandik kõigil osalevatel riikidel ühiselt.
2. Kahel esimesel eelarveaastal pärast peamiste digitehnoloogiate ühissettevõtte loomist jaguneb hääleõigus osalevate riikide vahel järgmiselt:
- a) 1 % igal osaleval riigil;
 - b) ülejäänud osa jaotatakse igal aastal osalevate riikide vahel vastavalt nende tegelikule rahalisele panusele peamiste digitehnoloogiate ühissettevõttesse või sellele kahe viimase aasta jooksul eelnenud algatusse.
3. Järgnevatel eelarveaastatel määratakse hääleõiguse jagunemine osalevate riikide vahel kindlaks igal aastal vastavalt vahenditele, mida riigid on kaudsetele meetmetele kahe viimase eelarveaasta jooksul eraldanud.
4. Erasektorist pärit liikmete hääleõigus jaguneb tööstusühenduste vahel võrdselt, välja arvatud juhul, kui erasektorist pärit liikmete nõukogu otsustab teisiti.
5. Peamiste digitehnoloogiate ühissettevõtte sellise uue liikme hääleõiguse, kes ei ole liikmesriik ega assotsieerunud riik, määrab kindlaks juhatus enne liikme ühinemist peamiste digitehnoloogiate ühissettevõttega.

Artikkel 134

Konkreetsetes meetmetes osalemise piiramine

Erandina artikli 17 lõike 2 punktist 1, kui komisjon seda taotleb, piiratakse pärast ametiasutuste nõukogu heakskiitu erimeetmetes osalemist programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse artikli 22 lõike 5 kohaselt.

Artikkel 135

Ametiasutuste nõukogu koosseis

Ametiasutuste nõukogu koosneb peamiste digitehnoloogiate ühissettevõtte ametiasutuste esindajatest.

Iga ametiasutus nimetab oma esindajad ja peadelegaadi, kellele kuulub ametiasutuste nõukogus hääleõigus.

Artikkel 136

Ametiasutuste nõukogu toimimine

1. Hääleõigus antakse ametiasutuste nõukogus ametiasutustele igal aastal proportsionaalselt nende asjaomase aasta rahalise panusega peamiste digitehnoloogiate ühissettevõtte tegevusse vastavalt artiklile 12 ning arvestades, et igal liikmel võib ametiasutuste nõukogus olla maksimaalselt 50 % hääleõigusest.
2. Artikli 134 kohaldamisel koosneb ametiasutuste nõukogu üksnes ametiasutustest, kes esindavad liikmesriike. Lõiget 1 kohaldatakse *mutatis mutandis*.
3. Kui oma rahalisest panusest on andnud tegevdirektorile vastavalt artikli 12 lõikele 3 teada vähem kui kolm osalevat riiki, kuulub 50 % hääleõigusest komisjonile ja ülejäänud 50 % jaotatakse võrdselt osalevate riikide vahel, kuni ajani, kui oma panusest on teatanud rohkem kui kolm peamiste digitehnoloogiate ühissettevõttes osalevat riiki.

4. Ametiasutused teevad kõik endast oleneva, et võtta otsused vastu konsensuslikult. Kui konsensust ei saavutata, toimub hääletamine. Otsus on vastu võetud, kui selle poolt on antud vähemalt 75 % häältest, sealhulgas puuduvate osalevate riikide hääled, kuid välja arvatud hääletamisest hoidumised.
5. Ametiasutuste nõukogu valib oma liikmete seast esimehe vähemalt kaheks aastaks.
6. Esimees võib kutsuda koosolekutele vaatlejana teisi isikuid, eelkõige liidu piirkondlike omavalitsuste esindajaid, VKEde ühenduste esindajaid ja peamiste digitehnoloogiate ühissettevõtte teiste organite esindajaid.
7. Ametiasutuste nõukogul on vähemalt kaks korralist koosolekut aastas. Ametiasutuste nõukogu võib pidada komisjoni või osalevate riikide esindajate enamuse või esimehe taotlusel erakorralisi koosolekuid. Ametiasutuste nõukogu koosolekud kutsuvad kokku esimees ja need toimuvad tavaliselt peamiste digitehnoloogiate ühissettevõtte asukohas.
8. Ametiasutuste nõukogu kvoorumi moodustavad komisjon ja vähemalt kolm osalevate riikide peadelegaati.
9. Tegevdirektor osaleb ametiasutuste nõukogu koosolekutel, välja arvatud juhul, kui ametiasutuste nõukogu otsustab teisiti, kuid tal ei ole hääleõigust.
10. Iga liikmesriik või assotsieerunud riik, kes ei ole peamiste digitehnoloogiate ühissettevõtte liige, võib ametiasutuste nõukogu kutsel osaleda ametiasutuste nõukogu koosolekutel vaatlejana. Vaatlejad saavad kõik asjakohased dokumendid ning nad võivad anda nõu iga ametiasutuste nõukogu vastuvõetava otsuse kohta. Kõik sellised vaatlejad on kohustatud järgima ametiasutuste nõukogu liikmete suhtes kohaldatavaid konfidentsiaalsusreegleid.
11. Ametiasutuste nõukogu võib nimetada vajaduse korral ametisse töörühmad, mille üldise koordineerimise eest vastutab üks või mitu ametiasutust.
12. Ametiasutuste nõukogu võtab vastu oma töökorra.
13. Ametiasutuste nõukogule kohaldatakse samuti *mutatis mutandis* artikli 11 lõiget 8 ja artikli 28 lõiget 6.

Artikkel 137

Ametiasutuste nõukogu ülesanded

Ametiasutuste nõukogu ülesanded on:

- a) aidata koostada strateegilist teadusuuringute ja innovatsiooni kava;
- b) anda teavet tööprogrammi kavandi, eelkõige projektikonkursside, sealhulgas kaudsete meetmete hindamis-, valiku- ja seirereeglite koostamiseks;
- c) kiita heaks projektikonkursside algatamine kooskõlas tööprogrammiga;
- d) valida välja ettepanekud vastavalt artikli 12 lõikele 1 ja artikli 17 lõike 2 punktile s;
- e) esitada arvamus artikli 11 lõike 1 punktis b osutatud lisategevuse kava projekti kohta.

Artikkel 138

Erasektorist pärit liikmete nõukogu koosseis

1. Erasektorist pärit liikmete nõukogu koosneb peamiste digitehnoloogiate ühissettevõtte erasektorist pärit liikmete esindajatest.
2. Iga erasektorist pärit liige nimetab oma esindajad ja peadelegaadi, kellele kuulub erasektorist pärit liikmete nõukogus hääleõigus.

*Artikkel 139***Erasektorist pärit liikmete nõukogu toimimine**

1. Erasektorist pärit liikmete nõukogul on vähemalt kaks korralist koosolekut aastas.
2. Erasektorist pärit liikmete nõukogu võib nimetada vajaduse korral ametisse töörühmad, mille üldise koordineerimise eest vastutab üks või mitu liiget.
3. Erasektorist pärit liikmete nõukogu valib oma esimehe oma liikmete hulgast.
4. Erasektorist pärit liikmete nõukogu võtab vastu oma töökorra.

*Artikkel 140***Erasektorist pärit liikmete nõukogu ülesanded**

Erasektorist pärit liikmete nõukogu ülesanded on järgmised:

- a) koostada strateegilise teadusuuringute ja innovatsiooni kava projekt ja seda regulaarselt ajakohastada, et täita artiklites 4 ja 126 sätestatud peamiste digitehnoloogiate ühissetevõtte eesmärgid, võttes arvesse ametiasutuste antud teavet;
- b) esitada juhatuse kindlaks määratud tähtaegadeks tegevdirektorile strateegilise teadusuuringute ja innovatsiooni kava projekt;
- c) korraldada nõuandev sidusrühmade foorum, mis on avatud kõikidele peamistest digitehnoloogiatest huvitatud avaliku ja erasektori sidusrühmadele, et teavitada neid konkreetse aasta strateegilise teadusuuringute ja innovatsiooni kava projektist ning koguda selle kohta tagasisidet;
- d) asjakohasel juhul koostada ja esitada juhatusele heakskiitmiseks artikli 11 lõike 1 punktis b osutatud lisategevuse kava projekt, võttes arvesse artiklit 130 ja ametiasutuste nõukogu arvamust.

*Artikkel 141***Rahastamismäärad**

Kooskõlas programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse artikli 17 lõikega 2 ja erandina sama määruse artiklist 34 võib peamiste digitehnoloogiate ühissetevõtte kohaldada liidu rahastamise suhtes ühe meetme piires eri rahastamismäärasid sõltuvalt osaleja liigist, eelkõige kui tegemist on VKEde ja mittetulunduslike õigussubjektidega, ja meetme liigist. Rahastamismäärad esitatakse tööprogrammis.

VIII JAOTIS

EUROOPA LENNULIIKLUSE UUE PÕLVKONNA JUHTIMISSÜSTEEMI ARENDAV KOLMAS ÜHISSETEVÕTE*Artikkel 142***Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi arendava kolmanda ühissetevõtte lisaeesmärgid**

1. Peale artiklites 4 ja 5 sätestatud eesmärkide on Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi arendaval kolmandal ühissetevõttel järgmised üldeesmärgid:
 - a) tugevdada ja integreerida liidu teadus- ja innovatsioonisuutlikkust lennuliikluse korraldamise sektoris, muutes selle vastupidavamaks ja kergemini kohandatavaks liiklusemahu kõikumise korral, võimaldades samas kõigi õhusõidukite sujuvat toimimist;
 - b) tugevdada innovatsiooni abil mehitatud ja mehitamata õhusõidukeid kasutava lennutranspordi konkurentsivõimet liidus ja lennuliikluse korraldamise teenuste turge, et toetada liidu majanduskasvu;
 - c) töötada välja innovatiivsed lahendused ja kiirendada nende kasutuselevõttu turul, et luua ühtne Euroopa taevas kui kõige tõhusam ja keskkonnasäästlikum õhuruum maailmas.

2. Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi arendava kolmanda ühissettevõtte erieesmärgid on järgmised:
- töötada välja teadusuuringute ja innovatsiooni ökosüsteem, mis hõlmab kogu lennuliikluse korraldamise ja U-space'i õhuruumi väärtusahelat ja võimaldab luua Euroopa lennuliikluse korraldamise üldkavas määratletud digitaalse Euroopa taeva, mis omakorda võimaldab vajalikku koostööd ja koordineerimist aeronavigatsiooniteenuste osutajate ja õhuruumi kasutajate vahel, et tagada liidu ühtne harmoneeritud lennuliikluse korraldamise süsteem nii mehitatud kui ka mehitamata operatsioonide jaoks;
 - töötada välja ja valideerida automatiseerituse kõrget taset toetavad lennuliikluse korraldamise lahendused;
 - töötada välja ja valideerida digitaalse Euroopa taeva tehniline struktuur;
 - toetada näidiste abil innovatiivsete lahenduste kiiremat kasutuselevõttu turul;
 - koordineerida liidu lennuliikluse ajakohasema korraldamise jõupingutuste prioriseerimist ja kavandamist, lähtudes lennuliikluse korraldamise sidusrühmade vahelisest konsensuslikust protsessist;
 - hõlbustada standardite väljatöötamist SESARi lahenduste kasutamiseks tööstuses.
3. Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi arendava kolmanda ühissettevõtte puhul kohaldatakse järgmisi mõisteid:
- „U-space'i õhuruum“ – mehitamata õhusõiduki süsteemi (UAS) geograafiline piirkond, mille on määranud liikmesriigid ja kus UASide käitamine on lubatud üksnes U-space'i teenuseosutaja pakutavate U-space'i teenuste toetusel;
 - „digitaalne Euroopa taevas“ – Euroopa lennuliikluse korraldamise üldkava visioon, mille kohaselt soovitakse ümber kujundada Euroopa lennundustaristu, võimaldades sellel ohutult ja tõhusalt toime tulla lennuliikluse tulevase kasvu ja mitmekesisusega, minimeerides samas keskkonnamõju;
 - „digitaalse Euroopa taeva struktuur“ – Euroopa lennuliikluse korraldamise üldkava visioon, millega soovitakse lahendada keskpikas ja pikas plaanis praeguse ebatõhusa õhuruumi struktuuri probleem, ühendades õhuruumi konfiguratsiooni ja kujundamise tehnoloogiaga, mis võimaldab lahutada teenuste osutamise kohalikust taristust ja järkjärgult suurendada koostöö ja automaatse toe taset;
 - „SESARi määratlemisetapp“ – etapp, mis hõlmab projekti SESAR pikaajalise visiooni, igas lennuetapis täiustusi võimaldava seonduva tegevuskontseptsiooni, Euroopa lennuliikluse juhtimisvõrgus nõutud oluliste operatiivsete muudatuste ning nõutavate arendus- ja kasutuselevõtoprioriteetide väljatöötamist ja ajakohastamist;
 - „SESARi kasutuselevõtu etapp“ – industrialiseerimise ja rakendamise järjestikused etapid, mille jooksul tehakse järgmist: SESARi lahenduste rakendamiseks vajalike maapealsete ja pardaseadmete ning protsesside standardimine, tootmine ja sertifitseerimine (industrialiseerimine); SESARi lahendustel põhinevate seadmete ja süsteemide hankimine, paigaldamine ning kasutuselevõtt, sealhulgas seonduvad käitamisprotseduurid (rakendamine).

Artikkel 143

Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi arendava kolmanda ühissettevõtte lisaulesanded

Peale artiklis 5 sätestatud ülesannete on Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi arendaval kolmandal ühissettevõttel järgmised ülesanded:

- koordineerida Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi määratlemisetapi ülesandeid, jälgida projekti SESAR elluviimist ja muuta vajaduse korral Euroopa lennuliikluse korraldamise üldkava;
- rakendada Euroopa lennuliikluse korraldamise üldkava teadus- ja arendusaspekte, tehes eelkõige järgmist:
 - SESARi arendusetapi töö korraldamine, koordineerimine ja jälgimine kooskõlas Euroopa lennuliikluse korraldamise üldkavaga, sealhulgas madala tehnoloogilise valmiduse tasemega (TRL) (0–2) seotud teadus- ja innovatsioonitegevus;
 - SESARi lahenduste ehk SESARi arendusetapi kasutusvalmis väljundite elluviimine, millega võetakse kasutusele uued või täiustatud standardid ja koostalitavad käitamisprotseduurid või -tehnoloogia;

- iii) lennundussektori tsiviil- ja sõjandusvaldkonna sidusrühmade kaasamise tagamine, eelkõige: aeronavigatsiooni-teenuste osutajad, õhuruumi kasutajad, kutseühingud, lennujaamad, töötlev tööstus ja asjaomased teadusasutused ja teadusringkonnad;
- c) hõlbustada SESARi lahenduste kiiremat kasutuselevõttu turul, tehes järgmist:
 - i) suuremahulise tutvustamistegevuse korraldamine ja koordineerimine;
 - ii) hoolikas koordineerimine EASAgaga, et võimaldada EASA-l õigeaegselt välja töötada reguleerivad meetmed, mis kuuluvad määruse (EL) 2018/1139 ja asjakohaste rakendusnormide alla;
 - iii) asjakohase standardimistegevuse toetamine tihedas koostöös standardiorganisatsioonide ja EASAgaga ning üksusega, mis on loodud SESARi kasutuselevõttuetapi ülesannete koordineerimiseks kooskõlas komisjoni rakendusmäärusega (EL) nr 409/2013 ⁽⁴³⁾.

Artikkel 144

Liikmed

1. Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi arendava kolmanda ühissettevõtte liikmed on:
 - a) liit, keda esindab komisjon;
 - b) Euroopa Lennuliikluse Ohutuse Organisatsioon (Eurocontrol), keda esindab tema amet ja kes saab liikmeks, kui ta on teatanud Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi arendava kolmanda ühissettevõttega ühinemise otsusest kinnituskirjaga, mis ei sisalda ühinemiseks muid tingimusi peale nende, mis on sätestatud käesolevas määruses;
 - c) käesoleva määruse III lisas loetletud asutajaliikmed, kui nad on teatanud Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi arendava kolmanda ühissettevõttega ühinemise otsusest kinnituskirjaga, mis ei sisalda ühinemiseks muid tingimusi peale nende, mis on sätestatud käesolevas määruses;
 - d) assotsieerunud liikmed, kes valitakse kooskõlas artikliga 7.
2. Lisaks artikli 7 lõikes 1 sätestatule võib juhatus Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi arendava kolmanda ühissettevõtte loomisele järgneva esimese kuue kuu jooksul valida assotsieerunud liikmeid nimekirjast, mis on koostatud pärast komisjoni poolt enne ühissettevõtte loomist esitatud avalikku osalemiskutset. Artikli 7 lõike 2 tingimusi kohaldatakse *mutatis mutandis*.
3. Assotsieerunud liikmete valimisel püüab juhatus tagada kogu lennuliikluse korraldamise väärtusahela nõuetekohase esindatuse ja vajaduse korral asjaomaste osalejate valimise väljastpoolt sektorit. Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi arendava kolmanda ühissettevõtte assotsieerunud liikmeteks võib valida avalik-õiguslikud või eraõiguslikud üksused või asutused, sealhulgas nendest kolmandatest riikidest, kes on liiduga sõlminud vähemalt ühe kokkuleppe õhustranspordi valdkonnas.

Artikkel 145

Liidu rahaline panus

Liidu rahaline panus, sealhulgas EMP assigneeringud, Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi arendava kolmanda ühissettevõtte haldus- ja tegevuskulude katmiseks on kuni 600 000 000 eurot, sealhulgas kuni 30 000 000 eurot halduskuludeks.

⁽⁴³⁾ Komisjoni 3. mai 2013. aasta rakendusmäärus (EL) nr 409/2013, milles käsitletakse ühisprojektide määratlemist, juhtimiskorra kehtestamist ja Euroopa lennuliikluse korraldamise üldkava elluviimist toetavate stiimulite väljasegitamist (ELT L 123, 4.5.2013, lk 1).

*Artikkel 146***Muude liikmete kui liidu panus**

1. Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi arendava kolmanda ühissettevõtte erasektorist pärit liikmed maksavad või lasevad enda koosseisu kuuluvatel või endaga seotud üksustel maksta artiklis 3 sätestatud ajavahemikus kokku vähemalt 500 000 000 euro suuruse summa, sealhulgas kuni 25 000 000 eurot halduskuludeks.
2. EUROCONTROLi kogupanus artiklis 3 sätestatud ajavahemikus on kuni 500 000 000 eurot, sealhulgas kuni 25 000 000 eurot halduskuludeks. Lisaks artikli 11 lõikes 4 sätestatule koosneb panus ka mitterahalisest panusest lisategevusse.

*Artikkel 147***Lisategevuse ulatus**

Artikli 11 lõike 1 punkti b tähenduses võib lisategevus hõlmata järgmist:

- a) tegevus, mis hõlmab kogu seda osa ühissettevõtte kokkulepitud tööprogrammi täita aitavatest Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi projektidest, mida ei rahasta liit;
- b) industrialiseerimistegevus, sealhulgas standardimine, sertifitseerimine ja tootmine, mis on seotud Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi arendavast kolmandast ühissettevõttest või varasemast algatusest, s.o ühissettevõttest SESAR pärit SESARi lahendustega;
- c) kommunikatsiooni- ja teavitustegevus, mis on seotud Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi arendavast kolmandast ühissettevõttest või varasemast algatusest, s.o ühissettevõttest SESAR pärit SESARi lahendustega;
- d) tegevus, mis tagab ülemaailmse lennuliikluse korralduse ühtlustamise, lähtudes Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi arendavast kolmandast ühissettevõttest või varasemast algatusest, s.o ühissettevõttest SESAR pärit SESARi lahendustest;
- e) Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi arendava kolmanda ühissettevõtte või varasema algatuse, s.o ühissettevõtte SESAR alla kuuluvate liidu rahastuseta projektide tulemuste kasutuselevõtt või kasutamine.

*Artikkel 148***Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi arendava kolmanda ühissettevõtte organid**

Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi arendava kolmanda ühissettevõtte organid on:

- a) juhatus,
- b) tegevdirektor,
- c) riikide esindajate rühm,
- d) teaduslik nõuandeargan.

*Artikkel 149***Juhatuses koosseis**

Juhatusse kuuluvad järgmised isikud:

- a) liidu nimel kaks komisjoni esindajat,
- b) üks esindaja iga muu liikme kui liidu kohta.

*Artikkel 150***Juhatus** toimimine

1. Erandina artikli 16 lõikest 4 on juhatuse eesistujaks komisjon, kes tegutseb liidu nimel.
2. Juhatuses on järgmised alalised vaatlejad:
 - a) Euroopa Kaitseagentuuri esindaja;
 - b) õhuruumi tsiviilkasutajate esindaja, kelle nimetab nende esindusorganisatsioon Euroopa tasandil;
 - c) aeronavigatsiooniteenuste osutajate esindaja, kelle nimetab nende esindusorganisatsioon Euroopa tasandil;
 - d) seadmete valmistajate esindaja, kelle nimetab nende esindusorganisatsioon Euroopa tasandil;
 - e) lennujaamade esindaja, kelle nimetab nende esindusorganisatsioon Euroopa tasandil;
 - f) lennuliikluse korraldamise sektori töötajate esindusorganite esindaja, kelle nimetab nende esindusorganisatsioon Euroopa tasandil;
 - g) asjaomaste teadusasutuste või asjaomaste teadusringkondade esindaja, kelle nimetab nende esindusorganisatsioon Euroopa tasandil;
 - h) EASA esindaja;
 - i) Euroopa lennundusvaldkonna standardiorganisatsiooni esindaja;
 - j) mehitamata õhusõidukite tööstuse esindaja, kelle nimetab selle esindusorganisatsioon Euroopa tasandil.
3. Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi arendava kolmanda ühisettevõtte liikmete hääle arv on kooskõlas nende panusega ühisettevõtte eelarvesse. Liidul ja EUROCONTROLil mõlemal on vähemalt 25 % hääle koguarvust ning lõike 2 punktis b osutatud õhuruumi tsiviilkasutajate esindajal on vähemalt 10 % hääle koguarvust.
4. Juhatus otsused võetakse vastu lihthäälteenamusega. Hääle võrdse jagunemise korral on otsustavaks hääleks liidu esindaja hääl.
5. Euroopa lennuliikluse korraldamise üldkava läbivaatamisega seotud otsused peavad saama liidu ja EUROCONTROLi poolthääle. Selliste otsuste puhul võetakse arvesse kõigi lõikes 2 osutatud alaliste vaatlejate arvamusi ja riikide esindajate rühma arvamust.

*Artikkel 151***Juhatus** lisäülesanded

Peale artiklis 17 loetletud ülesannete tegeleb Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi arendava kolmanda ühisettevõtte juhatus Euroopa lennuliikluse korraldamise üldkavas nimetatud teadus- ja arendusülesannete täitmise järelevalvega.

*Artikkel 152***Tegevdirektori** lisäülesanded

Peale artiklis 19 sätestatud ülesannete täidab Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi arendava kolmanda ühisettevõtte tegevdirektor järgmisi ülesandeid:

- a) juhhib projekti SESAR määratlemis- ja arendusetapi elluviimist juhatuse kehtestatud suuniste raames;
- b) esitab juhatusle projekti SESAR arendusetapis muudatuste tegemist nõudvad ettepanekud.

*Artikkel 153***Riikide esindajate rühm**

Lisaks artiklis 20 sätestatule tagavad liikmesriigid, et nende vastavad esindajad esitavad koordineeritud seisukoha, mis kajastab liikmesriigi arvamusi, mida on väljendatud:

- a) ühtse taeva komitees, mis on loodud määruse (EÜ) nr 549/2004 artikli 5 alusel;
- b) programmikomitees programmi „Euroopa horisont“ rakendamise eriprogrammi käsitleva otsuse artikli 14 alusel.

*Artikkel 154***Teaduskomitee**

1. Artikli 21 lõike 1 punktis a osutatud Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi arendava kolmanda ühissettevõtte teaduslik nõuandeorgan on teaduskomitee.
2. Teaduskomiteel on kuni 15 alalist liiget.
3. Teaduskomitee esimees valitakse kaheks aastaks.
4. Teaduskomitee võib anda nõu juhatase ja teiste Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi arendava kolmanda ühissettevõtte organite taotlusel või omal algatusel, eelkõige madala tehnoloogilise valmiduse tasemega (TRL) (0–2) seotud tegevuse kohta.
5. Teaduskomitee teeb koostööd programmi „Euroopa horisont“ raames loodud asjaomaste nõuandvate organitega.

*Artikkel 155***Rakendusaktid liidu seisukoha kehtestamiseks Euroopa lennuliikluse korraldamise üldkava muutmise kohta**

1. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, et määrata kindlaks liidu seisukoht Euroopa lennuliikluse korraldamise üldkava muutmise kohta. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 182/2011⁽⁴⁴⁾ artiklis 5 osutatud kontrollimenetlusega.
2. Komisjoni abistab ühtse taeva komitee, mis on loodud määrusega (EÜ) nr 549/2004. Ühtse taeva komitee on komitee Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.

*Artikkel 156***Uue tehnoloogia sertifitseerimine**

1. Taotlejad, osalejad või tegevdirektor võivad paluda EASA-l anda nõu seoses lennundusohutus-, koostalitlus- ja keskkonnastandardite järgimisega seotud küsimustele keskenduvate konkreetsete projektide ja tutvustamistegevusega, tagamaks, et need toovad kaasa õigeks ajaks välja töötatud asjakohased standardid, testimissuutlikkuse ning tootarenduse ja uue tehnoloogia kasutuselevõtu regulatiivsed nõuded.
2. Sertifitseerimistoimingute ja -teenuste suhtes kohaldatakse määruses (EL) 2018/1139 sätestatud lõive ja tasusid käsitlevaid norme.

⁽⁴⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

Artikkel 157

Kokkulepe EUROCONTROLiga

EUROCONTROLi kui Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi arendava kolmanda ühissetevõtte asutajaliikme roll ja panus sätestatakse kahe poole – Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi arendav kolmas ühissetevõtte ja Eurocontrol –halduskokkuleppega. Kokkuleppes kirjeldatakse EUROCONTROLi ülesandeid, kohustusi ja panust Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi arendava kolmanda ühissetevõtte tegevusse järgmistes valdkondades:

- a) EUROCONTROLi teadus-, arendus- ja valideerimistegevuse korraldamine vastavalt Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi arendava kolmanda ühissetevõtte tööprogrammile;
- b) Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi arendava kolmanda ühissetevõtte erialane toetamine ja nõustamine taotluse korral;
- c) toetus ja nõustamine seoses ühiste suundumustega Euroopa tulevaste lennuliikluse korraldamise süsteemide valdkonnas, eelkõige seoses tulevase õhuruumi struktuuriga;
- d) toetus SESARi lahenduste rakendamise seire valdkonnas kooskõlas Euroopa lennuliikluse korraldamise üldkavaga;
- e) suhtlus EUROCONTROLi liikmesriikidega, et tagada liidu poliitikaeesmärkide ning teadus-, valideerimis- ja tutvustamis-tegevuse tulemuste laialdane toetus üleeuroopaliste võrgustike partnerite seas;
- f) programmi juhtimise toetamine;
- g) panus Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi arendava kolmanda ühissetevõtte halduskuludesse ja infotehnoloogiline, sidealane ja logistiline toetus Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi arendavale kolmandale ühissetevõttele.

Artikkel 158

Tugiteenused

Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi arendava kolmanda ühissetevõtte suhtes artiklit 13 ei kohaldata. Tugiteenuseid pakub Eurocontrol.

IX JAOTIS

NUTIVÕRKUDE JA -TEENUSTE ÜHISSETEVÕTE

Artikkel 159

Nutivõrkude ja -teenuste ühissetevõtte lisaeesmärgid

1. Peale artiklites 4 ja 5 sätestatud eesmärkide on nutivõrkude ja -teenuste ühissetevõttel järgmised üldeesmärgid:
 - a) suurendada Euroopa tehnoloogilist juhtpositsiooni tulevaste nutivõrkude ja -teenuste valdkonnas, tugevdades veelgi sektori praeguseid tugevaid külgi ja laiendades tegevusulatust 5G ühenduvuselt üldisemale strateegilisele väärtusahelale, sealhulgas pilvepõhiste teenuste pakkumine, komponendid ja seadmed;
 - b) kooskõlastada suurema hulga sektori osalejate strateegilised tegevuskavad, hõlmates mitte ainult telekommunikatsiooni valdkonda, vaid ka asjade interneti, pilve, komponentide ja seadmete valdkonna osalejaid;
 - c) tõsta Euroopa tipp tehnoloogia ja -teaduse taset, et aidata Euroopal saavutada 2030. aastaks juhtpositsioon 6G-süsteemide kujundamisel ja valdamisel;
 - d) suurendada digitaristu kasutuselevõttu ja digilahenduste kasutamist Euroopa turgudel, eelkõige tagades nutivõrkude ja -teenuste ühissetevõtte raames ja juhtimise all Euroopa ühendamise rahastu teise etapi (CEF2) digitaalvaldkonna programmi strateegilise kooskõlastusmehhanismi ning koostoime Euroopa ühendamise rahastu teise etapi raames ning programmidega „Digitaalne Euroopa“ ja „InvestEU“;

- e) valmistada Euroopa nutivõrkude ja -teenuste sektor ette pikemaajalisteks võimalusteks, mis tekivad 5G- ja hilisema 6G-taristu ja teenuste vertikaalsete turgude väljaarendamisest Euroopas;
- f) hõlbustada digitaalset innovatsiooni, et täita 2030. aastaks Euroopa turu vajadused ja avaliku poliitika nõuded, sealhulgas kõige rangemad vertikaalsete tööstusharude nõuded, samuti sotsiaalsed nõuded sellistes valdkondades nagu julgeolek, energiatõhusus ja elektromagnetväljad;
- g) toetada tulevaste nutivõrkude ja -teenuste ühildamist liidu poliitikaeesmärkidega, sealhulgas Euroopa roheline kokkulepe, võrgu- ja infoturve, eetika, eraelu puutumatus ning inimesekeskne ja kestlik internet.

2. Nutivõrkude ja -teenuste ühissettevõtte erieesmärgid on järgmised:

- a) aidata välja töötada kõrgetasemelise kommunikatsiooni nõuetele vastavat tehnoloogiat, toetades samal ajal Euroopa tippset nutivõrkude ja -teenuste tehnoloogia ja struktuuride valdkonnas ning nende arendamist üleminekuks 6G-le, mis hõlmab tugevaid Euroopa seisukohti standardite, oluliste patentide ja põhinõuete kohta, näiteks tulevaste kõrgetasemeliste nutivõrgutehnoloogia jaoks vajalikke sagedusalasid käsitlevad nõuded;
- b) kiirendada energiatõhusa võrgutehnoloogia väljatöötamist, et vähendada 2030. aastaks märkimisväärselt kogu digitaristu energia- ja ressursitarbimist ning samuti nutivõrkude ja -teenuste tehnoloogiaid kasutavate peamiste vertikaalsete tööstusharude energiatarbimist;
- c) kiirendada 2025. aastaks 5G- ja hiljem 6G-taristu väljatöötamist ja laialdast kasutuselevõttu Euroopas, eelkõige soodustades piiriülestes koridorides ühendatud ja automatiseeritud liikuvuse jaoks 5G kasutuselevõtu koordineerimist ja strateegilist toetamist, kasutades Euroopa ühendamise rahastu teise etapi (CEF2) digitaalvaldkonna programmi ning edendades kasutuselevõttu CEF2 ning programmide „Digitaalne Euroopa“ ja „InvestEU“ alusel;
- d) edendada tarne- ja väärtusahela kestlikkust ja mitmekesisust kooskõlas ELi meetmepaketiga 5G-võrkude turvalisuse tagamiseks;
- e) tugevdada liidu tööstuse positsiooni ülemaailmses nutivõrkude ja -teenuste väärtusahelas, milleks tuleb saavutada kriitiline mass avalikust ja erasektorist pärit osalejaid, eelkõige suurendades tarkvara ja asjade interneti valdkonna osalejate panust, võimendades riiklikke algatusi ning toetades uute osalejate tulekut;
- f) toetada eetika- ja julgeolekunõuete järgimist, lisades need strateegilistesse teadusuuringute ja innovatsiooni kavadesse, ning anda asjakohast abi liidu õigusloome protsessis.

Artikkel 160

Nutivõrkude ja -teenuste ühissettevõtte lisäülesanded

Peale artiklis 5 sätestatud ülesannete täidab nutivõrkude ja -teenuste ühissettevõtte järgmisi ülesandeid:

- a) aitab täita liidu teiste nutivõrkude ja -teenuste valdkonna programmide, näiteks Euroopa ühendamise rahastu teise etapi (CEF2) digitaalvaldkonna programmi ja programmide „Digitaalne Euroopa“ ja „InvestEU“ tööprogramme;
- b) koordineerib koostöös komisjoni ja asjaomaste pädevate rahastajatega liidu nutivõrkude ja -teenuste valdkonna uuringuid, katse- ja kasutuselevõtualgatusi, näiteks ühendatud ja automatiseeritud liikuvust tagavad üleeuroopalised 5G-koridorid Euroopa ühendamise rahastu teise etapi (CEF2) digitaalvaldkonna programmi raames;
- c) aitab luua nutivõrkude ja -teenuste valdkonnas liidu rahastatavate (näiteks Euroopa ühendamise rahastu teise etapi (CEF2) digitaalvaldkonna programmist ja programmide „Digitaalne Euroopa“ ja „InvestEU“) asjakohaste uuringute, katseprojektide ja kasutuselevõtumeetmete koostoimet ning tagab sellise tegevusega kogutud teadmiste ja oskusteabe tõhusa levitamise ja võimendamise;

- d) koostöös sidusrühmadega töötab välja ja koordineerib ühendatud ja automatiseeritud liikuvust tagavate üleeuroopaliste 5G-koridoride strateegilisi kasutuselevõtu kavu. Nendes kavades antakse strateegilisi mittesiduvaid suuniseid Euroopa ühendamise rahastu teise etapi (CEF2) digitaalvaldkonna programmi kestuseks ja nendes määratakse kindlaks ühine visioon 5G-põhiste ökosüsteemide väljatöötamiseks, selle aluseks olevad nõuded võrkudele ja teenustele, kasutuselevõtu eesmärgid ja tegevuskavad ning võimalikud koostöömudelid.

Artikkel 161

Liikmed

Nutivõrkude ja -teenuste ühissettevõtte liikmed on:

- a) liit, keda esindab komisjon;
- b) 6G-IA, mis on registreeritud Belgia õiguse alusel ja mis saab liikmeks, kui ta on teatanud nutivõrkude ja -teenuste ühissettevõttega ühinemise otsusest kinnituskirjaga, mis ei sisaldada ühinemiseks muid tingimusi peale nende, mis on sätestatud käesolevas määruses.

Artikkel 162

Liidu rahaline panus

Liidu rahaline panus, sealhulgas EMP assigneeringud, nutivõrkude ja -teenuste ühissettevõtte haldus- ja tegevuskulude katmiseks on kuni 900 000 000 eurot, sealhulgas kuni 18 519 000 eurot halduskuludeks.

Artikkel 163

Muude liikmete kui liidu panus

1. Nutivõrkude ja -teenuste ühissettevõtte muud liikmed kui liit maksavad või lasevad enda koosseisu kuuluvatel või endaga seotud üksustel maksta artiklis 3 sätestatud ajavahemikus kokku vähemalt 900 000 000 euro suuruse summa.
2. Nutivõrkude ja -teenuste ühissettevõtte muud liikmed kui liit maksavad või lasevad enda koosseisu kuuluvatel või endaga seotud üksustel maksta nutivõrkude ja -teenuste ühissettevõtte halduskuludeks igal aastal rahasumma, mis moodustab vähemalt 20 % kõigist halduskuludest. Nad püüavad suurendada nende koosseisu kuuluvate või nendega seotud üksuste arvu, et nende panus suureneks kuni 50 %ni nutivõrkude ja -teenuste ühissettevõtte halduskulude kogusummast ühissettevõtte tegevuse jooksul, võttes igakülgset arvesse nende koosseisu kuuluvaid või endaga seotud üksuseid, kes on VKEd.

Artikkel 164

Lisategevuse ulatus

Artikli 11 lõike 1 punkti b tähenduses võib lisategevus hõlmata järgmist:

- a) hargnenud (*spin off*) teadus- ja arendustegevus;
- b) osalemine standardimises;
- c) osalemine konsultatsioonides liidu regulatiivsete protsesside kontekstis;
- d) tegevus, mida rahastatakse Euroopa Investeeringupanga laenudest ja mida ei rahastata liidu toetuse raames;
- e) osalemine nutivõrkude ja -teenuste ühissettevõtte valdkonna muude liikete kui liidu ning sidusrühmade grupi või ühenduse tegevuses, mida ei rahastata liidu toetuse raames;
- f) tegevus ökosüsteemi arendamiseks, sealhulgas vertikaalsete tööstusharudega tehtava koostöö arendamine;

- g) tulemuste levitamine maailmas, et jõuda konsensuseni seoses toetatava tehnoloogiaga tulevaste standardite ettevalmistamisel;
- h) tehnoloogia uuringud, tutvustamine, katseprojektid, turule laskmine ja varajane kasutuselevõtt;
- i) rahvusvaheline koostöö, mida ei rahastata liidu toetuse raames;
- j) tegevus, mis on seotud muude avaliku või erasektori organite kui liidu rahastatavate teadus- ja innovatsiooniprojektide ettevalmistamise ja nendes osalemisega.

Artikkel 165

Nutivõrkude ja -teenuste ühissettevõtte organid

Nutivõrkude ja -teenuste ühissettevõtte organid on:

- a) juhatus,
- b) tegevdirektor,
- c) riikide esindajate rühm,
- d) sidusrühmade rühm.

Artikkel 166

Juhatusesse

1. Juhatusse kuuluvad järgmised isikud:

- a) liidu nimel kaks komisjoni esindajat
- b) viis 6G-IA esindajat.

2. Olenemata artiklist 42 teatavad erasektorist pärit liikmete esindajad juhatusesse viivitamata oma osalemisest kutsetegevuses koos üksustega, mis ei asu liidus, või üksustega, mis ei ole liidus asuvate juriidiliste isikute või üksuste kontrolli all. Sellisel juhul võivad liidu esindajad nõuda, et asjaomane liige nimetaks teise esindaja.

Artikkel 167

Juhatusesse toimimine

6G-IA-le kuulub 50 % hääleõigusest.

Artikkel 168

Juhatusesse lisäülesanded

Peale artiklis 17 loetletud ülesannete täidab nutivõrkude ja -teenuste ühissettevõtte juhatus järgmisi ülesandeid:

- a) võtab Euroopa ühendamise rahastu teise etapi (CEF2) digitaalvaldkonna programmi alusel mittesiduva panusena seoses 5G-koridoridega vastu strateegilisi kasutuselevõtu kavasid ja vajaduse korral muudab neid kogu Euroopa ühendamise rahastu teise etapi (CEF2) digitaalvaldkonna programmi kestel;
- b) tagab, et nutivõrkude ja -teenuste ühissettevõtte tegevuses võetakse alati arvesse liidu küberturbealaseid õigusakte ning liikmesriikide olemasolevaid ja tulevaseid koordineeritud suuniseid;
- c) soodustab Euroopa ühendamise rahastu teise etapi (CEF2) digitaalvaldkonna programmi digitaal-, transpordi- ja energiavaldkonna koostöötet ja täiendavust, tehes kindlaks sekkumist nõudvad valdkonnad ja tööprogrammidesse panustamise vajaduse, ning toetab teiste asjaomaste liidu programmidega tekkivat koostöötet ja täiendavust.

Artikkel 169

Riikide esindajate rühm

Lisaks artiklis 20 sätestatule tagavad esindajad, et nad esitavad koordineeritud seisukoha, mis kajastab liikmesriigi arvamusi, mida on väljendatud järgmistes küsimustes:

- a) programmiga „Euroopa horisont“ seotud teadus- ja innovatsiooniküsimused ja
- b) teiste liidu programmidega, eelkõige Euroopa ühendamise rahastu teise etapi (CEF2) digitaalvaldkonna programmiga seotud strateegiline kasutuselevõtu kava ning kasutuselevõtumeetmed, samuti programmide „Digitaalne Euroopa“ ja „InvestEU“ tegevus, mis kuulub nutivõrkude ja -teenuste ühissettevõtte tegevusalasse.

Artikkel 170

Julgeolek

1. Kui seda peetakse asjakohaseks, võib juhatus ette näha, et nutivõrkude ja -teenuste ühissettevõtte rahastatava meetmega tuleb tagada, et suuremahuliseks katsetamiseks kasutusele võetavaid võrguelemente hinnatakse julgeoleku seisukohalt. Hindamisel järgitakse liidu küberturbealaseid õigusakte ja vastavat poliitikat ning liikmesriikide olemasolevaid ja tulevasi koordineeritud suuniseid.

2. Kui juhatus peab seda asjakohaseks ja kui see on lubatud liidu vastava rahastamisprogrammi põhiõigusaktiga, võib ta seoses artikli 160 punktis a osutatud ülesandega soovitada, et teised rahastajad kohaldaksid oma tegevuse suhtes *mutatis mutandis* käesoleva artikli lõiget 1 ja artikli 17 lõike 2 punkti l.

KOLMAS OSA

LÕPPSÄTTED

Artikkel 171

Seire ja hindamine

1. Ühissettevõtete tegevuse suhtes kohaldatakse pidevat seiret ja see vaadatakse ühissettevõtete finantsreeglite kohaselt korrapäraselt läbi, et tagada võimalikult suur mõju, teaduse tiptase ning kõige tõhusam ja tulemuslikum ressursikasutus. Seire ja perioodilise läbivaatamise tulemusi võetakse arvesse Euroopa partnerluste toimimise jälgimisel ja ühissettevõtete hindamisel programmi „Euroopa horisont“ raames, nagu on täpsustatud programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse artiklites 50 ja 52.

2. Ühissettevõtted korraldavad pideva seire ja aruandluse seoses oma tegevuse juhtimise ja rakendamisega ning vaatavad korrapäraselt läbi programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse artikli 50 ja III lisa kohaselt ellu viidud rahastatud kaudsete meetmete väljundid, tulemused ja mõju. Kõnealune seire ja aruandlus hõlmab järgmist:

- a) ajaliselt piiritletud näitajad, millega anda igal aastal aru oma tegevuse edusammudest üld-, eri- ja tegevuseesmärkide, sealhulgas teises osas sätestatud ühissettevõtte lisaeesmärkide saavutamisel ja programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse V lisas kindlaks määratud mõjuahelate kaupa;
- b) teave koostoime kohta ühissettevõtte meetmete ning riiklike ja piirkondlike algatuste ja poliitika vahel, tuginedes osalevatelt riikidelt või riikide esindajate rühmalt saadud teabele, ning teave koostoime kohta muude liidu programmide ja muude Euroopa partnerlustega;
- c) teave sotsiaal- ja humanitaarteaduste mõju suurendamise taseme kohta, madalama ja kõrgema tehnoloogilise valmiduse taseme suhe koostööd nõudvates teadusuuringutes, edusammud riikide osalemise laiendamisel, konsortsiumide geograafiline koosseis koostööprojektides, kaheastmelise esitamise- ja hindamismenetluse kasutamine, Euroopa teadusuuringutes ja innovatsioonis koostöösuhteid soodustavad meetmed, hindamiste läbivaatamise kasutamine ning

kaebuste arv ja tüübid, kliimaküsimuste peavoolustamine ja sellega seotud kulud, VKEde osalemine, erasektori osalemine, sooliselt võrdõiguslik osalemine rahastatavates meetmetes, hindamiskomisjonid, nõukogud ja nõuanderühmad, kaasrahastamise määr, täiendav ja kumulatiivne rahastamine muudest liidu vahenditest, toetuse saamiseni kuluv aeg, rahvusvahelise koostöö tase, kodanike kaasamine ja kodanikuühiskonna osalemine;

- d) projekti tasandil liigendatud kulude tasemed, et võimaldada konkreetset analüüsi, muu hulgas sekkumisvaldkondade kaupa;
- e) liiga suur taotluste arv, eelkõige ettepanekute arv ja iga projektikonkursi keskmine tulemus ning kvaliteedikünniseid ületavate ja sellest allapoole jäävate ettepanekute osakaal;
- f) teave kvantitatiivse ja kvalitatiivse finantsvõimenduse kohta, sealhulgas nii lubatud kui ka tegelikult tehtud rahalised ja mitterahalised panused, nähtavus ja positsioneerimine rahvusvahelises kontekstis ning erasektori investeeringute mõju teadus- ja innovatsioonitegevusega seotud riskidele;
- g) teave meetmete kohta uustulnukate, eelkõige VKEde, kõrgharidusasutuste ja teadusasutuste ligimeelitamiseks ning koostöövõrgustike laiendamiseks.

3. Ühisettevõtete hindamised toimuvad õigel ajal, et nende tulemusi oleks võimalik kasutada programmi „Euroopa horisont“ üldistes vahe- ja lõpphindamistes ning asjakohases otsustusprotsessis seoses programmiga „Euroopa horisont“, sellele järgneva programmiga ja muude teadusuuringute ja innovatsiooni seisukohast tähtsate algatustega, millele on viidatud programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse artiklis 52.

4. Nagu on täpsustatud programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse artiklis 52, korraldab komisjon iga ühisettevõtte vahe- ja lõpphindamise ning nende tulemusi kasutatakse programmi „Euroopa horisont“ hindamistes. Hindamisel vaadeldakse, kuidas iga ühisettevõtte täidab oma ülesandeid ja eesmärged, käsitletakse ühisettevõtte kogu tegevust ning hinnatakse asjaomase ühisettevõtte Euroopa lisaväärtust, tulemuslikkust, tõhusust, sealhulgas selle avatust ja läbipaistvust, tegevuse asjakohasust, sidusust ja vastastikust täiendavust asjakohase piirkondliku, riikliku ja liidu poliitikaga, sealhulgas koostöötet programmi „Euroopa horisont“ teiste osadega, nagu missioonid, klastrid või valdkondlikud või eriprogrammid. Hindamistes võetakse arvesse sidusrühmade seisukohti nii Euroopa kui ka riiklikul tasandil ja vajaduse korral hinnatakse nende raames artikli 174 lõigetes 3–9 osutatud ühisettevõtete pikaajalist mõju teadusele, ühiskonnale, majandusele ja tehnoloogiale. Asjakohasel juhul hinnatakse nende raames ka seda, milline on tulevaste meetmete puhul kõige tõhusam poliitiline sekkumine viis, ja kas iga ühisettevõtte koosseisu võimalik uuendamine on asjakohane ja sidus, arvestades üldisi poliitilisi prioriteete ning teadusuuringuid ja innovatsiooni toetavat tegevust, sealhulgas ühisettevõtte positsiooni võrreldes teiste raamprogrammi kaudu toetatavate algatustega, eelkõige Euroopa partnerluste või missioonidega. Hindamistes võetakse ka igakülgset arvesse järkjärgulise lõpetamise kava, mille juhatust võtab vastu artikli 17 lõike 2 punkti a 1 kohaselt.

5. Käesoleva artikli lõikes 2 osutatud vahehindamise järelduste alusel võib komisjon tegutseda artikli 11 lõike 6 kohaselt või võtta muid vajalikke meetmeid.

6. Komisjon võib läbipaistva protsessi alusel valitud sõltumatute välisekspertide abiga teha strateegilise tähtsusega teemade või küsimuste kohta täiendavaid hindamisi, et uurida ühisettevõtte edusamme seatud eesmärkide saavutamisel, teha kindlaks tegevust soodustavad tegurid ja selgitada välja parimad tavad. Selliste lisahindamiste tegemisel uurib komisjon peamiselt ühisettevõttele avalduvat haldusmõju.

7. Ühisettevõtted vaatavad oma tegevuse korrapäraselt läbi ning see on aluseks nende vahe- ja lõpphindamistel, mis on osa programmi „Euroopa horisont“ hindamistest, millele on osutatud programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse artiklis 52.

8. Korrapäraseid läbivaatamisi ja hindamisi võetakse arvesse käesoleva määruse artiklis 45 osutatud ühisettevõtte tegevuse lõpetamise või järkjärgulise lõpetamise korral kooskõlas programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse III lisaga. Kuue kuu jooksul pärast ühisettevõtte tegevuse lõpetamist, kuid mitte hiljem kui neli aastat pärast käesoleva määruse artiklis 45 osutatud lõpetamismenetluse algatamist korraldab komisjon ühisettevõtte lõpphindamise kooskõlas programmi „Euroopa horisont“ lõpphindamisega.

9. Komisjon avaldab ühissettevõtete hindamise tulemused, mis hõlmavad hindamisjäreldusi ja komisjoni tähelepanekuid, ning edastab need Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse artiklis 52 osutatud programmi „Euroopa horisont“ hindamise osana.

Artikkel 172

Asukohariigi toetus

Ühissetevõtte ja tema asukohariigi vahel võib sõlmida halduskokkuleppe, milles käsitletakse privileege ja immunitete ning muud toetust, mida vastav liikmesriik annab asjaomasele ühissetevõttele.

Artikkel 173

Esialsed meetmed

1. Komisjon vastutab ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühissetevõtte ja nutivõrkude ja -teenuste ühissetevõtte asutamise ja esialgse toimimise eest, kuni ühissetevõtted on saavutanud oma eelarve täitmiseks operatiivse suutlikkuse. Komisjon teeb kõik vajalikud toimingud koostöös teiste liikmetega ning kaasab nimetatud ühissetevõtete pädevaid organeid.

2. Lõike 1 kohaldamisel:

- a) võib komisjon kuni ajani, mil tegevdirektor, kelle juhatus on artikli 18 lõike 2 kohaselt ametisse nimetanud, asub täitma oma ülesandeid, määrata ajutiseks tegevdirektoriks ja tema ülesandeid täitma komisjoni ametniku;
- b) on erandina artikli 17 lõike 2 punktist h ajutisel tegevdirektoril asjakohase ametisse nimetava organi õigused seoses kõigi ametikohtadega, mis tuleb täita, enne kui tegevdirektor asub artikli 18 lõike 2 kohaselt täitma oma ülesandeid;
- c) võib komisjon ajutiselt ametisse nimetada piiratud arvu oma ametnikke.

3. Ajutine tegevdirektor võib lubada lõikes 1 nimetatud ühissetevõtte aastaelarves ette nähtud assigneeringutega kaetud kõikide maksete tegemist, kui juhatus on need heaks kiitnud, ning võib sõlmida kokkuleppeid ja lepinguid (sealhulgas töölepinguid) ning teha otsuseid pärast nende ühissetevõtete ametikohtade loetelu vastuvõtmist.

4. Ajutine tegevdirektor määrab kokkuleppel uue tegevdirektoriga ning juhatuse heakskiidul kuupäeva, millest alates asjaomane ühissetevõtte omandab suutlikkuse oma eelarve täitmiseks. Alates sellest kuupäevast hoidub komisjon selle ühissetevõtte tegevusega seotud kohustuste võtmisest ja maksete tegemisest.

Artikkel 174

Kehtetuks tunnistamine ja üleminekusätted

1. Määrused (EÜ) nr 219/2007, (EL) nr 557/2014, (EL) nr 558/2014, (EL) nr 559/2014, (EL) nr 560/2014, (EL) nr 561/2014 ja (EL) nr 642/2014 tunnistatakse kehtetuks.

2. Lõikes 1 osutatud määruste kohaselt algatatud või jätkatud meetmete ja nendega seotud rahaliste kohustuste haldamine jätkub kuni nende lõpuleviimiseni nimetatud määruste alusel.

3. Bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa ühissetevõtte on määrusega (EL) nr 560/2014 loodud biotoorainel põhinevate tööstusharude ühissetevõtte seaduslik ja ainus õigusjärglane seoses kõigi lepingute, sealhulgas töö- ja toetuslepingute, kohustuste ja omandatud varaga, ning selle ühissetevõtte asendaja.
4. Keskkonnahoidliku lennunduse ühissetevõtte on määrusega (EL) nr 558/2014 loodud ühissetevõtte Clean Sky 2 seaduslik ja ainus õigusjärglane seoses kõigi lepingute, sealhulgas töö- ja toetuslepingute, kohustuste ja omandatud varaga, ning selle ühissetevõtte asendaja.
5. Saastevaba vesiniku ühissetevõtte on määrusega (EL) nr 559/2014 loodud kütuseelementide ja vesiniku valdkonna teise ühissetevõtte seaduslik ja ainus õigusjärglane seoses kõigi lepingute, sealhulgas töö- ja toetuslepingute, kohustuste ja omandatud varaga, ning selle ühissetevõtte asendaja.
6. Euroopa raudtee ühissetevõtte on määrusega (EL) nr 642/2014 loodud ühissetevõtte Shift2Rail seaduslik ja ainus õigusjärglane seoses kõigi lepingute, sealhulgas töö- ja toetuslepingute, kohustuste ja omandatud varaga, ning selle ühissetevõtte asendaja.
7. Innovatiivse tervishoiu algatuse ühissetevõtte on määrusega (EL) nr 557/2014 loodud innovatiivsete ravimite algatuse teise ühissetevõtte seaduslik ja ainus õigusjärglane seoses kõigi lepingute, sealhulgas töö- ja toetuslepingute, kohustuste ja omandatud varaga, ning selle ühissetevõtte asendaja.
8. Peamiste digitehnoloogiate ühissetevõtte on määrusega (EL) nr 561/2014 loodud ühissetevõtte ECSEL seaduslik ja ainus õigusjärglane seoses kõigi lepingute, sealhulgas töö- ja toetuslepingute, kohustuste ja omandatud varaga, ning selle ühissetevõtte asendaja.
9. Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi arendav kolmas ühissetevõtte on määrusega (EÜ) nr 219/2007 loodud ühissetevõtte SESAR seaduslik ja ainus õigusjärglane seoses kõigi lepingute, sealhulgas töö- ja toetuslepingute, kohustuste ja omandatud varaga, ning selle ühissetevõtte asendaja.
10. Käesolev määrus ei mõjuta lõikes 1 osutatud määruste alusel värvatud töötajate õigusi ega kohustusi.
11. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud määruste alusel ametisse nimetatud tegevdirektorid määratakse alates käesoleva määruse jõustumise kuupäevast täitma oma allesjäänud ametiaja jooksul tegevdirektori ülesandeid, nagu on ette nähtud käesoleva määrusega. Lepingu muud tingimused ei muutu.
12. Iga ühissetevõtte juhatus võtab oma esimesel koosolekul vastu lõigetes 3–9 osutatud eelmise ühissetevõtte juhatuse vastuvõetud otsuste loetelu, mida kohaldatakse jätkuvalt käesoleva määrusega loodud asjaomase ühissetevõtte suhtes.
13. Artikli 171 lõikes 2 osutatud vahehindamised sisaldavad käesoleva artikli lõigetes 3–9 osutatud eelmiste ühissetevõtete lõpphindamist.
14. Kõik lõikes 1 osutatud määruste kohased kasutamata assigneeringud kantakse üle käesoleva määrusega loodavale vastavale ühissetevõttele. Sellisel moel üle kantud kasutamata tegevusassigneeringuid kasutatakse esmalt programmi „Horisont 2020“ raames algatatud kaudsete meetmete rahaliseks toetamiseks. Ülejäänud tegevusassigneeringuid võib kasutada käesoleva määruse alusel algatatavate kaudsete meetmete rahastamiseks. Kui selliseid tegevusassigneeringuid kasutatakse käesoleva määruse alusel algatatavate kaudsete meetmete rahastamiseks, arvestatakse need maha käesoleva määruse kohaselt vastavale ühissetevõttele antavast liidu rahalisest panusest.

Artikkel 175

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 19. november 2021

Nõukogu nimel

eesistuja

J. BORRELL FONTELLES

I LISA

Keskkonnahoidliku lennunduse ühissetevõtte asutajaliikmed

- 1) Aciturri Aeronáutica S.L.U., registreeritud Hispaania õiguse alusel (registreerimisnumber: BU12351), registrijärgne asukoht: P.I. Bayas, calle Ayuelas, 22, 09200, Miranda de Ebro (Burgos), Hispaania;
- 2) Aernnova Aerospace SAU, registreeritud Hispaania õiguse alusel (registreerimisnumber: VI6749), registrijärgne asukoht: Parque Tecnológico de Álava, C/Leonardo da Vinci num. 13, Miñano (Álava), Hispaania;
- 3) Airbus SAS, registreeritud Prantsuse õiguse alusel (registreerimisnumber: 383 474 814), registrijärgne asukoht: 2 Rond-Point Emile Dewoitine, 31707 Blagnac, Prantsusmaa;
- 4) Centro Italiano Ricerche Aerospaziali SCPA (CIRA), registreeritud Itaalia õiguse alusel (registreerimisnumber: 128446), registrijärgne asukoht: Via Maiorise 1, Capua-Caserta 81043, Itaalia;
- 5) Dassault Aviation SA, registreeritud Prantsuse õiguse alusel (registreerimisnumber: 712042456), registrijärgne asukoht: 9, Rond-Point des Champs-Élysées Marcel-Dassault, 78008 Pariis, Prantsusmaa;
- 6) Deutsches Zentrum für Luft- und Raumfahrt e.V. (DLR), registreeritud Saksa õiguse alusel (registreerimisnumber: VR2780), registrijärgne asukoht: Linder Höhe, 51147 Köln, Saksamaa;
- 7) Fraunhofer-Gesellschaft zur Förderung der Angewandten Forschung e.V., registreeritud Saksa õiguse alusel (registreerimisnumber: VR4461), registrijärgne asukoht: 27C, Hansastrasse, 80686 München, Saksamaa;
- 8) Fokker Technologies Holding BV, registreeritud Madalmaade õiguse alusel (registreerimisnumber: 50010964), registrijärgne asukoht: Industrieweg 4, 3351 LB Papendrecht, Madalmaad;
- 9) GE Avio S.r.l., registreeritud Itaalia õiguse alusel (registreerimisnumber: 1170622CF10898340012), registrijärgne asukoht: Rivalta di Torino (TO), Via I Maggio no. 99, Itaalia;
- 10) GKN Aerospace, Sweden AB, registreeritud Rootsi õiguse alusel (registreerimisnumber: 5560290347), registrijärgne asukoht: Flygmotorvägen 1, SE-461 81 Trollhättan, Rootsi;
- 11) Honeywell International s.r.o., registreeritud Tšehhi õiguse alusel (registreerimisnumber: 27617793), registrijärgne asukoht: V Parku 2325/18, 148 00 Praha 4 – Chodov, Praha, Tšehhi Vabariik;
- 12) Industria de Turbo Propulsores S.A.U., registreeritud Hispaania õiguse alusel (registreerimisnumber: BI5062), registrijärgne asukoht: Parque Tecnológico, Edificio 300, 48170 Zamudio, Hispaania;
- 13) Leonardo SpA, registreeritud Itaalia õiguse alusel (registreerimisnumber: 7031), registrijärgne asukoht: Piazza Monte Grappa 4, 00195 Rooma, Itaalia;
- 14) Liebherr-Aerospace & Transportation SAS, registreeritud Prantsuse õiguse alusel (registreerimisnumber: 552016834), registrijärgne asukoht: 408 avenue des Etats-Unis, 31016 Toulouse Cedex 2, Prantsusmaa;
- 15) Lufthansa Technik AG, registreeritud Saksa õiguse alusel (registreerimisnumber: HRB 56865), registrijärgne asukoht: Weg beim Jäger 193, 22335 Hamburg, Saksamaa;
- 16) Łukasiewicz Research Network – Institute of Aviation, registreeritud Poola õiguse alusel (registreerimisnumber: 387193275), registrijärgne asukoht: Al. Krakowska 110/114, 02-256 Varssavi, Poola;
- 17) MTU Aero Engines AG, registreeritud Saksa õiguse alusel (registreerimisnumber: HRB 157206), registrijärgne asukoht: Dachauer Str. 665, 80995 München, Saksamaa;
- 18) National Institute for Aerospace Research (INCAS), registreeritud Rumeenia õiguse alusel (registreerimisnumber: J40649215071991), registrijärgne asukoht: B-dul Iuliu Maniu no. 220, sect 6, 061126 Bukarest, Rumeenia;
- 19) Office National d'Etudes et de Recherches Aéropatiales (ONERA), registreeritud Prantsuse õiguse alusel (registreerimisnumber: 775722879), registrijärgne asukoht: BP 80100 - 91123 Palaiseau, Prantsusmaa;

- 20) Piaggio Aero Industries*, registreeritud Itaalia õiguse alusel (registreerimisnumber: 903062), registrijärgne asukoht: Viale Generale Disegna, 1, 17038 Villanova d'Albenga, Savona, Itaalia;
 - 21) Pipistrel Vertical Solutions d.o.o., registreeritud Sloveenia õiguse alusel (registreerimisnumber: 7254466000), registrijärgne asukoht: Vipavska cesta 2, SI-5270 Ajdovščina, Sloveenia;
 - 22) Rolls-Royce Deutschland Ltd & Co KG, registreeritud Saksa õiguse alusel (registreerimisnumber: HRA 2731P), registrijärgne asukoht: Eschenweg 11, Dahlewitz, 15827 Blankenfelde-Mahlow, Saksamaa;
 - 23) Safran, registreeritud Prantsuse õiguse alusel (registreerimisnumber: 562 082 909), registrijärgne asukoht: 2, Bvd. du General Martial-Valin, 75015 Pariis, Prantsusmaa;
 - 24) Stichting Nationaal Lucht- en Ruimtevaartlaboratorium, registreeritud Madalmaade õiguse alusel (registreerimisnumber: 41150373), registrijärgne asukoht: Anthony Fokkerweg 2, 1059 CM Amsterdam, Madalmaad;
 - 25) Thales AVS France SAS, registreeritud Prantsuse õiguse alusel (registreerimisnumber: 612039495), registrijärgne asukoht: 75–77 Avenue Marcel Dassault, 33700 Mérignac, Prantsusmaa;
 - 26) United Technologies Research Centre Ireland, Ltd, registreeritud Iiri õiguse alusel (registreerimisnumber: 472601), registrijärgne asukoht: Fourth Floor, Penrose Business Centre, Penrose Wharf, Cork T23 XN53, Iirimaa;
 - 27) University of Patras, registreeritud Kreeka õiguse alusel (registreerimisnumber: EL998219694 (VAT)), registrijärgne asukoht: University Campus, 26504 Rio Achaia, Kreeka.
-

II LISA

Euroopa raudtee ühisettevõtte asutajaliikmed

- 1) Administrador de Infraestructuras Ferroviarias (ADIF), Entidad Pública Empresarial, Hispaania õiguse alusel registreeritud riiklik aktsiaselts (registreerimisnumber: Q2801660H), registrijärgne asukoht: Calle Sor Ángela de la Cruz, 3, 28020 Madrid, Hispaania;
- 2) Alstom Transport SA, registreeritud Prantsuse õiguse alusel (registreerimisnumber: 389 191 982), registrijärgne asukoht: 48, rue Albert Dhalenne, 93482 Saint-Ouen, Prantsusmaa
- 3) ANGELRAIL, MER MEC S.p.A. juhitud konsortsium, registreeritud Itaalia õiguse alusel (registreerimisnumber: 05033050963), registrijärgne asukoht: Monopoli (BA) 70043 Via Oberdan, 70 Itaalia;
- 4) AŽD Praha s.r.o., registreeritud Tšehhi õiguse alusel (registreerimisnumber: 48029483), registrijärgne asukoht: Žirovnická 3146/2, Záběhlice, 106 00, Praha 10, Tšehhi Vabariik;
- 5) Construcciones y Auxiliar de Ferrocarriles, S.A. (CAF), registreeritud Hispaania õiguse alusel (registreerimisnumber: köide 983, mapp 144, lehe number SS-329, kanne 239^a), registrijärgne asukoht: calle José Miguel Iturrioz n° 26, 20200, Beasain (Gipuzkoa), Hispaania;
- 6) Asociación Centro Tecnológico CEIT, registreeritud Hispaania õiguse alusel (registreerimisnumber: 28/1986, Baskimaa autonoomse piirkonna valitsuse ühinguregister), registrijärgne asukoht: Paseo Manuel Lardizabal, n 15, Donostia-San Sebastián, Hispaania;
- 7) České dráhy, a.s., registreeritud Tšehhi õiguse alusel (registreerimisnumber: 70994226, Praha linnakohtu peetavas äriregistris (B jagu, kanne 8039)), registrijärgne asukoht: Praha 1, Nábřeží L. Svobody 1222, sihtnumber 110 15, Tšehhi Vabariik;
- 8) Deutsche Bahn AG, Saksamaa;
- 9) Deutsches Zentrum für Luft- und Raumfahrt e.V. (DLR), registreeritud Saksa õiguse alusel (registreerimisnumber: VR 2780, Bonni esimese astme kohtu (Amtsgericht Bonn) registris), registrijärgne asukoht: Linder Höhe, 51147 Köln, Saksamaa;
- 10) European Smart Green Rail Joint Venture (eSGR JV), mida esindab Centro de Estudios de Materiales y Control de Obra S.A (CEMOSA), registreeritud Hispaania õiguse alusel (registreerimisnumber: A-29021334), registrijärgne asukoht: Benaque 9, 29004 Málaga, Hispaania;
- 11) Faiveley Transport SAS, registreeritud Prantsuse õiguse alusel (registreerimisnumber: 323 288 563 RCS Nanterre), registrijärgne asukoht: 3, rue du 19 mars 1962, 92230 Gennevilliers, Prantsusmaa;
- 12) Ferrovie dello Stato Italiane S.p.A. (FSI), registreeritud Itaalia õiguse alusel (registreerimisnumber: R.E.A. 962805), registrijärgne asukoht: piazza della Croce Rossa 1 - 00161 Rooma, Itaalia;
- 13) Hitachi Rail STS S.p.A., registreeritud Itaalia õiguse alusel (registreerimisnumber: R.E.A. GE421689), registrijärgne asukoht: Genova, Itaalia;
- 14) INDRA SISTEMAS S.A & PATENTES TALGO S.L.U.

INDRA SISTEMAS S.A., registreeritud Hispaania õiguse alusel (registreerimisnumber: A-28599033), registrijärgne asukoht: Avenida de Bruselas n° 35, 28108 Alcobendas, Madrid, Hispaania;

PATENTES TALGO S.L.U., registreeritud Hispaania õiguse alusel (registreerimisnumber: B-84528553), registrijärgne asukoht: Paseo del tren Talgo, n° 2, 28290 Las Rozas de Madrid, Madrid, Hispaania;
- 15) Jernbanedirektoratet (Norra raudteedirektoraat), Oslo, Norra;
- 16) Knorr-Bremse Systems für Schienenfahrzeuge GmbH, registreeritud Saksa õiguse alusel (registreerimisnumber: HRB91181), registrijärgne asukoht: Moosacher Str. 80, 80809 München, Saksamaa;
- 17) Österreichische Bundesbahnen-Holding Aktiengesellschaft (ÖBB-Holding AG), registreeritud Austria õiguse alusel (registreerimisnumber: FN 247642f), registrijärgne asukoht: Am Hauptbahnhof 2, 1100 Viin, Austria;

- 18) Polskie Koleje Państwowe Spółka Akcyjna (PKP), registreeritud Poola õiguse alusel (registreerimisnumber: 0000019193), registrijärgne asukoht: Al. Jerozolimskie 142A, 02–305 Varssavi, Poola;
 - 19) ProRail B.V. & NS Groep N.V.
ProRail B.V., registreeritud Madalmaade õiguse alusel (registreerimisnumber: 30124359), registrijärgne asukoht: Utrecht (PIC-nr.: 998208668), Madalmaad;
NS Groep N.V., registreeritud Madalmaade õiguse alusel (registreerimisnumber: 30124358), registrijärgne asukoht: Utrecht (PIC-nr.: 892354217), Madalmaad;
 - 20) Siemens Mobility GmbH, registreeritud Saksa õiguse alusel (registreerimisnumber: HRB 237219), registrijärgne asukoht: Otto-Hahn-Ring 6, München, Saksamaa;
 - 21) Société nationale SNCF, société anonyme, registreeritud Prantsuse õiguse alusel (registreerimisnumber: 552 049 447), registrijärgne asukoht: 2 Place aux Étoiles, 93200 Saint-Denis, Prantsusmaa;
 - 22) Strukton Rail Nederland B.V., registreeritud Madalmaade õiguse alusel (registreerimisnumber: 30139439, Utrechti kaubanduskoda), Madalmaad;
 - 23) THALES SIX GTS France SAS, registreeritud Prantsuse õiguse alusel (registreerimisnumber: 383 470 937), registrijärgne asukoht: 4 Avenue des Louvresses - 92230 Gennevilliers, Prantsusmaa;
 - 24) Trafikverket, avaliku sektori asutus, registreeritud Rootsi õiguse alusel (registreerimisnumber: 202100-6297), registrijärgne asukoht: 781 89 Borlänge, Rootsi;
 - 25) voestalpine Railway Systems GmbH, registreeritud Austria õiguse alusel (registreerimisnumber: FN 126714w), registrijärgne asukoht: Kerpelystrasse 199, 8700 Leoben, Austria.
-

III LISA

Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi arendava kolmanda ühissettevõtte asutajaliikmed

- 1) Aeroporti di Roma SpA, asutatud Itaalia õiguse alusel ning kelle tegevust juhib ja koordineerib Atlantia SpA, registrijärgne asukoht: Via Pier Paolo Racchetti 1, Fiumicino (Rooma), Itaalia, maksukohustuslasena registreerimise ning Rooma äri- ja kaubandusregistri number: 13032990155;
- 2) AENA Sociedad Mercantil Estatal, Sociedad Anónima (AENA S.M.E.S.A), registreeritud Hispaania õiguse alusel, ametlik maksukohustuslasena registreerimise number: A-86212420, juriidiline aadress: Calle Peonías 12, 28042, Madrid, Hispaania. Telefoninumber: +34 913 211 000;
- 3) AEROPORTS DE PARIS, Société Anonyme, registreeritud Prantsuse õiguse alusel (ametlik registreerimisnumber: RCS Bobigny B 552 016 628), registrijärgne asukoht: 1 rue de France, 93290, Tremblay-en-France, Prantsusmaa;
- 4) Société Air France SA, registreeritud Prantsuse õiguse alusel, 420 495 178 RCS Bobigny, 45 rue de Paris, 95747 Roissy-CDG, Prantsusmaa, FR 61 420 495 178;
- 5) Air Navigation Services of the Czech Republic (ANS CR), riigiettevõtte, asutatud ja korraldatud Tšehhi Vabariigi õigusaktide alusel, registrijärgne asukoht: Navigační 787, 252 61 Jeneč, Tšehhi Vabariik, äriühingu registreerimisnumber: 497 10 371, KMKR number: CZ699004742, registreeritud Praha linnakohtu hallatavas äriregistris (A jagu, kanne 10771);
- 6) Airbus SAS, registreeritud Prantsuse õiguse alusel (registreerimisnumber: 383 474 814 R.C.S. Toulouse), registrijärgne asukoht: 2 Rond Point Émile Dewoitine, 31700 Blagnac, Prantsusmaa;
- 7) Airtel ATN Limited, registreeritud Iiri õiguse alusel (registreerimisnumber: 287698), registrijärgne asukoht: 2 Harbour Square, Crofton Road, Dun Laoghaire, County Dublin, A96 D6RO, Iirimaa;
- 8) Alliance for New Mobility Europe (AME), mittetulundusühing (Association sans but lucratif/Vereniging zonder winstooikmerk), registreeritud Belgia õiguse alusel (registreerimisnumber: 0774.408.606), registrijärgne asukoht: 227, rue de la Loi, 1000 Brüssel, Belgia;
- 9) Athens International Airport S.A, registreeritud Kreeka õiguse alusel (ametlik registreerimisnumber: General Electronic Commercial Registry G.E.MI. numbriga 2229601000), registrijärgne asukoht Spata Attica, Kreeka, sihtnumber 19019;
- 10) Austro Control Österreichische Gesellschaft für Zivilluftfahrt mit beschränkter Haftung, aktsiaselts, registreeritud Austria õigusaktide alusel (registreerimisnumber: 71000 m), registrijärgne asukoht: Wagramer Strasse 19, A-1220 Viin, Austria;
- 11) Brussels Airport Company NV/SA, Belgia õigusaktide alusel asutatud ja tegutsev aktsiaselts, registreeritud keskses ettevõtjate andmepangas Banque Carrefour des Entreprises, number 0890.082.292, registrijärgne asukoht: Auguste Reyerslaan 80, 1030 Brüssel, Belgia;
- 12) Boeing Aerospace Spain, SL, registreeritud Hispaania õiguse alusel (KMKR number: B-83053835), registrijärgne asukoht: Avenida Sur del Aeropuerto de Barajas 38, Madrid, 28042, Hispaania;
- 13) Lennuliiklusteenuste amet (BULATSA), riigiettevõtte, registreeritud Bulgaaria õiguse alusel (registreerimisnumber: 000697179), registrijärgne asukoht: 1 Brussels blvd, 1540 Sofia, Bulgaaria;
- 14) Centro Italiano Ricerche Aerospaziali C.I.R.A. SCpA, registreeritud Itaalia õiguse alusel (registreerimisnumber: CE-128446), registrijärgne asukoht: Via Maiorise snc – 81043 Capua (CE), Itaalia;
- 15) Croatia Control Ltd, (CCL), registreeritud Horvaatia õigusaktide alusel (registreerimisnumber: 080328617), registrijärgne asukoht: Rudolfa Fizira 2, Velika Gorica, Horvaatia;
- 16) Deutsche Lufthansa AG, registreeritud Saksa õiguse alusel Kölni esimese astme kohtu registris (registreerimisnumber: HRB 2168), registrijärgne asukoht: Venloer Str. 151–153, D-50672 Köln, Saksamaa, DE 122 652 565;
- 17) Deutsches Zentrum für Luft- und Raumfahrt e.V. (DLR), registreeritud Saksa õiguse alusel (registreerimisnumber: VR 2780, Bonni esimese astme kohtu (Amtsgericht Bonn) registris), registrijärgne asukoht: Linder Höhe, 51147 Köln, Saksamaa;

- 18) DFS Deutsche Flugsicherung GmbH, registreeritud eraõiguse alusel (registreerimisnumber: HRB 34977), registrijärgne asukoht: Langen (Hessen), Saksamaa;
- 19) Prantsuse riik – Ministère de la Transition écologique, DGAC (Direction générale de l'aviation civile), DSNA (Direction des services de la navigation aérienne), registreeritud Prantsuse õiguse alusel (registreerimisnumber: SIREN 120 064 019 00074), registrijärgne asukoht: 50 Rue Henry Farman 75 720 Pariis Cedex 15, Prantsusmaa;
- 20) Drone Alliance Europe, mittetulundusühing (Association sans but lucratif/Vereniging zonder winstoogmerk), registreeritud Belgia õiguse alusel (registreerimisnumber: 0693.860.794), registrijärgne asukoht: rue Breydel 34 – 36, 1040 Brüssel, Belgia;
- 21) Droniq GmbH, registreeritud Saksa õiguse alusel, registrijärgne asukoht: Ginnheimer Stadtweg 88, 60431 Frankfurt, Saksamaa, Amtsgericht Frankfurt am Main, registreerimisnumber: HRB 115576, DE324815501;
- 22) easyJet Europe Airline GmbH, registreeritud Austria õigusaktide alusel (registreerimisnumber: FN 452433 v), registrijärgne asukoht Wagramer Strasse 19, IZD Tower, 11. Stock, 1220 Viin, Austria;
- 23) Ecole Nationale de l'Aviation Civile (ENAC), registreeritud Prantsuse õiguse alusel (registreerimisnumber: 193 112 562 00015), registrijärgne asukoht: 7 avenue Edouard Belin, CS 54005 – 31055 TOULOUSE cedex 4, Prantsusmaa;
- 24) ENTIDAD PUBLICA EMPRESARIAL ENAIRE, avalik-õiguslik äriüksus, registreeritud 29. juuni 1990. aasta seaduse 4/1990 ja 15. oktoobri 2014. aasta seaduse 18/2014 alusel (KMKR number: Q2822001), registrijärgne asukoht: Parque Empresarial las Mercedes. Edificio n°2 Avda. de Aragón, 330. 28022 Madrid, Hispaania;
- 25) ENAV S.p.A., Itaalia õigusaktide alusel registreeritud piiratud vastutusega äriühing (registreerimisnumber: R.E.A. 965162), registrijärgne asukoht: Via Salaria, 716 – 00138, Rooma, Itaalia;
- 26) Flughafen München GmbH, registreeritud Saksa õiguse alusel (registreerimisnumber: HRB 5448, Münchener esimese astme kohus), registrijärgne asukoht: Nordallee 25, 85356 Munich-Airport, Saksamaa;
- 27) Frequentis AG, registreeritud Austria õiguse alusel (registreerimisnumber: FN 72115 b), registrijärgne asukoht: Innovationsstraße 1, 1100 Viin, Austria;
- 28) Honeywell International s.r.o., registreeritud Tšehhi õiguse alusel (registreerimisnumber: 276 17 793), registrijärgne asukoht: V Parku 2325/16, 148 00 Praha 4, Tšehhi Vabariik;
- 29) HungaroControl, Ungari aeronavigatsiooniteenuste osühing, registreeritud Ungari õiguse alusel (registreerimisnumber: 01-10-045570), registrijärgne asukoht: Igló utca 33-35, 1185 Budapest, Ungari;
- 30) Indra Sistemas S.A., registreeritud Hispaania õiguse alusel, maksukohustuslasena registreerimise number: A-28599033, registreeritud Madridi äriregistri arvestusraamatu üldkõite 5465 kolmandas jaos kandega 4554: mapp 80, lehe number 43677, esimene kanne, registrijärgne asukoht: Avenida de Bruselas, NUM 35, 28108 Alcobendas – Madrid;
- 31) Irish Aviation Authority (IAA), registreeritud Iiri õigusaktide alusel (registreerimisnumber: 211082), registrijärgne asukoht: The Times Building, 11-12 D'Olier Street, Dublin 2, Iirimaa;
- 32) Københavns Lufthavne A/S, registreeritud Taani õiguse alusel (ametlik registreerimisnumber: CVR 14707204), registrijärgne asukoht: Lufthavnboulevarden 6, 2770 Kastrup;
- 33) L'OFFICE NATIONAL D'ÉTUDES ET DE RECHERCHES AÉROSPATIALES (ONERA), Prantsusmaa ametiasutus (Établissement public à caractère industriel et commercial), registreeritud Prantsuse õiguse alusel Évry äri- ja äriühingute registris (registreerimisnumber: 775 722 879), peakontori asukoht: BP 80100 – FR-91123 Palaiseau Cedex – Prantsusmaa;
- 34) Leonardo Società per azioni; lühinimi: Leonardo S.p.A. – registreeritud Itaalia õiguse alusel (maksukood ja registreerimisnumber: 00401990585), registrijärgne asukoht: Piazza Monte Grappa 4, 00195 Rooma, Itaalia;
- 35) Letiště Praha, a. s. („Prague Airport“), piiratud vastutusega äriühing, registreeritud Tšehhi õiguse alusel (registreerimisnumber: 28244532), registrijärgne asukoht: K Letišti 6/1019, Praha 6, Tšehhi Vabariik;

- 36) Luftfartsverket (LFV), registreeritud Rootsi õigusaktide alusel (registreerimisnumber: 202195-0795), registrijärgne asukoht: Hospitalsgatan 30, S-601 79 Norrköping – Rootsi;
- 37) Luchtverkeersleiding Nederland (LVNL), vastavalt Madalmaade lennundusseadusele loodud avalik-õiguslik asutus, registreeritud Madalmaade õiguse alusel (registreerimisnumber: 34367959), registrijärgne asukoht: Stationsplein ZuidWest 1001, 1117 CV Schiphol, Madalmaad;
- 38) NAVEGAÇÃO AÉREA DE PORTUGAL – NAV Portugal E.P.E, registreeritud Portugali õigusaktide alusel (registreerimisnumber: 504448064), registrijärgne asukoht: Rua D, Edifício 121, Aeroporto de Lisboa, 1700-008 Lissabon, Portugal;
- 39) NAVIAIR, registreeritud Taani õigusaktide alusel, sealhulgas Naviairi käsitleva 26. mai 2010. aasta seaduse alusel, (registreerimisnumber: 26059763), registrijärgne asukoht: Naviair Allé 1 2770 Kastrup, Taani;
- 40) Stichting Koninklijk Nederlands Lucht- en Ruimtevaartcentrum (NLR), Madalmaade õiguse alusel asutatud sihtasutus, kaubanduskoja registreerimisnumber: 41150373), registrijärgne asukoht: Anthony Fokkerweg 2, 1059 CM Amsterdam, Madalmaad;
- 41) Pipistrel Vertical Solutions d.o.o., registreeritud Sloveenia õiguse alusel (registreerimisnumber: 7254466000), registrijärgne asukoht: Ajdovščina, Sloveenia;
- 42) Polish Air Navigation Services Agency PANSA, riiklik juriidiline isik, organiseeritud ja tegutseb vastavalt 8. detsembri 2006. aasta seadusele Poola aeronavigatsiooniteenuste ameti kohta, riikliku äriregistri number: 140886771, maksukohustuslasena registreerimise number: 5222838321, registrijärgne asukoht: Wieżowa 8, 02–147 Varssavi, Poola;
- 43) Régie autonome „Romanian Air Traffic Services Administration“ – ROMATSA, riiklik juriidiline isik, registreeritud Rumeenia ettevõtlusregistris (registreerimisnumber: J40/1012/1991, maksukohustuslasena registreerimise number: RO1589932), registrijärgne asukoht: 10, Ion Ionescu de la Brad Blvd., 013813, Bukarest, Rumeenia;
- 44) Ryanair Holdings plc, registreeritud Iiri õiguse alusel, Ryanair Dublin Office, Airside Business Park, Swords, County Dublin, Iirimaa, registreerimisnumber: 249885;
- 45) Saab AB (aktsiaselts), registreeritud Rootsi õiguse alusel (registreerimisnumber: 556036-0793), registrijärgne asukoht: 581 88 Linköping, Rootsi;
- 46) SAFRAN, registreeritud Prantsuse õiguse alusel (registreerimisnumber: 562 082 909 R.C.S. Paris), registrijärgne asukoht: Pariis, Prantsusmaa;
- 47) SINTEF AS, mittetulunduslik teadus- ja tehnoloogiaorganisatsioon, registreeritud Norra õiguse alusel (registreerimisnumber: 919 303 808), registrijärgne asukoht: Strindvegen 4 7034 TRONDHEIM, Norra;
- 48) SCHIPHOL NEDERLAND BV, registreeritud Madalmaade õiguse alusel (kaubanduskoja registreerimisnumber: 34166584), registrijärgne asukoht: SHG, Evert van de Beekstraat 202, 1118 CP Schiphol, Madalmaad;
- 49) Societa per Azioni Esercizi Aeroportuali (S.E.A) (ametlik registreerimisnumber: 00826040156), registrijärgne asukoht: Aeroporto Milano Linate, Segrate, 20090, Itaalia, KMKR number: 00826040156;
- 50) SWEDAVIA AB, aktsiaselts, registreeritud Rootsi 14. detsembri 2009. aasta seaduse alusel (ametlik registreerimisnumber: 556797-0818), registrijärgne asukoht: Sigtuna, 190 45 Stockholm-Arlanda;
- 51) THALES AVS SAS FRANCE, Société simplifiée par actions, registreeritud Prantsuse THALES AVSi seaduse alusel, registreerimisnumber: RCS Bordeaux 612 039 495, registrijärgne asukoht: 73–75 Avenue Marcel Dassault 33700 Mérignac, Prantsusmaa;
- 52) THALES LAS FRANCE SAS, registreeritud Prantsuse õiguse alusel (registreerimisnumber: 319 159 877), registrijärgne asukoht: 2, Avenue Gay Lussac, 78990 Elancourt, Prantsusmaa;
- 53) United Technologies Research Centre Ireland Limited, registreeritud Iiri õigusaktide alusel (registreerimisnumber: 472601), registrijärgne asukoht: Penrose Business Centre, Penrose Wharf, Cork, Iirimaa;

- 54) Volocopter GmbH, registreeritud Saksa õiguse alusel (registreerimisnumber: HRB 702987), registrijärgne asukoht: Zeiloch 20, 76646 Bruchsal, Saksamaa;
 - 55) VTT Technical Research Centre of Finland Ltd, registreeritud Soome õiguse alusel (registreerimisnumber: 2647375-4), registrijärgne asukoht: Espoo, Soome, P.O. Box 1000, FI-02044 VTT, Soome.
-